

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CVII

П'ЯТНИЦЯ, 7 ЛИПНЯ 2000

ЧИСЛО 27

VOL. CVII

FRIDAY, JULY 7, 2000

No. 27

Діаспорна Олімпіада-2000: традиція живе!

Раїса Галешко

Історія діаспорних олімпійських ігор не така вже й багата: перша Олімпіада відбулася 1936 року, друга – 1988-го, і ось третя, Олімпіада-2000. Кожна з них має свою історичну віху: Олімпіада 1936 року привернула увагу Америки до України, яка лише два-три роки перед тим пухла і вимирала з голоду; у 1988 році спортивна діаспора відзначила 1000-ліття Хрещення Руси-України; нинішня ж Олімпіада позначена 50-літтям Українського Американського центру “Тризуб” та початком третього тисячоліття. І ще третя Діаспорна Олімпіада знаменита тим, що вперше незалежна Україна була з нами. Всі три олімпіади проводились у Філадельфії, тому на сьогодні місцевість Горшам поблизу Філадельфії, де знаходиться український спортивний центр “Тризубівка”, вже набув собі ім'я столиці українських діаспорних олімпіад.

Саме тут, на “Тризубівці”, з 1 по 4 липня проходили змагання діаспорних спортсменів – Олімпіада-2000. Оселя “Тризубівка” була побудована 22 роки тому, займає 40 акрів землі і найбільше серед усіх наших осель в Америці достосована до проведення спортивних заходів. Тут є 5 футбольних полів, 2 волейбольні корти, 4 тенісові. Правда, бракує басейну (орендують в одній із шкіл Філадельфії), та бігових доріжок для легкоатле-

тів. В просторих приміщеннях офісу “Тризубівки” досить місця для шахістів, для відпочинку в барі і зустрічі з друзями – цього року з'явилася нова прибудівка і веранда.

Погода видалася, як на замовлення, – сонячна, тиха, не спекотна. Перший день Олімпіади в суботу почався без церемоній відкриття, а з місця – до діла. Сонце щойно піднялося з-за лісу, трава була ще густо вкрита росою, а спортсменів – діти й дорослі – вже розмина-

ли м'язи, готуючись до відповідальних турнірів. Першого дня відбулися змагання з футболу, плавання, шахів, тенісу, волейболу і гольфу. Наступні два дні змагання продовжувались, а останній день Олімпіади, вівторок, власне був присвячений обговоренню змагань та відпочинку.

Детально про перебіг змагань, переможців і нагороди буде надруковано в наступних числах “Свободи”. Сьогодні ми обмежимося

(Продовження на стор. 5)

Законопроект Президента про зміни до Конституції відповідає Основному Закону – такий висновок Конституційного суду

КИЇВ. 29 червня. – Конституційний суд України визнав проєкт Закону “Про внесення змін до Конституції за результатами всеукраїнського референдуму за народною ініціативою”, поданий до Верховної Ради Президентом, таким, що відповідає вимогам статей 157

та 158 Конституції України. Про це зазначається у висновку Конституційного суду, оприлюдненому у четвер, 29 червня. Зокрема КС встановив, що запропоновані зміни до Основного Закону “не обмежують права та свободи людини і

(Закінчення на стор. 5)

Економічний форум у Зальцбурзі

Віктор Ющенко: Україна демонструє політичний курс на європейську інтеграцію

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко взяв участь в Економічному форумі країн Центральної та Східної Європи, що відбувся минулого тижня в австрійському місті Зальцбурзі. У роботі форуму, який є частиною Всесвітнього економічного форуму у Давосі, беруть участь голови держав, міністри та парламентарії з країн Східної та Центральної Європи.

Економічний форум у Зальцбурзі продемонстрував значне зростання зацікавленості інвесторів до України. Про це в інтерв'ю журналістам заявив міністер фінансів України Ігор Мітюков. Міністер наголосив, що на зустрічі з прем'єр-міністром України Віктором Ющенко у рамках форуму “залю була заповнена”, при-

(Закінчення на стор. 6)

■ У ШВАЙЦАРІЇ
І США ЛАЗАРЕНКА
ВИЗНАЛИ ВИННИМ

Стор. 5

■ ХТО НЕСЕ РАДІСТЬ
ХВОРИМ ДІТЯМ?

Стор. 11

■ УКРАЇНЦІ ДІСТАНУТЬ
НАЙБІЛЬШЕ У СХІДНІЙ
ЄВРОПІ ВІЗ ДО США

Стор. 12

■ НАЗВЕМО
ПОІМЕННО
СТАЛІНСЬКИХ КАТІВ

Стор. 15

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

НБУ збереже стабільність валюти

КИЇВ. – Національний банк України збереже стабільність на валютному ринку до кінця року, навіть якщо Міжнародний валютний фонд не відновить фінансування за програмою EFF, повідомив керівник групи радників НБУ Анатолій Дроб'язко. За його словами, тепер немає необхідності у зовнішньому фінансуванні, "і те, що Україна з вересня минулого року живе без підтримки МВФ, є тому свідченням". НБУ своєчасно здійснює всі виплати в рамках обслуговування зовнішнього боргу без відчутних втрат для валютних резервів (ліквідні валові міжнародні резерви НБУ станом на 21 червня ц.р. становили 926 млн. дол.). Крім того, спостерігається постійний приплив валюти як з боку суб'єктів господарювання, так і населення.

Ліві партії – проти економічної політики влади

КИЇВ. – Понад 300 представників лівих партій пікетували будинок Адміністрації Президента, протестуючи проти економічної політики влади. Демонстранти пройшли по Хрещатику під антиурядовими гаслами. Вони незадоволені підвищенням тарифів комунальних послуг та цін на ряд продуктів харчування, а також скорочення урядом програм соціального захисту населення. Представники Комуністичної та Соціалістичної партій також провели пікетування Будинку уряду. Лідер комуністів Петро Симоненко на 5-му з'їзді КПУ, що відбувся 24-25 червня в Києві, закликав до посилення акцій протесту прихильників лівих сил щодо нинішньої економічної політики виконавчої влади та Президента Леоніда Кучми.

В.Семиноженко вважає за необхідне вдосконалити Конституцію

КИЇВ. – Парламентські вибори 2002 року і наступні президентські вибори мають відбуватися за вдосконаленою дією Конституцією, вважає один із авторів Конституції, народний депутат України, академік Національної Академії Наук України Володимир Семиноженко. На його думку, нові конституційні зміни в Україні передусім мають спрямовуватися на вдосконалення взаємин між Кабінетом міністрів і парламентом; на підвищення якості парламентських рішень, посилення ролі регіонів у політичному й економічному житті держави. На першому етапі Конституція оформила і закріпила основи української демократії, а завданням нового, сучасного етапу конституційного реформування є принципове вдосконалення всієї політичної системи.

Парламентська більшість зросте на 10 депутатів

КИЇВ. – Парламентська більшість зросте на 10 депутатів – так прокоментував результати довиборів до Верховної Ради України, які відбулися у неділю, 25 червня, директор Київського центру полі-

тичних досліджень та конфліктології Михайло Погребинський. Однак, на його думку, потрібен час, щоб їх детальніше проаналізувати і розібратися, чи є "підтримка влади плюс гроші достатньою умовою для перемоги". Як вважає політолог, слід мати на увазі специфічні умови довиборів. За його словами, "людей обирали на невеликий термін" (наступні парламентські вибори відбудуться у 2002 році), і багато людей, які насправді мали непогані шанси конкурувати з серйозними фігурами, не брали участі у виборчому процесі.

Автори проєктів пам'ятника Незалежності мають об'єднати зусилля

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма вважає, що автори проєктів пам'ятника Незалежності України мають об'єднати зусилля і створити єдиний проєкт. Про це він заявив в інтерв'ю журналістам після огляду десяти макетів пам'ятника на майдані Незалежності у середу, 28 червня. Робота над проєктом пам'ятника Незалежності триває вже кілька років і його відкриття плянується у 2001 році, на 10-ту річницю Незалежності. Експозицію проєктів спільно з главою держави оглядали голова Верховної Ради України Іван Плющ, глава Адміністрації Президента Володимир Литвин, Київський міський голова Олександр Омельченко. Керівники держави і столиці також відвідали столичний район Поділ, де ознайомились з макетом церкви Різдва Христового, в якій відспівували Тараса Шевченка і яка була зруйнована у 1930 році.

Відкрито лише половину пляжів країни

В Україні, за даними Українського центру державного санітарно-епідеміологічного нагляду, є 724 пляжі: 616 морських та 108 – річкових. Проте до радісної зустрічі з відпочиваючими готова лише половина. На Запоріжжі зі 127 пляжів дозвіл на оздоровлюючу діяльність дістали лише 70. Миколаївщина приваблює лише 5 морськими і 1 річковим пляжами. Сумнівних 9 куточків відпочинку закрито на Донеччині. Найгірша ситуація в Херсонській області, де безпечними є лише 22 відсотки пляжів. На Одещині з 21 відкрито 15 «перлинок біля моря». Зокрема заборонено такі з них, як Лузанівка, Чорноморка, деякі станції Великого Фонтану.

До Києво-Печерської лаври повернулася рідкісна книжка

КИЇВ. – Книгу «Життя святих», видруковану у Києво-Печерській лаврі 1762 року, яка зникла з лаврської бібліотеки у 1920 роках, днями повернено законному власнику – до Києво-Печерської лаври. Це раритетне видання київський бізнесмен Євген Долгоп'ят зовсім випадково знайшов у Китаї. Перебуваючи у справах фірми в цій країні, підприємець, знайомлячись з місцевими базами, несподівано натрапив на величезну книгу церковнослов'янською мовою. Операція відбу-

лася негайно і, як сказав пан Долгоп'ят, «за не дуже великі гроші». Таким чином «Життя святих» повернулося на батьківщину. Бізнесмен подарував книгу своєму другові – президентові акціонерного банку «Синтез» Олександрові Лойфенфельду. Пересвідчившись, що видання має велику історичну цінність, підприємці вирішили повернути книгу Києво-Печерській лаврі.

Невдовзі будуть готові висновки другого етапу аудиту Національного банку України

КИЇВ. – Аудиторська компанія Pricewaterhouse Coopers готує висновки результатів другого етапу аудиту Національного банку України. Як раніше повідомлялося, другий етап аудиту Нацбанку розпочався в квітні. Перший етап, під час якого Pricewaterhouse Coopers проаналізувала 21 операцію НБУ за період 1996-1998 рр., підтвердив, що НБУ завищував рівень своїх валютних резервів з метою отримання кредитів від Міжнародного валютного фонду. Разом з тим звинувачення на адресу Нацбанку у використанні кредитів МВФ для сумнівних цілей не підтвердились. Другий етап аудиту охоплює триваліший проміжок часу. НБУ з метою ґрунтовнішого проведення аудиту розіслав 27 банкам-партнерам дозвіл на розкриття аудиторам всієї інформації, що стосується взаємин цих банків з НБУ за даний період. Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко, котрий раніше очолював Нацбанк, пояснив розходження даних в оцінці золотовалютних резервів різною методологією оцінок у МВФ і України.

У Криму тільки 40 відсотків юнаків стали рекрутами

СИМФЕРОПЛЬ. – Лише 40 відсотків призовників з 7 тис. молодих кримчан визнано абсолютно здоровими під час весняного призову на службу. Непридатними до служби в армії виявилися 12,3 відсотка або 1 тис. 893 призовника. На першому місці за кількістю захворювань стоять психічні хвороби, на другому – плоскостопість. Республіканська призовна комісія також виявила абсолютно безграмотних призовників, що не вміють ні читати, ні писати.

У Києві не було сезонного зниження цін на молоко

КИЇВ. – В цьому році в столиці не відбулось звичного сезонного зниження цін на молоко і молокопродукти, вони навіть дещо подорожчали. Середня ціна на молоко і молокопродукти в січні цього року становила 1,78 грн., а в травні – 1,80 грн. за літр, відповідно сир коштував 4,89 та 5,31 грн. за кг, сметана – 5,95 та 6,41 грн. за кг. Навесні відбулося різке зростання цін на м'ясо. Ця ситуація зумовлена різким зростанням вартості зерна в країні. За останні півроку зерно подорожчало майже в 2,5-3 рази. У зв'язку з подорожчанням зерна, на осінь цілком можливі проблеми з м'ясом, оскільки селяни не мають чим годувати худобу.

УНІАН

ТІЛЬКИ ФАКТ

Одеські митники запобігли вивезенню старовинних ікон до Молдови. Ікони належали переселенцям-старообрядцям, які у XVII-XIX століттях прибули до Придніпров'я.

Японська компанія Міцуї відновить переговори з українською стороною про будівництво терміналу на летовищі Бориспіль вартістю 330 млн. дол., якщо Україна реструктуризує свої борги перед Паризьким клубом.

Сьогодні за результатами декларування прибутків платників податків за 1999 рік в Україні проживають 40 мільйонерів. Найбільша задекларована сума досягла 4,5 млн. гривень. За підсумками 1998 року в Україні було 10 мільйонерів.

Нове неформальне громадсько-політичне об'єднання „За Україну“, яке створили народні депутати Георгій Філіпчук, Михайло Сирота та Борис Олійник, має намір боротися проти олігархів.

Президент України Леонід Кучма підписав прийнятий Верховною Радою Закон „Про встановлення розміру мінімальної заробітної плати на 2000 рік“, яким визначено розмір мінімальної зарплати з 1 липня ц.р. – 118 грн. на місяць.

Внаслідок значного зменшення народжуваності в Україні у 1989-1990 роках через 5-6 років буде неминучим істотне зменшення кількості осіб віком 15-28 років.

У Харкові обмежено рух пасажирського транспорту: замість 692 одиниць рухомого складу на лінії виходитиме 516. Цей режим введений на вимогу енергетиків і за приписом обласної державної адміністрації в умовах дефіциту електроенергії.

Кримський парламент відклав до 1 жовтня введення в дію своєї постанови про відставку уряду автономії. Прийняте на пленарному засіданні 68-ма голосами рішення пояснюється неузгодженістю між окремими нормами Конституції України, Закону України „Про Верховну Раду АРК“ і Закону України „Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим“.

Створено комісію з вивчення стану справ у військовій частині А-1510 (с. Коцюбинське). Висновки і пропозиції комісія має доповісти Президентові з 3 по 5 липня. Як повідомлялося раніше, у разі аварії на військовому складі в Коцюбинському може бути знищено більшу частину столиці. На складі зберігаються некондиційні боєприпаси, переважно снаряди й міни, загальною масою близько 50 тис. тонн

Курс валют НБУ на 1 липня:

1 долар США	– 5.44 грн.
1 євро	– 5.70 грн.
1 німецька марка	– 2.66 грн.
1 рубль Росії	– 0.19 грн.

ТЕМА ТИЖНЯ

На що хворіє енергетика України?

Для тих хто читає «Свободу» з олівцем в руці

В одному з попередніх чисел «Свободи» було опубліковане повідомлення про заяву міністра палива і енергетики України Сергія Тулуба, який вирішив піти у відставку. Звісно, така заява є особистим вибором міністра. Проте з цього приводу варто розповісти про той обсяг проблем, які стоять перед енергетикою України та її урядом.

Очевидно, що преса більше уваги звертає на зовнішній бік цієї справи – поставки енергоносіїв з Росії та інших держав, взаємини українського та сусідніх енерго-ринків, борги і різні політичні маневри. І це зрозуміло. Проте Міністерству палива і енергетики доводиться переважно працювати „у власній хаті“, деросло чимало внутрішніх проблем. Одна з них – споживання електроенергії в Україні на душу населення, яке становить 17 відсотків від загального її споживання при 25-30 відсотках у Європі. Це свідчить про низьку якість життя: люди ще не мають достатнього числа холодильників, пральних машин та іншого домашнього обладнання, яке видається таким звичним, скажімо, в Америці. Побутові прилади можна купити і за кордоном, але кожен з них потребує струму. Українська ж енергетика на 50 відсотків залежить від зовнішніх джерел, що при хронічній відсутності коштів надає особливу вагу проблемі дбайливого використання придбаної і виробленої енергії. Найпершим приладом в кожному домі мав би стати лічильник, який дисциплінує споживача. Від СССР Україна успадкувала лише електrolічильники, бо про побутовий облік газу, тепла, води не було й мови. Але й електrolічильники застарілих зразків експлуатуються вже понад 30 років при нормі їхньої служби 16 років. Тепер Україна потребує 18 млн. нових однофазних електrolічильників для побуту і 1 млн. трифазних – для промисловості. Експерти полічили, що Україна потребує також 8 млн. газових лічильників, проте за 1995-1997 роки їх було встановлено тільки 1,2 млн. Україна втрачає у виробництві і побуті майже 40 відсотків виробленої електроенергії. Нераціональні втрати 30 відсотків води на комунально-побутових і соціально-культурних об'єктах призводять до щорічної перевитрати більше як мільярда кіловат-годин електроенергії.

Звісно, треба добиватися економії. Але з технологічних причин в ряді випадків заклик до економії лунає марно. Шахти Донбасу, наприклад, навіть простоюючи, потребують на рік 10 млрд. квт-годин електроенергії для так званого «екологічного

споживання». Щоб не вийшли з ладу електростанції Дніпровського енергокасаду, 34 насосних станцій вдень і вночі перекачують у Дніпро воду з малих річок – це ще 780 млн. квт-годин щороку. Так звані технологічні втрати електроенергії в електромережах становлять в Україні 15 відсотків від її загального виробництва, тоді як в Німеччині і Бельгії відповідно 4,5 і 5,5 відсотка. Три чверті цих втрат викликані умовами навантаження мереж, тобто не є неминучими. Це лише окремі проблеми з величезного їх числа.

Газ є основним паливом України в комунальній теплоенергетиці – 96 відсотків від загального обсягу (решта – тверде і рідке паливо). Водночас через надмірну централізацію теплових мереж і їхній аварійний стан втрати виробленого тепла сягають 30 відсотків. На опалення житла Україна витрачає палива у 1,5-2,2 рази більше, ніж європейські країни, де, до речі, газ не є провідним джерелом енергії.

Відомо, що для постачання газу потрібні трубопроводи, на яких встановлені перекачувальні станції. 70 відсотків цих установок є застарілими і мають коефіцієнт корисної дії не більше 24 відсотків.

Для економіки України властиве марнотратне і нераціональне використання паливно-енергетичних ресурсів, виробники і споживачі енергії не зацікавлені в ощадливому та раціональному її використанні, на модифікацію енергетичного господарства і облік витрат енергії потрібні чималі кошти, модель технологічного розвитку країни побудований на неефективному використанні енергії (бракує новітніх технологій і обладнання).

Отже, енергетична проблема України полягає передовсім у комплексному її вирішенні, за участі усіх виробників і споживачів енергії, а не в механічному задоволенні потреб одних галузей за рахунок ущемлення інших. Уряд В. Ющенка заликав до такого об'єднання зусиль. Але «сильні світу цього» його голосу не почули, бо, як сказав Леонід Кучма, «роль міністра палива і енергетики, яка має в реформуванні паливно-енергетичного комплексу особливе значення, сьогодні зведена до хлопчика на побігеньках».

Шкода, бо як свідчать знавці проблеми, енергетичні ресурси є не тільки за кордоном, а й у самій Україні.

Левко Хмельковський

При підготовці коментаря використані обчислення доктора економічних наук Григорія Семенова і аспірантки Ірини Таран з Запорізької державної інженерної академії (журнал «Схід-East», ч. 4, 1999).

Свято військових духових оркестрів

СУМИ. – Перший міжнародний фестиваль військових духових оркестрів відбувся в Сумах з нагоди Дня Конституції України. В ньому взяли участь музичні колективи України та Російської Федерації.

На фестивалі виступили духовий оркестр Сумського військового інституту артилерії ім. Богдана Хмельницького, оркестри з Конотопського та Охтирського військових гарнізонів Сумщини, а також гості з Чернігова і Курська.

АМЕРИКА І СВІТ

Перший азіат-американець в Адміністрації

ВАШІНГТОН. – Минулого тижня Президент Білл Клінтон висунув кандидатуру колишнього конгресмена-демократа з Каліфорнії, 68-річного Нормана Мінету на пост секретаря Департаменту торгівлі. Він буде першим американцем азійського походження в Адміністрації, впродовж цих останніх шести місяців президентства Б. Клінтона. Н. Мінета після 21-річної роботи в Конгресі відійшов на пенсію в 1995 році. Він репрезентував своїх виборців з околиць Сан-Хосе, Каліфорнія. Якщо його кандидатура буде затверджена Сенатом, Н. Мінета замінить Вілліама Дейлі, котрий формально відходить 15 липня та буде керівником виборчої кампанії віцепрезидента Ала Гора у цьогорічних виборах. Н. Мінета пережив у США зі своєю родиною всі незручності японських американців під час Другої світової війни, включно з таборами для інтернованих.

Еліян повернувся додому

ГАВАНА. – Кілька годин після того, як Верховний суд США в середу, 28 червня, відмовився розглядати всім відому справу 6-річного кубинського хлопчика, врятованого минулого листопада прибережною службою, Еліян Гонзалес приземлився в Кубі. Невдовзі він і його батько Хуан Мігель Гонзалес потрапили в обійми бабусь. На летовищі їх також привітали нашивкоруч привезені з Карденасу, містечка їхнього проживання, діти-школярі з прапорцями. У 10-хвилинному церемоніалі Еліяна від уряду привітав Рікардо Алакрон, президент Національної Асамблеї, котрий займався в Кубі кампанією повернення хлопчика. Еліян з батьком, мачухою і братом від'їхав на зустріч з рідними, а опісля перебуватиме у спеціальній школі в Гавані, де учителі та психологи підготують його до повернення в рідне містечко. Рідні Еліяна з Маямі засмучені таким поворотом справи і почуваються зрадженими своєю прибраною батьківщиною. Президент Білл Клінтон підкреслив, що за батьком – право бути зі своєю дитиною, хоч могло все це відбутися в менш драматичний спосіб.

Пробують бодай частинно скасувати санкції проти Куби

ВАШІНГТОН. – Минулого тижня республіканське керівництво в Палаті Репрезентантів погодились скасувати майже сорокарічну заборону на продаж харчів Кубі. Економічна вага цього досягнення є мінімальною, оскільки американсько-кубинські конгресмени, зуміли значною мірою обмежити законопроект. У принципі американські фермери і сільськогосподарські підприємства зможуть продавати свої добрива Кубі (вперше від 1962 року), і триватиме теперішня політика продажу ліків. Однак державному уряду і американським банкам забороняється фінансово допомагати Кубі. Це

означає, що вона не матиме долярів, аби щось купувати. Це буде одностороння торгівля – Куба не зможе експортувати до США.

Неуважність водіїв – причина автодорожніх катастроф

ВАШІНГТОН. – Організатори нової кампанії з Мережі безпеки руху, стверджують, що водії авт, які під час їзди читають газети, накладають косметику, говорять по телефону та інше, є спричинниками від 4,000 до 8,000 автомобільних катастроф щодня. Вони кажуть, що більш половини автодорожніх аварій зумовлені водіями, котрі не надають належної уваги управлінню своїми автами. „Якщо ми їмо, читаємо, пишемо чи говоримо по телефону, перебуваючи за кермом, хто ж керує автом?“ – запитує Кеті Лусбі-Требер, виконуючий директор згаданої організації, котра складається з державних урядових чинників і керівників підприємств.

Канада міняє свого посла до США

ОТТАВА. – Реймонд Кретьєн, посол Канади у Вашингтоні від 1994 року, тепер представлятиме свою країну у Франції. Зміну зроблено після того як засоби масової інформації визнали, що у своїй промові Р. Кретьєн беззастережно підтримував кандидатуру віцепрезидента Ала Гора на пост президента США у цьогорічних виборах. Співпрацівники канадського посла сказали, що він тільки висловлював свою власну думку щодо обидвох американських кандидатів. Р. Кретьєн є фаховим дипломатом і племінником прем'єр-міністра Канади Жана Кретьєна. Новим послом до США буде Майкл Керіган, головний дорадник з питань закордонної політики прем'єр-міністра Ж. Кретьєна. Р. Кретьєн від 1986 до 1989 року був послом Канади на Кубі, а опісля завідував відділом розвідки безпеки закордонного міністерства Канади.

Пентагон матиме сусідів з Китаю

ВАШІНГТОН. – Минулого тижня США повідомили пресову агенцію „Новий Китай“, що вона не повинна переїжджати до свого нового будинку, купленого поблизу Пентагону, поки Державний департамент не схвалить цієї купівлі. Згідно з Державним департаментом, названа пресова агенція купила будинок, порушуючи Акт закордонних представництв з 1982 року, котрий вимагає затвердження будь-якої купівлі чи винайму нерухомостей у США. Члени Конгресу турбуються, що Китай вживатиме персонал пресової агенції для шпигування за діями Пентагону, що знаходиться у Вірджинії, просто по другому боці ріки Потомак. Речник Державного департаменту Филип Рікер повідомив, що прохання про затвердження прийшло 11 днів після купівлі. Китайці кажуть, що прохання було копією листа від 22 травня, ніколи не отриманого Департаментом.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу -
відповідно \$40.00 і \$25.00. В Україну, Європу й Австралію \$50
(авіапоштою - \$160, в Австралію - \$175). За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції.
Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати
надіслані матеріали.

Головний редактор - Раїса Галешко

Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто, Верстка - Павло Стокотельний;
Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

До Америки приїхали... А що далі?

...Не будемо говорити про шляхи і методи отримання візи для поїздки до омріяної і багатой Америки - це тема іншої майбутньої розмови. А давайте, хоча б поверхово, проаналізуємо суть і методи становлення двох найпоширеніших і найчисленніших категорій прибульців: так званих "зеленокартників" і "гостевиків". Перших новоприбулих значно менше, але вони "солідніші", бо мають законні права на проживання та працю...

Здавалося б: що ще треба? Іди - працюй, збагачуйся, будуй своє майбутнє життя у вільній демократичній державі, допомагай рідним в Україні. Але вже з перших днів починаються різні, м'яко кажучи, непорозуміння: без мови не знайдеш не те що добре оплачуваної праці, а й більш-менш нормального помешкання. Не одна сім'я тинялася в розпачі, шукаючи рятівну соломинку. Раптово зникали веселки майбутнього раю, а на порядок денний поставала реальна, часто така жорстока дійсність. Чудово, коли потрапиш під опіку справді щирих українців, які не тільки добрим словом готові прийти на допомогу, а конкретно, по-діловому, активно втрутитися у ваше емігрантське майбутнє.

Багато українських новоприбулих сімей із вдячністю згадують безкорисливу допомогу у вирішенні буденних справ у канцелярії української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, якою керує Ксенія Гапій. Ця жінка, яка в далекі повоєнні роки приїхала до Америки з батьками однорічною дитиною, ніби самим Богом поблагословлена на цю працю.

Десятки молодих сімей чи одиноких українців, котрі з різних причин опинилися на американському роздоріжжі, з щирою вдячністю розповідають про неї усім, хто потребує допомоги, і вже самі, наелектризовані її ентузіазмом, подають помічну руку новоприбулим. А скільки українських церков, домівок, центрів, кредитівок, товариств "Самопоміч", шкіл, підприємств, книгарень... розкиданих по безмежних широтах великої Америки! Якби серед їх працівників знайшлося хоча б по одному ентузіастові з хистом і наполегливістю Ксенії Гапій, новоприбулим емігрантам значно легше було б ужитися в американське суспільство.

А щодо "візитерів", то найпершим каменем спотикання стає елементарне, на перший погляд, продовження візи. Куди йти, до кого звернутися, з ким порадитися, як заповнити потрібні анкети? Перегляньте рекламні добірки тутешніх українських видань і спробуйте віднайти адресу чи число телефону українського адвоката, який би пропонував подібні послуги. Не кажу вже про так звану роботу чи студентську візу. Про пошуки роботи даною категорією приїжджиків може б і не варто говорити, оскільки це незаконно, але щодо добродійної праці, взаємодопомогидесь на малому будівництві, в догляді за старими та дітьми, прибиранні помешкань тощо, то знову ж таки згадувані вище українські інституції могли б порадити не одному українцеві, що допомогло б йому сміливіше і без остраху приєднатися до місцевої громади.

Будьмо не тільки патріотами на різних імпрезах і зібраннях та християнами, котрі щонеділі ходять до церкви і щиро моляться, а й доброзичливими радниками, безкорисливими помічниками кожному, хто перший раз ступив на землю Великої Америки. Бо це ж потенційні продовжувачі української діаспорної сім'ї, це свіже, нове джерело, яке невдовзі збагачуватиме бурхливу українську ріку Америки.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про заміну адресаря

У нашого покоління, а також і в наших дітей, яких ще не зовсім полонили комп'ютери, однією із найцінніших допоміжних речей є підручний адресар-календар, що його люди вживають постійно, при кожній нагоді. Коли йдеться про номер телефону чи про адресу людини, з якою маєте постійне спілкування, то ви сягаєте по адресну книжечку, щоб там мерщій розшукати необхідну інформацію. У тій книжечці - адреси близьких і далеких осіб, друзів і членів родини. З роками, які ми намагаємося багато адрес доводитися міняти. Змінюються і прізвища, і місця перебування, змінюється і коло знайомих чи зацікавлених. З часом кожний адресар-календар сповнюється необхідних змін, перекреслень, дописок, які частенько важко й перечитати або вже й бракує для них місця.

І так настає час, коли вже треба увесь адресар переписати, щоб самому у ньому розібратися та не відгадувати затертих від частого вживання написів. Скільки разів доводилося мені це робити? Здається, тепер настав вже п'ятий раз від початку мого виходу з дому в широкий світ.

Усі ці адресарі минулого знайшли у мене належне місце поміж пам'ятками, бо якось важко їх викинути. І коли у спокійну годину беру їх до руки, то перед моїми очима постають обличчя давно забутих осіб, давно не бачених місць та ніколи не використаних знайомств.

Та ж ці адреси - це зміст мого життя - це і праця, і дружба, і потреба. Тим разом, однак, переписування приходить мені з нез'ясованої причини дуже поволи. Чи, може, тому, що при кожній літері доводиться відкидати кілька адрес?

Ось цей друг вже довгий час має ту адресу, за якою вже наші листи не доходять. Оця адреса, колись актуальна, тепер не має значення... Адреса цієї особи зміненна вже тричі - стала тепер невідомою. А там адреси внуків, які постійно змінюються, залежно від місця науки чи проживання. В іншому місці до звичайної адреси довелося дописати ще адресу й електронної пошти, на яку було вже надто мало місця. Але тепер ніяк не розберу, якою вона має бути. У деяких випадках навіть не можу пригадати, що це за людина, телефон якої так пильно записала, або питаюся сама себе, навіщо мені сьогодні телефон чи адреса організації, яка ледве чи ще існує у Києві.

Гортаю сторінку за сторінкою адресаря - деякі вже брудні і відриваються від частенького вживання, як ось ці - на літеру „к" і „г", інші так і залишилися порожніми - на літеру „х", яка не має багато прізвищ.

Невдовзі моя праця закінчиться. Я бачу, наскільки менше прізвищ та адрес зберегли сьогодні для мене свою актуальність, як багато мають тепер одну невідомою адресу, за якою кожен із нас скорше чи пізніше буде перебувати, і здається, немов із цим переписуванням відходить частинка мого життя.

А як у вас, дорогі мої читачі, складаються справи із вашими адресарями? Чи і в них, як у моєму, збережена частина вашого життя? А може, з появою електронної пошти наші адресарі взагалі стали частиною минулого? Може, ви вже носите в кишені лише карточку із кількома телефонами?

О-КА

Спільно впорядкували оселю

Братські союзи Америки провели 17 червня ц. р. День спільних зусиль. У цей день члени УНСоюзу і оселі „Діброва" пересаджували квіти і збирали гілки, щоб підготувати громадську оселю, що біля Дітройту, до літнього сезону.

На світлині - учасники Дня спільних зусиль.

Олександр Серафим

ШАНОВНІ АВТОРИ "СВОБОДИ",

щоб Ваш допис вийшов швидше і щоб уникнути помилок у написанні прізвищ та інших назв, просимо подавати своє число телефону.

Це дозволить редакторам в'ясувати незрозумілі місця у Вашій статті (особливо, коли вона написана від руки), не витрачаючи часу на листування.

Законопроект...

(Закінчення зі стор. 1)

громадянина, виборчих прав і не спрямовані на ліквідацію незалежності чи порушення територіальної цілісності України".

У висновку КС зазначається, що пропонувані законопроект змін до ст.76 про зменшення конституційного складу парламенту з 450 до 300 народних депутатів, яке регламентує стаття 76 Конституції, є конституційними, оскільки "із зменшенням кількісного складу парламенту виборець не позбавляється рівної можливості брати участь у виборах". Щодо пропозиції виключити частину 3 ст.80 Конституції і тим самим обмежити депутатську недоторканість, залишивши тільки юридичну невідповідальність народних депутатів за результати голосування чи висловлювання у парламенті та його органах, за винятком відповідальності за образи чи наклеп, КС вважає, що це стосується тільки спеціального статусу народних депутатів і не впливає на зміст конституційних прав і свобод людини і громадянина. Однак КС задля виключення неоднозначного тлумачення "недоторканості" запропонував у ст.80 Конституції внести відповідні уточнення. Крім того, КС вважає, що доповнення ст.90 Конституції щодо надання Президенту права розпуску Верховної Ради у разі, якщо вона протягом одного місяця не зформує постійно діючу парламентську більшість, також потребують уточнення.

Запропоновані зміни у ст.90 щодо доповнення повноважень Президента розпускати парламент у разі, якщо він не зможе прийняти бюджет протягом трьох місяців, після подання документу Кабінетом міністрів, КС визнав такими, що не суперечать ст.157. Однак КС звертає увагу, що ці зміни також потребують механізму, який би забезпечував бюджетний процес у разі дострокового припинення повноважень парламенту. Висновок КС у справі за зверненням ВР щодо відповідності зако-

нопроекту "Про внесення змін до Конституції України за результатами всеукраїнського референдуму за народною ініціативою" є обов'язковим до виконання, остаточною і не може бути оскарженим.

На думку голови Верховної Ради Івана Плюща, Конституційний суд "втратив би обличчя", якщо визнає антиконституційним законопроект Президента про зміни до Конституції. І. Плющ наголосив, що Президент запропонував законопроект про внесення змін до Конституції за результатами референдуму, а самі питання цього референдуму, ще до його проведення, пройшли експертизу в КС, тому він вважає рішення КС логічним.

Водночас велика група народних депутатів запропонувала свій, альтернативний проєкт. Згідно з рішенням Верховної Ради, обидва проєкти були подані на розгляд Конституційного суду в один день, 15 травня. Цей депутатський проєкт, як повідомив Микола Козюбра, один з суддів Конституційного суду, значно більший в обсязі, тому має бути розглянутий до 15 липня.

Народний депутат Сергій Головатий вважає, що Конституційний суд, оголосивши рішення щодо конституційності президентського законопроект про внесення змін до Конституції відповідно до референдуму, вкотре продемонстрував, що "виконує політичні замовлення". С.Головатий зазначив, що КС, оголосивши висновок тільки щодо президентського законопроект, вчинив як політичний орган, який "по суті є юридичним управлінням Адміністрації Президента".

Політолог Сергій Грабовський назвав "неприхованим відвертим тиском" на КС. На його переконання, такий вислів личить не Президенту держави, а радше "секретарю парткому на адресу своїх підлеглих". На думку політолога, існуюча в Україні ситуація доводить, що у країні немає ні демократичної влади, ні демократичної опозиції.

УНІАН

КОМЕНТАР "СВОБОДИ"

Як збагатився Павло Лазаренко?

З Женеви надійшло повідомлення про те, що суд виніс рішення в справі Павла Лазаренка – 18 місяців позбавлення волі умовно і конфіскація 6.6 млн. доларів, забльованих в швейцарських банках, на користь Женевського кантону. У Жан Франциско теж оголошено звинувачення федерального журі проти Лазаренка у злочинній змові з метою "відмивання" грошей. Водночас в пресі з'явилося чимало коментарів з приводу дальшої долі Лазаренка, а головне, – механізму привласнення ним таких великих коштів (сума вкраденого оцінюється на 880 млн. доларів).

Як відомо, колишнього прем'єр-міністра України ув'язнено в США і присяжні уже визнали його винним. Тепер слово має сказати суддя. Очікується, що в США Лазаренка можуть засудити до 250 років позбавлення волі з конфіскацією нерухомості і 114 млн. доларів, які надійшли на рахунки американських банків. Лазаренка не можна видати Україні, бо Укра-

їна і США на мають угоди про передання злочинців. Висловлюються припущення, що перед загрозою довічного ув'язнення Лазаренко може сказати, хто має інші мільйони, бо він, на думку знавців, узяв менше половини здобичі. Але ті ж знавці застерігають, що Лазаренко може й змовчати, побоюючись мстивої кулі чи ножа.

Де ж узялися мільйони в колишнього прем'єра? Йому сприяли обставини, за яких очолювана ним компанія "Єдині енергетичні системи України" стала монополістом у продажу імпортованого російського газу. Його купували підставні спільники, котрі продавали газ за світовими цінами до Європи. Уряд підприємливого прем'єра видавав цим спільникам безмитні ліцензії, прощав борги, приховував закордонні інвестиційні кредити. Прем'єр вимагав гроші від українських приватних компаній. Разом зі спільником Петром Кириченком вони "перекачували"

(Закінчення на стор. 6)

Олімпіада-2000...

(Продовження зі стор. 1)

розповіддю про це спортивне свято та поділимося деякими думками з приводу цієї важливої події.

В Олімпіаді-2000 взяло участь близько 500 учасників, які представляли шість видів спорту: футбол, плавання, шахи, теніс, волейбол і гольф. Участь взяли такі спортивні клуби: "Леви" з Чикаго, "Львів" з Клівленду, "Черник" з Дітройту, УСВТ "Чорноморська Січ" з Ньюарку, УСК з Нью-Йорку, ОУМ Пласт-США, "Україна" з Торонто, "Незалежні" з Йонкерсу, Нью-Йорк, "Тризуб" з Філадельфії.

Найбільше був представлений футбол: 6 команд найактивнішого спортивного віку – "Тих, кому до

Вогонь Олімпіади-2000

Змагаються "Леви" з Чикаго – групи А і Б.

30", 6 команд "Тих, кому за 30", 4 команди – діти віком до 10 років, 3 команди – до 9 років і 4 команди – до 7 років. Всього у футболі змагалось близько 240 учасників. Особливе замилування викликали маленькі футболісти, їх було не так уже й мало – 84 гравці – добрий резерв на майбутнє.

Другим найбільш представницьким видом змагань був волейбол – сім команд, в яких переважали жінки. На тенісних кортах переважали чоловіки – серед 34 тенісистів було лише 8 жінок-учасниць. 42 гравці змагалися в гольфі.

Олімпіада мала дві відчутні втрати – не змогла приїхати футбольна команда з України "Галичина" (її відмовили у візі до Америки), та не був репрезентований СУМ, представники якого офіційно заявили, що відмовляються брати участь в українській олімпіаді, тому що серед її учасників є особи неукраїнського походження (у футболі), а згідно з постановою, прийнятою на загальному з'їзді СУМ, в українських імпрезах мають брати участь виключно українці. Ця обставина, на жаль, негативно позначилась на цілій Олімпіаді-2000, по-перше, сумівська молодь була позбавлена можливості взяти участь у такій визначній спортивній події; по-друге, дата Олімпіади – 4 липня, загальнодержавне американське свято, може не зовсім вдала для такої події, бо ж багато людей роблять свої пляни заздалегідь, однак вона була встановлена саме на пропозицію сумівських провідників два роки тому, а вийшло от що... Щодо наявності чужинців в

українському футболі, то це явище сьогодні масове в усьому світі. В Діаспорній Олімпіаді-1988 теж були неукраїнці. Думка усіх, з ким доводилось говорити на цю тему: не позбавляти ж гравців іншої національності з участі в Олімпіаді, якщо вони грали в тих командах протягом років.

Увечері в суботу в ресторані "Вільямсон" відбувся Олімпійський бенкет, почесним гостем якого був віце-прем'єр-міністр Микола Жулинський з дружиною Галиною Степанівною, які приїхали, щоб взяти участь у з'їзді Українських Федеральних Кредитових Спілок, що відбувся 31 червня у Філадельфії. (Галина Жулинська є головою найбільшої в Україні жіночої кредитової спілки "Турбота"). На бенкеті також були присутні учасники з'їзду кооператорів та два представники від федерації біятлону Національного олімпійського комітету України Роман Боднарук та Володимир Бринзяк.

Голова УСО "Тризуб" та голова комітету Діаспорної Олімпіади-2000 Ігор Чижович розповів про історію і значення подібних олімпіад для гуртування української молоді, поділився думками і турботами, як зберегти і розвивати діаспорний спорт, подякував усім спортивним товариствам за участь, а спонсорам – за підтримку та вручив грамоти і подарунки учасникам, визначним особам та почесним гостям.

З великою увагою вислухали присутні слово академіка, заступника прем'єр-міністра України Ми-

(Продовження на стор. 20)

Як писали про День Незалежності 64 роки тому

Після барвистого святкування Дня Незалежності США цікаво прочитати розповіді про відзначення цього свята у минулі роки. 8 липня 1936 року „Свобода” писала:

„За демократію і проти неї!”

Дня 4-го липня б. р. минуло 160 років від заіснування американської незалежної держави. Значиться, що 160 років видержали тут ті демократичні принципи, які лягли в основу Деклярації Незалежності, виготовленої батьком американської демократії – Томою Джеферсоном.

Саме те було темою промови, яку виголосив президент Рузвельт в родинному місті Джеферсона з нагоди щогорічного Свята Незалежності. І ніщо краще не характеризує великого американського демократа як те, що захищував президент Рузвельт коли пригадував лист Джеферсона, писаний до приятеля в часі, коли мав обняти уряд президен-

та держави, а в якому він писав, що присягнув перед Богом завжди бути ворогом усякої тиранії над людською думкою. І ніщо краще не віддає духа демократії як це, до чого змагав Джеферсон борючись через ціле життя за щораз більшу свободу думки та роздираючи ті кайдани, які наклали на цю свободу темнота і політична та релігійна нестерпимість... В той самий день, коли президент Рузвельт пригадував найбільшого американського демократа, й заявляв, що сьогодні демократичні ідеали є такі самі живі, як тому 160 років, на другій півкулі канцлер Гітлер, святкуючи 10-літню річницю першого націоналістичного конгресу, присвятив всю свою увагу поборюванню демократичних принципів, заповідаючи, що його партія верховодитиме Німеччиною по всі часи. Гітлер заатакував такі демократичні засади, як свобода зборів, слова, преси і т. д. Притім ствердив, що всякі принципи мусять бути оперті на силі, а силу творять і армія і партія.

Але 160-літня практика американської демократії переконує нас далеко краще щодо цього, що при допомозі демократії можливе поліпшення суспільного життя, що демократичні принципи можна дійсно вважати вічними, хочби вони навіть хвилюю заломилися.

Як точно все сповнилося у історії світу! Нацистська і комуністична диктатури поступилися перед демократичним устроєм світу. Але чи справді демократія перемогла?

Економічний...

(Закінчення зі стор. 1)

йшли ті, хто має бізнес в Україні чи має намір його розпочати. За словами І.Мітюкова, нині бюджетні показники й показники економічного зростання в країні „виглядають краще, ніж у країн-сусідів”. Як повідомив міністер фінансів, інвестори зацікавлені в участі у проєктах, пов'язаних із вкладенням інвестицій в кібернетику, в тому числі в розробку програмного забезпечення, а також в участі у „транзитних проєктах, з урахуванням транзитного розташування України”. Україна має визначити „чіткий графік приєднання до Євросоюзу”, незважаючи на те, що зараз перебуває на початку шляху. Чим чіткіше графік виконуватиметься, тим швидше Україна може стати повноправним членом ЄС.

У свою чергу, в.о. міністра економіки України Віктор Кальник зазначив, що в підприємств Європи є „велике бажання” взяти участь у реалізації своїх проєктів в Україні, але „вони чекають виявів економічної стабілізації в країні”. Сьогодні ж, на його думку, в Україні „є шанс отримати приватні інвестиції без гарантій уряду”. За словами в.о. міністра економіки, для входження до Євросоюзу потрібні „радикальні зрушення у реформуванні економіки”, а „перепусткою до Європи” стане демонстрація демократичних засад в українській державі.

Україна пропонує Європейському банку реконструкції та розвитку взяти участь у фінансуванні будови нафтопроводу Одеса - Броди, а також у фінансуванні розвитку суднобудування, металургії та літакобудування. В.о. міністра економіки України Віктор Кальник зауважив, що Україна вперше наголосила на необхідності реалізації цих проєктів на зустрічі прем'єр-міністра України з в.о. президента ЄБРР Чарльзом Франком, яка відбулася в рамках економічного форуму. За словами В.Кальника, для фінансування будови нафтопроводу Одеса - Броди потрібно завершити аудит магіст-

рального трубопроводу „Дружба”, а також вирішити „політичні моменти щодо постачання нафти”. В.Кальник наголосив, що Україна пропонує ЄБРР проєкти в тих галузях, які нині демонструють значні обсяги зростання промислового виробництва. Зокрема, за його словами, у суднобудуванні збільшення рівня промислового виробництва за п'ять місяців ц.р. становило близько 25 відсотків. На зустрічі з Ч.Франком досягнуто домовленість про те, що експерти ЄБРР відвідають протягом двох тижнів підприємства української суднобудівної галузі для аналізу її стану й визначення окремих проєктів щодо фінансування. За словами прес-секретаря прем'єр-міністра Наталії Зарудної, на зустрічі Ч.Франк схвально висловився щодо прийняття Верховною Радою змін до закону про електроенергетику. Міністер фінансів України Ігор Мітюков зазначив, що на зустрічі також обговорювалися проблеми закриття Чорнобильської атомної електростанції, завершення будівництва атомних блоків на Хмельницькій і Рівненській АЕС.

„Україна крок за кроком демонструє свій політичний курс на європейську інтеграцію”, - наголосив прем'єр-міністр Віктор Ющенко в інтерв'ю журналістам після завершення економічного форуму в Зальцбурзі. В. Ющенко зауважив: „Європейські політичні лідери рівно розцінюють потреби й необхідність залучення до ЄС країн, які поки не є кандидатами, але реально формують економічний простір в Європі”. За словами прем'єр-міністра, „ми хотіли б, щоб західний кордон України не був східним кордоном ЄС”, для чого Україна має вжити всіх заходів з адаптації вітчизняного законодавства до європейських стандартів. На думку В.Ющенка, нинішня дискусія щодо країн - некандидатів до вступу в ЄС „є конструктивною”. Він вважає, що території цих країн не повинні відчувати „дискомфорту від проблем, що виникають від присутності ЄС” (проблеми візового характеру, міграції).

УНІАН

Як збагатився...

(Закінчення зі стор. 5)

доляри до чужинських банків і брокерських компаній. Лише від травня до вересня 1997 року Лазаренко перевів на острів Антигуа 70 млн. доларів.

Настав час, коли збагачений Лазаренко почав примірятися до президентського крісла. Для цього він заснував свою партію «Громада». Діяльною його помічницею була тодішня провідниця Єдиних енергетичних систем Юлія Тимошенко. Наміри Лазаренка не сподобалися тим, хто мав владу. Юлія

Тимошенко дістала привабливу посаду в державній структурі, а він сам був змушений «замітати сліди».

У США Лазаренко купив фешенебельний дім, в якому проживають його дружина і троє дітей. Він і сам планував там оселитися, але американська влада не випустила його з в'язниці під заставу, як це сталося у Швейцарії. Петро Кириченко минулого року оголосив продаж свого палацу біля Сан-Франциско за 11.2 млн. доларів.

Дальший розвиток сюжету цієї детективної, але, на жаль, сумної для України історії ще попереду.

Л.Х.

У Чорному морі буде нове військово-морське з'єднання

Представники Болгарії, Грузії, Румунії, Росії, Туреччини і України підписали в Анкарі (Туреччина) „Лист про наміри щодо створення в Чорному морі багатонаціонального військово-морського з'єднання „за викликом” BLACK-

SEAFOR. Основними функціями нової структури, до складу якої ввійдуть військово-морські підрозділи майбутніх країн-учасниць, буде здійснення пошукових та рятувальних операцій, розмінування, надання гуманітарної допомоги.

Запрошуємо всіх

на

ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

який відбудеться на оселі
Українського Братського Союзу

„**ВЕРХОВИНА**”

ГЛЕН-СПЕЙ, Н.Й.

14, 15, 16 липня 2000 р.

Виступають:

Тарас Петриненко і Тетяна Горобець, Маріян Шуневич, Василь Попадюк, танцювальна школа Роми Прийми-Богачевської, танцювальні ансамблі „Україна”, Черешеньки”, Анна Бачинська і Богдан Сікора.

• смачні харчі • мистецькі виставки • продаж пропам'ятних речей • чотири великі концерти • спортові змагання • таборування над озером • в п'ятницю забава при одній оркестрі • в суботу забава при трьох оркестрах • відпочинок біля басейну.

Загальний вступ 10 дол. і паркування 5 дол. за 3 дні!

Дітям до 12 років – вступ безплатний!

НА ЗАБАВИ ВСТУП БЕЗПЛАТНИЙ

Грають оркестри:

„**Фата Моргана**”, „**Відлуння**”, „**Львів'яни**”

За інформаціями просимо телефонувати

(914) 856-1323

(організовані автобуси – за зниженою ціною)

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Український Народний Союз пропонує нову програму

Якщо ви є членом УНСоюзу, ми пропонуємо придбати додаткове гарантоване забезпечення, доплачуючи до попередньої грамоти від \$1,000 до \$5,000 доларів.

УНСоюз гарантує додаткове забезпечення, яке не може бути відкинутим, усім членам-власникам грамот УНСоюзу на ціле життя (Whole Life), або платне двадцять років, (P-20), чи платне до 65 року життя (P-65), або подвійне забезпечення до 65 року життя (ДП-65).

З цієї пропозиції не можуть скористатися члени-власники термінових грамот, вивільняльних грамот, акцидентного або універсального забезпечення.

Як це діє:

УНСоюз видає додаткове домовлення (Pour in Rider) на наступні суми:

Вік:	0-36	\$1,000 to \$5,000
	36-70	\$1,000 to \$2,500
	71-90	\$1,000 to

The Rates for the Pour-In Rider are listed as follows

Issue age	Premium Per \$1,000	Issue Age	Premium Per \$1,000	Issue age	Premium Per \$1,000	Issue age	Premium Per \$1,000
0	63						
1	63	26	145	51	349	76	696
2	64	27	150	52	361	77	710
3	66	28	155	53	373	78	724
4	68	29	161	54	385	79	738
5	70	30	167	55	397	80	752
6	73	31	173	56	409	81	765
7	75	32	179	57	422	82	778
8	78	33	186	58	435	83	791
9	81	34	193	59	448	84	803
10	84	35	200	60	462	85	815
11	87	36	208	61	475	86	826
12	90	37	215	62	489	87	837
13	93	38	223	63	504	88	848
14	96	39	232	64	518	89	858
15	100	40	240	65	533	90	868
16	103	41	249	66	547		
17	107	42	258	67	562		
18	110	43	267	68	576		
19	114	44	276	69	591		
20	118	45	286	70	606		
21	122	46	296	71	662		
22	123	47	306	72	637		
23	130	48	316	73	652		
24	135	49	327	74	667		
25	140	50	338	75	682		

Просимо виповнити залучений запитник і повернути до Головної канцелярії УНСоюзу.

Ukrainian National Association, Inc.

PO BOX 280 2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054

Tel: (973) 292-9800

Name.....Br.....Policy#.....

Current Age.....Amount applied for \$.....

Address.....

Tel.....SS#.....

Beneficiary (name).....

Address.....

Ваші пропозиції актуальні від 1-го червня до 30 вересня 2000 року. Якщо ми отримаємо виповнені формуляри з чеком перед останнім днем вересня ц. р., ви отримаєте 4% опусту у вкладках.

Тонни користі для розуму й душі

Український Народний Союз відіслав партію гуманітарної допомоги Інститутів літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної Академії Наук України, Всеукраїнській спілці політв'язнів, церковним громадам Херсонської, Криворізької, Київської та Чернігівської областей.

По-буденному просто звучать слова "гуманітарна допомога", а насправді в цьому багатотонному вантажі – неоціненні скарби, якими десятиліттями гордився УНС, оберігав, примножував. Бо ж мова йде про духовне надбання кількох поколінь українців в діаспорі.

Це десятки, сотні найменувань найрізноманітніших праць істориків, літературознавців, письменників, бібліографів, які, починаючи ще з перших років минулого століття, творили величні образи і рідного УНСоюзу, і кривдженого чужиною американського українця, і згорьованої, нещасної, закутої в чужинське ярмо України. Серед авторів цих видань – добре відомі діаспорному читачеві Михайло Данилюк, Улас Самчук, Богдан Кравців, Лука Мишуга, Любов Коленська, Леся Лисак, Лука Луців та багато інших.

Та хто б не керував Українським Народним Союзом протягом 105 років, ні в кого не закрадалося й долі сумніву, що настане нарешті такий момент, коли дорогий скарб дістанеться до України і довго служитиме рідному народові. Честь відправити його в щасливу дорогу випала на долю теперішнього предсідника, чотирнадцятого за всю історію існування УНС, п. Уляні Дячук.

– Ми зробили все можливе, – розповідає ексекутивний директор Злученого Українського Американського Допомогового комітету Степан Гавриш, – щоб дорогий вантаж швидко і без перешкод дійшов до адресатів.

Минулої п'ятниці контейнер із більш як 16 тоннами цілющого, творчого "нектару", зібраного УНСоюзівцями кількох поколінь, відійшов у далеке плавання. Щасливої дороги!

Степан Герилів

Триває завантаження контейнера для України. На світлині (справа) Уляна Дячук, Степан Качарай, Білл Жарський, Степан Гавриш і Роман Павлишин. В авті – Маркіян Гадзевич.

Фото Рэйси Галешко

Як зникли і знайшлися секретні комп'ютерні диски

Незвичайні події – зникнення, а опісля загадкове віднайдення комп'ютерних дисків – не тільки дивують і тривожать, але й створюють дуже неприємний і небезпечний прецедент в історії ядерної програми США. Важко собі уявити, що це могло статися у Лос-Аламосі – найтаємнішій ядерній лабораторії наймогутнішої країни світу. Обидва диски можуть послужити посібниками для виготовлення ядерної зброї. Їх створили науковці державної Групи передбачення ядерної небезпеки – Nuclear Emergency Search Team (NEST), надзвичайної формации, вишколеної для ядерних аварій або знешкодження саморобних ядерних приладів-механізмів, які потрапивши в руки ворожих шпигунів і терористів, могли б стати засобом смертельно небезпечного ядерного шантажування. Програми на згаданих дисках запроєктовані так, що їх можна використати у звичайних комп'ютерах без будь-яких таємних паролів. У руках терористів це могло б накоїти чимало лиха. Саме тому ці диски знаходилися в охороненій частині Красвої лабораторії у Лос-Аламосі – спеціальному сховку таємної „Х дивізії“, найвідповідальнішого відділення проектування ядерної бомби в лабораторії. Тільки 86 осіб мали доступ до сховку, де постійно сидить вартовий і перевіряє всіх відвідувачів, а з того 26 могли заходити без будь-яких свідків чи опіки.

Перед зникненням диски бачили у приміщеннях (NEST) на початку квітня. А 7 травня, з наближенням пожежі до забудов лабораторії у Лос-Аламосі хтось вирішив валізуку з дисками перенести у безпечніше місце. Відчинивши її, щоб перевірити чи все гаразд, побачив, що дисків нема. Повернувшись 22 травня до лабораторії, працівники „Х дивізії“ після старанних розшуків дисків не знайшли. Вкінці 31 травня про зникнення дисків доповіли директорові лабораторії Джонові Бровну, котрий наступного дня, 1 червня, повідомив про це Департамент

енергетики. Керівників лабораторії і їхніх наставників з Департаменту енергетики негайно викликали свідчити перед Конгресовою комісією. Лабораторія у Лос-Аламосі вже до цього випадку зазнала собі недоброї слави – після того, як одного з її науковців-дослідників з „Х дивізії“, Вен Го Лі, було звинувачено у знехтуванні безпекою ядерних таємниць і ув'язнено ще в грудні минулого року. Адвокати-оборонці д-ра Лі намагаються довести, що в лабораторії не надто притримувались правил безпеки і його провина полягає радше у легковажності. ФБІ відразу розпочало кримінальне слідство в справі зникнення дисків. Працівники „Х дивізії“ мусіли перейти спеціальні іспити на правдомовність, а шістьох з їхніх керівників тимчасово усунуто з посади за те, що негайно не повідомили про зникнення дисків. Тим часом керівників лабораторії та їхніх наставників з Департаменту енергетики, включно з його секретарем Біллом Ричардсоном, викликали на переслухання перед Конгресовою комісією, де його звинуватили у занедбанні обо-в'язків і вимагали резигнації.

Зформовано надзвичайну лаву присяжних для розгляду цієї справи, незважаючи на запевнення Б. Ричарсона про спроможність забезпечити державні ядерні таємниці. Щоб запобігти подібним випадкам, головну частину відповідальності за безпеку державних ядерних таємниць передано Красвій адміністрації ядерної безпеки. У п'ятницю, 16 червня, диски, що були пропали, загадково появилися – їх знайдено за копіювальною машиною в приміщеннях „Х дивізії“, хоча після їх зникнення приміщення було докладно обшукано. Можна мати різні теорії, але залишається фактом те, що безпека ядерних таємниць у державних лабораторіях не виявилася на висоті своїх завдань.

Х.В.- Ференцевич

(За матеріалами „Нью-Йорк Таймс“)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Конвенція Генеральної федерації жіночих клубів

17-20 червня ц. р. в Бостоні, Массачусетс, відбулась 109-та річна міжнародна конвенція Генеральної федерації жіночих клубів – General Federation of Women's Clubs – GEWC. Федерація заснована в 1890 році й відтоді здійснює велику громадську діяльність. Її членки працюють як добровольці на багатьох ділянках суспільного життя.

На конвенцію прибули 902 делегатки з правом голосу і багато гостей. Свою дворічну каденцію скінчила Максін Скарбро, новим президентом стала Шелби Гамлет.

На святковому відкритті серед прапорів держав-учасниць було внесено і український прапор, за яким у вишиваних блюзках увійшли голова СФУЖО Оксана Соколик і Наталя Іванів – голова Українського Золотого Хреста,

складової організації СФУЖО.

Головними темами конвенції була боротьба за екологічно чисту Америку і світ, боротьба зі злочинністю.

На бенкеті, присвяченому міжнародним делегатам, урочисто представляли учасниць з різних країн, які інформували присутніх про діяльність своїх організацій за останній рік.

О. Соколик коротко поінформувала про працю СФУЖО, Н. Іванів – про працю УЗХ. Присутні на бенкеті були також Мотря Слоневська, заступниця голови Союзу Українок Америки з Арлінгтону, і Сузанна Шпак, голова Бостонського відділу СУА.

Наступна, 110-та, конвенція відбудеться в червні 2001 року в Сент Пол, Мінн.

Пресова служба СФУЖО

НА ПЛОЩИНІ ДУХОВНОСТІ

„Літургію-2000” українського композитора виконають в Чикаго

До 2000-ліття Християнства торонтський композитор і оперний режисер Роман Гурко (він також був засновником та першим диригентом Молодіжного хору при церкві св. о. Миколая в Торонто) видав партитуру до своїх композицій Божественної Літургії св. Івана Золотоустого і CD (компакт-диск), які можна набути в українських книгарнях та громадських і церковних підприємствах Канади, США та інших країн українського поселення.

Літургію співає американський професійний мішаний хор „Скола Канторум” з Чикаго. Диригент цього хору Дж. Майкл Томпсон – відомий знавець літургійної музики візантійського стилю.

„Літургія-2000” одержала високу оцінку авторитетів у ділянці ре-

лігійної музики східно-слов'янських народів.

З нагоди появи „Літургії-2000” композитора Романа Гурка, 16 липня ц. р. в Чикаго, в соборі свв. Володимира й Ольги відбудеться урочиста Служба Божа, яку відправить парох собору, о. митрат Іван Кротець при співучасті хору „Скола Канторум” – в наміренні українського народу та його духовного відродження у XXI столітті.

Роман Гурко був режисером ряду спектаклів за творами Верді, Моцарта, Вагнера, Чайковського, інших великих композиторів.

Докладніші інформації можна знайти на Інтернеті: www.crosswinds.net/~liturgy2000.

Стефанія Гурко,
Іслінгтон, Канада

ГРОМАДСЬКІ ЮВІЛЕЇ

І лікарі, і громадяни

50-ліття Українського Лікарського Товариства Північної Америки Відділ Пенсильванії відсвяткував 11 березня 2000 року в Українському Освітньо-Культурному Центрі.

Д-р Василь Саяк, голова Відділу, відкриваючи ювілейний вечір, щиро привітав о. протоієрея Михайла Цюмана, Сестру Надію – д-ра Барусевич, голову Українського Лікарського Товариства Північної Америки д-ра Романа Гоя, усіх присутніх лікарів і гостей. У вступному слові д-р Саяк підкреслив, що цей ювілей дає підстави говорити не лише про вклад українських лікарів в охорону здоров'я, але також в культурний та економічний розвиток української громади Філадельфії. (Високопреосвященний Митрополит Стефан, щойно повернувся з України і не зміг взяти особистої участі у святкуванні, але передав через Се-

стру Надію – д-ра Барусевич привіт і благословення).

Від Головної Управи УЛТПА привітав присутніх голова Т-ва д-р Роман Гой з Вашингтону. Він поділився думками про минулу працю і плянами Українського Лікарського Товариства на майбутнє. Букетами квітів, почесними грамотами і багатоголосним „Многая літа!” вшанували присутні д-ра Тетяну Цісик і д-ра Євгена Новосада, котрі півстоліття тому заснували наше Товариство.

Такої ж чести були вдостосні вдови наших колишніх визначних членів: Анна Суха, Люба Сілецька і Віра Кліш. Рівнож відзначено голів попередніх Управ нашого Т-ва:

Справа: д-р Ігор Федорів, д-р Тетяна Цісик, д-р Євген Новосад і д-р Василь Саяк.

д-ра Юрія Бережницького, д-ра Романа Дикого, д-ра Ярослава Яримовича, д-ра Зеню Черник, д-ра Оксану Балтарович, д-ра Ігоря Федоріва, д-ра Марію Стефани-

шин і д-ра Маркіяна Шуста. Голова Т-ва представив і привітав заслужених лікарів, гостей і членів, присутніх на залі – Сестру Надію (д-ра Барусевич), д-ра Стефанію Бережницьку, д-ра Віру Слободяник – Трігос, д-рів Любова і Елі Прончиків, д-ра Ореста Гаврилюка і Аню Гаврилюк, д-ра Богдана Доберчака і д-ра Лінду Доберчак, д-ра Майкла Маркова і Емілі Маркову, д-ра Всеволода Когутяка, Лиду Когутяк, д-ра Андрія Олеарчика і Ренату Олеарчик, д-ра Грегора Гебу і Піляр Гебу, д-ра Ігоря Рака і Сузанну Рак, д-ра Юрія Попеля та д-ра Тараса Новосівського і Орісю Новосівську.

Д-р Оксана Балтарович прочитала привіт і побажання з України і Америки. З історією Пенсильванського Відділу УЛТПА ознайомив присутніх д-р Євген Новосад. Це історія активної діяльності в медичній практиці, в служінні українській громаді, політичних організаціях, в культурних, спортивних, харитативних, дослідно-наукових ділянках.

На закінчення цього урочистого вечора – о. протоієрей Михайло провів молитву, просячи, щоб Господь послав усім лікарям добре здоров'я і силу, потрібні для рятування життя інших людей.

Голови управ Пенсильванського Відділу УЛТПА (зліва): д-р Ігор Федорів, д-р Василь Саяк, д-р Роман Дикий, д-р Зеня Черник, д-р Юрій Бережницький, д-р Оксана Балтарович, д-р Наталія Гереш, д-р Ярослав Яримович.

Фото: А. Соловій

В.Я.

ЛЮДИ ДІЯСПОРИ

Д-р А. Кіпа – академік АПН України

Наприкінці минулого року д-ра Альберта Кіпу вибрано зарубіжним членом Академії педагогічних наук (АПН) України. На загальних зборах Академії, які недавно відбулися в Києві, президент Академії, Міністер освіти і науки України Василь Кремень вручив йому диплом і посвідчення члена АПН. Спонсорами кандидатури А. Кіпи були академік Микола Шкіль та Петро Чотко, професор Українського державного педагогічного університету імені М. Драгоманова в Києві. Академія педагогічних наук України створена в 1992 році як вища галузева наукова установа держави. Нині в АПН діє п'ять відділень. До її складу входить одинадцять інститутів, вісім науково-методичних центрів, Педагогічний музей та недавно створена Державна науково-педагогічна бібліотека. Сьогодні в Академії – 47 дійсних членів і 82

члени-кореспонденти. В наукових установах АПН працюють 92 доктори і 347 кандидатів наук.

Альберт Кіпа є професором порівняльної літератури, головою Департаменту мов, літератур та культур Мюленберг-коледжу в Аллентавні, Пенсильванія, віцепрезидентом Української Вільної Академії Наук (УВАН) в США, автором наукових праць в галузі східно-західних літературних та культурних взаємин. Виступаючи на загальних зборах АПН, А. Кіпа торкнувся теми громадянського суспільства, демократії та освіти в Україні. На прикладі діалогу двох видатних вчених – американця Ярослава Пелікана і англійця Джона Ньюмена – він доводить, що „освіта має стати громадянською свідомістю всесвітнього світогляду й української ідентичності”.

Лідія Рапина,
Київ

Академіки (зліва): ректор Прикарпатського університету Віталій Кононенко, Альберт Кіпа, президент АПН Василь Кремень та ректор Українського державного педагогічного університету імені М. Драгоманова Микола Шкіль.

Володимир Рак – почесний доктор УВУ

Ректор УВУ проф. Леонід Рудницький вручає Володимирові Раку диплом почесного доктора

Український Вільний Університет, найстарша наукова інституція поза межами України, яка від 1920 року високо тримає прапор української науки в західному світі, надала 1 квітня цього року Володимирові Ракові, дійсному членові НТШ, почесне звання доктора „го-

норіс кавза”. Володимир Рак – фінансовий референт НТШ. У 1956 році він успішно закінчив вищу школу фінансів у Ньюйоркському університеті. Від 1956 року до відходу на пенсію в 1990 році працював у банку Чейс-Мангеттен. Невдовзі став керівником великого

відділу, маючи під рукою 25 працівників, а відтак – віцепрезидентом банку. З-під його вмілого керівництва вийшло багато фінансистів, які згодом займали високі становища у цій галузі. В цьому престижному банку всі цінили і поважали його, включно з президентом банку Дейвидом Рокефелером. Такий самий високий авторитет здобув на громадському полі. Він займає важливі пости в управах „Пласту”, Українського Музею в Нью-Йорку, Українського інституту Америки. Володимир Рак зі своєю дружиною є дуже щедрими жертводавцями на національні потреби. Вже довгі роки Володимир Рак безкорисливо провадить фінансові справи НТШ. Саме завдяки його знанням і здібностям наша наукова інституція має змогу видавати цілий ряд наукових праць. З відновленням НТШ в Україні американське НТШ з його фінансовим референтом дає змогу матірному НТШ у Львові проводити там наукову працю. Отже, цілком заслужено УВУ надало Володимирові Ракові почесне звання доктора, а НТШ прийняло його своїм членом.

Василь Ленчик

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЦЬ ПОДІЙ

14 липня – Фестиваль української молоді на оселі УБСоюзу „Верховина”.

17 серпня – VIII Конгрес СФУЛТУ у Львові. Тел. (313) 884-6344. Факс (313) 884-9474.

8-10 вересня – з'їзд на Союзівці колишніх професорів, учнів гімназії та усіх мешканців Байройтського табору.

6 жовтня – Вашингтонська група проводить Конференцію провідників – 2000. Тел. (703) 548-8534 або (703) 823-6811. E-mail: gmasiuk@aol.com.

15 жовтня – тихий аукціон Українського музею відбудеться в Рамада готелі, Іст-Гановер, Н. Дж. Початок о 2-й годині.

Українську радіопрограму „Голос України” можна слухати в околицях Нью-Йорку і Нью-Джерзі щосуботи від 2-ї до 3-ї години на хвилях 1430 АМ.

Керівник Петро Рибчук.
Тел. (201) 246-0109.

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?” є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами (тел. 973-292-9800, дод. 3040).

Вашінгтонську групу УНІС очолив Ігор Котлярчук

ВАШІНГТОН, Д.К. – Ігор Котлярчук, який займав посаду старшого слідчого прокурора Міністерства юстиції США, був обраний восьмим за рахунком головою Вашингтонської групи, яка об'єднує українсько-американських професіоналістів та базується у Вашингтоні. Ігор Котлярчук перебирає керівництво Вашингтонською групою від Ореста Дейчаківського, який є дорадником при Державній комісії США з питань безпеки та співпраці в Європі (т. зв. Гельсінкська комісія). Орест Дейчаківський залишає свою посаду після дворічного перебування на чолі цієї організації.

Головою загальних зборів був Михайло Савків мол., директор Української національної інформаційної служби (УНІС). Орест

Дейчаківський першим виступив зі звітом про діяльність організації за минулий рік. За минулий рік кількість членів організації збільшилася на 7 відсотків і нарахує понад 400 членів, які сплачують членські внески до організації. До складу управи увійшли Аня Сілецька – віцепрезидент, Михайло Драбик – секретар, Роман Стельмах – скарбник, Юліяна Кіналь – референт членства, Таня Стасюк – організаційний референт, Олесь Бережний – відповідальний за спеціальні проєкти, Андрій Шуль – референт зовнішніх зв'язків, Лариса Чопівська – директор Культурного фонду, Адріан Кармазин – директор Стипендійного фонду, Орест Дейчаківський – колишній голова Вашингтонської

групи. До нової Управи належатиме колишній торговельний аташе США у Києві Андрій Бігун. До складу Вашингтонської групи також увійшли Марта Зєлик, Марія Кульчицька, Юрій Масюк, Олег Єржковський, Стефан Бойдуй, Михайло Ковалисько, Юрій Мойсяк, Артур Белендюк, Микола Баб'як і Тетяна Крамська.

Новообраний голова Ігор Котлярчук розпочав свою кар'єру в 1973 році. У 1969 – 1973 роках служив капітаном у армії США, що зобов'язувало його до служби у В'єтнамі. Недавно він вийшов у відставку як полковник запасу армії США. Ігор Котлярчук отримав чисельні нагороди та подяки, а саме Bronze Star Medal та the Presidential Legion of Merit. У минулому та тепер часто подорожує в Україну і бере

участь у проєктах реформування законодавчої, військової та правоохоронної систем. Ці проєкти спонзуються Державним департаментом США, армією США, Федеральним бюро розслідувань та Міністерством юстиції США. Під час річних зборів Вашингтонської групи генеральний директор Міжнародного інституту менеджменту у Києві Богдан Будзан ознайомив присутніх з діяльністю цієї установи. Члени Вашингтонської групи також мали нагоду подивитися документальну стрічку режисера Славака Новицького про перші українські поселення у Канаді.

Наступна конференція відбудеться 6-8 жовтня ц.р. у Вашингтоні.

Сторінка Вашингтонської Групи в Інтернеті:

www.thewashingtongroup.org

УНІС

ЛЮДИ І ГРОМАДА

Сонячна гавань: 50 – ліття подружнього життя

Марта і Зенон Василькевичі.

У щоденній метушні ми іноді й не помічаємо, як у течії життя разом з днями пливають роки і десятиріччя. На щастя, наші човники час від часу заходять у приємні, сонячні гавані... Ось до такої гавані – 50-річчя подружнього життя допливли Марта і Зенон Василькевичі. Їх Бог поблагословив чотирма дітьми – Марійкою, Романом, Павлом і Петром. Саме діти вирішили відзначити цю річницю, а також запросити приятелів своїх батьків, які їх цінують і шанують.

Родинне свято відбулося 3 червня. Втім, не тільки родинне, бо хто слухав щирі, схвилювані слова дітей на адресу їхніх батьків, той не міг не радіти, що традиційний для українців духовний зв'язок між поколіннями усе ще живе, усе ще міцний. Також в нашому українському дусі дочка і сини Василькевичів відзначали не лише особистий аспект життя батька і матері, але й громадський.

Відтак мгр. Рома Дигдало, голова Фонду „Дітям Чорнобиля”, прочитала довгий список самих тільки назв товариств та організацій, в яких Зенон Василькевич був головою або фінансовим референтом: 21 рік – член Дирекції „Українського села”, фінансовий референт Громадського клубу, член Батьківського клубу при церкві

Непорочного Зачаття, член Організаційного комітету для відзначення 2000-ліття від народження Ісуса Христа, голова Церковного Комітету церкви Непорочного Зачаття, член Дирекції кредитівки „Самопоміч”, член Центрального Комітету Українсько-Американської Координаційної Ради. Словом, це невтомний суспільний діяч, загальнознаний і шанований.

Гідним і відданим його партнером в суспільній діяльності є дружина Марта, яка довгі роки працювала в школі, в жіночих організаціях, була головою чи фінансовим референтом відділу Союзу Українок, касиром Українського Світового Патріархального Об'єднання.

Брат Зенона, який приїхав з далекого Вінніпегу, гордий за Зенона і Марту, бажав їм здоров'я та дальшої охоти до праці. Пані Гриньків прочитала вірш на вшанування ювілянтів. Для них великою приємністю були побажання з України від Владики Любомира Гузара, який є братом Марти, та дальшої родини. Присмними для Зенона були поздоровлення від Ігоря Гавдяка, голови виконавчої Українсько-Американської Координаційної Ради.

У своїх коротких виступах Зенон і Марта дякували Богові, що дозволив їм дожити до цих літ, дітям – за влаштування цього відзначення, гостям – за присутність та побажання. Це був скромний вияв признання і вдячності громади за працю цього гарного українського подружжя, яке протягом тих довгих літ так багато добра приносило і приносить.

Володимир Баран,
Воррен, Мишиген

Академічні видання про Україну варті підтримки

З пресового повідомлення Української Канадської Фундації ім. Тараса Шевченка від 17 травня 1999 року: „Завдяки жертвенності бл. п. Стефана і Михайла Піщюрів з Торонто, майже чверть мільйона доларів успадкувала фундація ім. Тараса Шевченка для підтримки академічних видань про Україну у ділянках суспільної та гуманітарної науки. Бл. п. Стефан і Михайло Піщюри створили Фонд, відокремлений від інших фондів при Шевченківській фундації, щоб забезпечити більшу суму грошей для субсидій в ділянках української історії, географії, соціології, політики та економіки. В додатку до завіщення свого дядька Стефана Піщюри в сумі 52,105 доларів та його брата Михайла в сумі 130,079 доларів, Євгенія Піщюра-Швець вручила чек в сумі 10,528 дол. президентові Шевченківської фундації Андрієві Гладішевському...”

Євгенія Піщюра-Швець сказала: „Мені дуже присмно підтримати мрії брата і стрийка, щоб видавати наукові праці про сучасну Україну. Я певна, що разом з Шевченківською фундацією ми здійснимо їхні бажання”.

Михайло Піщюра народився в с. Зарайсько, Самбірського району на Львівщині. Закінчив учительську семінарію в Самборі. Брав активну участь у патріотичних молодіжних організаціях, був залюблений в українську книжку, мав чималу бібліотеку, яку безжально знищили червоні „визволителі”. Пішов добровольцем до Української дивізії „Галичина”. Після Другої світової війни приїхав до Канади, де в Торонто жив його батько Іван. Працював в Онтарійському міністерстві доріг. Впродовж усього життя збирав книжки про Україну, мріяв видати збірку цікавих матеріалів про Самбірщину. Михайло Піщюра був активним у громадському житті, входив до Братства комбатантської організації, був секретарем знаменитого хору „Бурлаки”, редагував книжки. Всі свої заощадження заповів Українсько-Канадській фундації на видання книжок про Україну.

Стефан Піщюра походить із того ж села. Він закінчив учительську

семінарію і від 1927 по 1939 рік учительював. Був мобілізований до польського війська, потім його заарештували більшовики. Вчителя С. Піщюру запроторено в Сибір. По завершенні Другої світової війни йому пощастило потрапити до Канади. Працював у „Банк оф Монреаль” у Торонто, вчителював в українській школі при церкві св. о. Миколая, а також в Українському національному об'єднанні, був адміністратором часопису „Вісті комбатанта”, опікувався українською молоддю. Також мріяв видати книжку про Україну.

Євгенія Піщюра-Швець доклала чимало зусиль для втілення в життя благородних плянів брата і стрийка. Вона не лише довела ту справу до юридично-організаційного завершення, а й додала до цього фонду ще й свої кошти. Віриться, що саме вона невдовзі візьме до рук перші книжки, видані коштом родинного фонду.

Нещодавно пані Євгенія мала в Торонто зустріч із виконавчим директором Ліги українських меценатів Михайлом Слабошпицьким з Києва. Це були ділові переговори з участю адвоката Чумака та Франка. Їхнім підсумком став початок співпраці Фонду ім. бл. п. Стефана і Михайла Піщюрів та Євгенії Піщюри-Швець з Лігою українських меценатів, під чиім наглядом має з'явитися перша зі задуманих меценатами книг. Це буде збірка важливих матеріалів з історії України для викладачів цього предмету в середній школі. Екзекутивний директор Шевченківської фундації Лідія Шаварська підкреслила: „Канадці українського походження відіграли важливу роль у забезпеченні академічних видань про Україну... Ця жертвенна спадщина бл. п. Стефана і Михайла Піщюрів та щедрий дар Євгенії Піщюри-Швець допоможе Шевченківській фундації продовжувати цю традицію в наступному тисячолітті. Сподіваємося, що їхній приклад заохотить інших українців-канадців зрозуміти місце України та українців у світі”.

Пресова служба
Ліги українських меценатів

Наша діяльність поживається

В останні роки Товариство „Самопоміч” в Нью-Йорку усе більше приваблює до себе місцевих українців, зокрема новоприбулих, які шукають можливостей приєднатись до громадського життя. За-

слуга в цьому передусім нашої служби Суспільної опіки, в якій працюють професійні і доброзичливі люди, зокрема О. Лопатинська та І. Рибчук-Далесіо.

Вже стали традиційними наші

зустрічі в домі Товариства кожного четверга. Кожна збирає по чотири-п'ять десятків людей. У програмах – документальні фільми про життя в Україні, відзначення різних дат і ювілеїв, цікаві групові прогулянки. Чимало з тих прогулянок просто незабутні – наприклад, до Стенфордської

епархії нашої Української Католицької Церкви, до Музею імміграції на Елліс-Айленді, до місцевості у Пенсильванії, де живуть надзвичайно цікавим і самотнім життям аміші.

А. З. Гелетей,
пресова референтка „Самопоміч”

Група членів Товариства „Самопоміч” на Елліс-Айленді.

Українська присутність у Канаді – вчора, сьогодні і завтра

13 травня ц.р. в готелі „Ломбард“ у Вінніпезі відбулася ювілейна конференція і бенкет Української Вільної Академії Наук (УВАН) з нагоди 50-річчя науково-культурної діяльності цієї інституції в Канаді. Тема конференції – „Вчора, сьогодні і завтра – українська спільнота в Канаді“ була пов'язана з іншими подібними конференціями, які аналізували сучасний стан західної української діаспори, але тематично вона була найближчою до конференції „Західна українська діаспора: досягнення і проблеми“, що відбулася заходами Української дослідної програми при Іллінойському університеті в Урбана-Шампейн у червні 1998 року. На тій конференції оформився ініціативний комітет досліджень української північноамери-

Ювілейна конференція УВАН

канської діаспори, який очолив д-р Я. Розумний з Вінніпегу. До участі в конференції УВАН було запрошено соціологів – д-ра Олега Воловину (США) і д-ра Романа Петришина (Саскатун), Андрія Гладішевського (Едмонтон), проф. Юрія Даревича (Торонто) і Андрія Кудлу-Винницького (Торонто). Координатором „круглого столу“ була Надя Костишин-Бейлі з Манітобського уряду (Вінніпег).

У вступному слові проф. Я. Розумний коротко накреслив мету конференції, відзначив ролі УВАН, заснованої в Німеччині в 1945 році, вказав на ідейний зв'язок УВАН з Українською Академією Наук (УАН), заснованою в

Києві в 1918 році за уряду гетьмана Павла Скоропадського, та на культурну ролі канадської УВАН, що почала свою діяльність у Вінніпезі в 1949 році. Д-р Р. Петришин визначив у своїй доповіді п'ять можливих варіантів майбутнього розвитку української спільноти в Канаді, зауважив, що сьогодні існують відповідні умови для нової іміграції з України. Доповідь д-р О. Воловини відкрила досі маловідому сторону життя української громади – асиміляційні процеси в українській канадській спільноті, що виявляються у замиранні мови й збайдужінні до організованого життя. Доповіді й виступи на конференції появляються в кінці року окремим виданням.

Д-р Ярослав Розумний

Хто допомагає Наталці Михась?

Фідель Сухоніс

Я не можу поспішати, щоб за мою ходою встигала хвора на церебральний параліз п'ятнадцятирічна Наталка Михась. Страшна хвороба з перших днів життя не випускає дівчину. Коли Наталці виповнилося чотири роки, батько пішов до іншої дружини. Одного ранку знайшли тіло Наталчиної матері під вікнами багатопверхового будинку: самогубство. На Наталку чекав сиротинець для дітей-інвалідів з вродженими фізичними вадами. Шість років було дівчинці, коли потрапила вона до сиротинця, і вже 10 літ живе у ньому. Наталка не приховує своєї радості від нагоди провести мене. Вона із задоволенням кидає оком на свій новий спорто-

вий костюм, котрий ми привезли до дитячого будинку разом з іншими подарунками від Комітету допомоги Україні зі штату Нью-Джерсі. Для Наталки цей дарунок – особливо цінний. З покаліченими ногами їй сумно носити сукні й спідниці – помітні фізичні вади. Наталці здається, що у новому одязі вона зовсім не калічка, а звичайна дівчинка. Навіть спортсменка. Її душу переповнює вдячність за несподівану радість.

– Ніяк не можу взяти до розуму, чому ці люди нам допомагають? Ми ж їм не рідня? – роздумує Наталка.

На мою думку, вони допомагають через те, що кожен з них має добре серце. У складі комітету – Михайло Шульга, Демян Геча, Іван Лишик, Володимир Григо-

Дівчата і за скрутних обставин не втрачають привабливості.

ренко, Роман Партикевич, Ігор Савон, Григорій Міщенко, Віктор Бабанський, Олексій Шевченко, Андрій Лишак, Юрій Ведмідь, Іван Павленко, Іларіон Хейлик, Осип Ринник.

Декого з цих людей мені пощастило пізнати особисто. Іларіона Хейлика маю за честь вважати приятелем. Скільки проєктів впровадив він для добра України! Від дертянки, котра допомагає українським селянам в присадибному господарстві, до активної підтримки дружини Раїси у справі спорудження пам'ятника Олесеві Гончареві в Дніпропетровському. Президента комітету Михайла Шульгу мені довелося бачити лише кілька разів. Зваженість у слові, виваженість у діях – таким запам'ятався цей чоловік. Саме ці якості допомагають йому ефективно організовувати допомогу Україні.

Віктор Бабанський – земляк. Родом з козацької Бабайківки, що у Царичанському районі. Та рідного села майже не пам'ятає, бо був зовсім малим, коли батькам довелося залишити свій край.

Спершу з сиротами познайомився Іларіон Хейлик. За його сприянням до сиротинця надійшло з Америки кілька пачок з продуктами, взуттям, одягом та забавками. Кілька разів допомагало знедоленим дітям Українське Православне сестрицтво в США на чолі з Надією Мірчук. Поїздка В. Ба-

банського з дружиною Валентиною започаткувала якісно нові взаємини з сиротинцем. Подружжя підготувало фотоальбом про вихованців дитячого будинку – світлопис відчаю. Члени комітету допомоги Україні вирішили – підтримка має бути адресною. Треба з'ясовувати конкретні, найпекучіші проблеми дитячого будинку і постачати найнеобхідніше.

Першою ластівкою став черговий приїзд Іларіона Хейлика, який приніс вихованцям дитячого будинку великий кольоровий телевизор та кілька відеоігрових приставок „Соні“. А ще – купу солодошів. Згодом до сиротинця надійшла морозильна камера, потім на кошти комітету в дитячому будинку обладнали кімнату лікувальної фізкультури.

Наприкінці травня у дитячому Будинку відбувся випускний бал. Частина дітей залишала притулок назавжди. Діти були гарно вбрані, отримали дарунки. Не важко здогадатися, що про це подбав комітет з Нью-Джерсі.

– То чого вони нам допомагають? – перепитує Наталка.

Сонечко щедро розсипає промені по розлогому дворі сиротинця. З його радісним світлом різко контрастує казенна бідність притулку.

– Коли виростеш – зрозумієш, – ховаюся я за зручною відповіддю дорослих.

м. Дніпропетровське

Тепер хворі діти мають візки, подаровані друзями з Америки.

Бодай від сонячних променів відчутти тепло і ласку...

Фідель Сухоніс – письменник, редактор єдиного україномовного журналу „Бористен“ на сході України. Остання книга Фіделя Сухоніса „Втеча у небо“ – збірник оповідань, до якого увійшов твір „Сукня з „Second hand“ написаний автором під враженням від знайомства із сиротинцем, про який йшлося вище. Збірник складається з 7 творів. Обсяг – 72 сторінки. Кольорова обкладинка, графічні ілюстрації. Книгу можна замовити у Іларіона Хейлика. Вартість разом з пересилкою з України 10 доларів США. Частина коштів від продажу книги піде на потреби Дніпропетровського дитячого будинку для дітей з вродженими фізичними вадами. Адреса: I. Chejlyk, 45 Mountain Ave, Warren, N.J. 07059.

УКРАЇНА І СВІТ

Міцніє співпраця кооператорів України і діаспори

Богдан Ватраль і Петро Козинець.

26 травня 2000 року в Києві відбулась VII звітно-виборна конференція Національної Асоціації кредитних спілок України (НАКСУ), в якій взяли участь численні деле-

гати від кредитних спілок всієї України. Прибули також гості – делегати від канадських кредитивок, які поділилися своїми цікавими спостереженнями та враження-

ми із своїх поїздок по Україні. Богдан Козій привітав учасників конференції від Канадської Програми технічної допомоги кредитним спілкам України, а Марта Коломиць – від Американської Програми розвитку кредитних спілок в Україні. Від Централі українських кооператив Америки вітав присутніх Богдан Ватраль – заступник голови ЦУКА – від себе, а також від імені голови Правління Тамари Денисенко, заступника голови Ігоря Ляшка та виконавчого директора Дмитра Григорчука.

Перебуваючи в Києві з робочою візитом, Юліян Куляс, президент 1-го щадничого банку „Певність” в Чикаго, також привітав делегатів конференції і побажав всім дальшої тісної співпраці для спільного добра громадян України.

Була ще й урочиста церемонія, під час якої Богдан Ватраль отримав спеціальну відзнаку за великий внесок у розвиток кредитних

спілок, зокрема за допомогу у нав'язанні контактів між Українською кредитною спілкою „Благодійність”, яка діє при київському підприємстві літакобудування ім. Антонова, та Американською кредитовою спілкою „Боїнг”. За його стараннями нав'язаний ще один контакт побратимства – між Кооперативною спілкою підприємства „Південмаш” у Дніпропетровську та Центральною екзекутивною федеральних кредитових спілок в США. Представники кредитівки „Благодійність” вручили Богдану Ватралю „Грамоту Подяки” і сувенір – модель літака.

Варто згадати, що Національна Асоціація кредитних спілок України видає свій журнал „Кур'єр НАКСУ”, який сприяє кращій поінформованості та контактам. Тільки спільні зусилля та дальша співпраця, взаємодопоміжка допоможуть у розв'язанні різних проблем на шляху зміцнення України та її економіки.

Ірина Камінська

Ігор Ляшок, посол США в Україні Стівен Пайфер і Богдан Ватраль.

Представники кредитової спілки „Благодійність” вручають нагороди Богданові Ватралеві.

Закінчився розгляд анкет лотереї DV-2001

Українці матимуть найбільше віз серед мешканців посткомуністичного світу

Державний департамент США оголосив підумки нинішньої еміграційної лотереї DV-2001. Найбільше „зелених карток” дістануть учасники лотереї з Нігерії (6017), Гани (6000) і України (5029). Далі йдуть Етіопія, Марокко.

В сумі найбільше „зелених карток” мають учасники з країн колишнього комуністичного блоку, які надіслали найбільше анкет. Після України наступні місця посіли учасники лотереї, народжені в Росії (3579), Болгарії (2893), Румунії (2370), Литві (1200), Узбекистані (1026).

Щороку Державний департамент виділяє 50 тисяч віз для тих країн, які мають найнижчий рівень еміграції до США.

Л.Х.

Історію не обманеш

Недавно я відвідав Закарпаття і придбав собі кілька нових приятелів. Один з них – Володимир Йосипчук, який очолює „Просвіту” у селищі Великий Бичків на Рахівщині. Познакомився я з ним після того, як прочитав у місцевій газеті його невеличку, але правдиву статтю, яку прошу вас передрукувати у „Свободі”. На мою

Доктор К. Бескид у праці „Мараморош” (видана у 1929 році), вивчаючи причини популярності Комуністичної партії на Закарпатті (Підкарпатській Русі), помітив певні особливості. По-перше, ні одна політична партія не могла порівнятися з комуністичною за дисципліною і вмінням використовувати довір'я селян і робітників. По-друге, незаперечним був той факт, що у своїй діяльності комуністи використовували дешеву демагогію, популістські лозунги побудови соціалізму, а потім комунізму, використовуючи гасла: „Земля – селянам!”, „Мир – народам!”, „Влада – радам!”. Коли ж К. Бескид спитав представника Компартії з Хустської округи Ференца Томіша, чому той став комуністом, останній відповів: „Прийшли агітатори комуністичні, переконали нас і тому ми за них голосуємо”.

думку, проблемам українського Закарпаття треба приділяти більше уваги, тому що сьогодні там, як і до війни, мадярони, русофіли, політичне русинство намагаються дискредитувати усе українське.

Йосиф Тулик,
передплатник „Свободи”,
Шуленбург, Техас

Подвійна мораль рахівських і бичківських комуністів проявила себе в 20–30-их роках. В той час, коли чехословацький уряд організовував гуманітарну допомогу потерпілим від світової економічної кризи 1929–1933 років, провідні комуністи краю О. Борканюк, І. Локота та інші замовчували голод, організований керівниками Комуністичної партії в СРСР. На тій частині України, яка перебувала у складі Союзу, померло до семи млн. людей. Про це повідомляли державні і недержавні засоби масової інформації краю. Однак „наші комуністи” цинічно стверджували, що в СРСР ніякого голоду немає. Після встановлення в нашому краї радянської влади селяни замість землі отримали колективізацію і колгоспи. Хто не згоджувався „добровільно” віддати землю, тих представники каральних органів МГБ утримували

в підвальному приміщенні селищної Ради. Малобичківця Шпитока заставляли ставити ноги в крижану воду, щоб він віддав свою землю до колгоспу. Весною 1948 року колишні добровольці Червоної Армії Микола Волошук і Йосип Ткач „самовільно” зорали свої земельні наділи, які були відібрані до колгоспу. За це їх ув'язнили на 25 років.

Радянська демократія перетворювала вибори в фарс, де замість багатопартійних систем введено монополію Комуністичної партії. За відмову в участі у тодішніх виборах мешканець селища І. Калинський був засуджений до 25 років ув'язнення. Комуністи репресували священників-бичківців Б. Похилу, М. Савчука, І. Ченгерія, багатьох мешканців селища. Підступно вбито єпископа Т. Ромжу, а також вчительку О. Коперльос і робітника М. Молдована. За розрахунками західних економістів, в 1970 році рівень споживання на душу населення в Радянському Союзі становив лише близько половини рівня США. Це все відбувалося у нас на очах, за життя нашого покоління.

Слава Богу, на виборах ми сказали „Ні!” червоному реваншу.

В. Йосипчук,
голова товариства „Просвіта”
Великого Бичкова

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ СЬОГОДНІ

Говорити українською мовою в стінах НаУКМА – престижно

В лютому ц. р. президент Національного університету Києво-Могилянська академія проф. д-р Вячеслав Брюховецький, перебуваючи в США, відповів на запитання ред. Володимира Левенця, члена української громади Дітройту.

– У своєму річному звіті за 1999 рік ви наголошували зокрема те, що „що це не час спочивати на лаврах”. Чи до цієї турботливої заяви треба зарахувати також мовну проблему, дуже тепер актуальну в зв'язку з висуненими претензіями Російської Федерації – про „утиск” російськомовного населення в Україні і указ Президента Л. Кучми про урядову мову? Чи існує мовна проблема в НаУКМА?

– Російська Федерація висунула безпрецедентну з точки зору міждержавних стосунків претензію до України. Безпрецедентну й абсурдну. Тому й коментувати її навряд чи потрібно. Але цікаво з'ясувати, чому саме нині така заява була зроблена. Адже не секрет, що в останні роки вживання української мови зменшилося, принаймні в уряді, у Верховній Раді, у засобах масової інформації, в освітніх установах... Чому ж заметушилися наші північні сусіди? Адже вони таких заяв не робили навіть у 1991–92 роках, коли був реальний підйом національної самосвідомості українців, коли українська мова почала утверджуватися в усіх ділянках життя. А от тепер занепокоїлися... Пояснення тут досить просте – Росія злякалася першого українського уряду. Вона відчула, що незабаром відбудуться реальні зміни. Бо ж у зміни, декларовані панамі Лазаренками та Пустовойтенками в Росії не вірили, й розуміли, що це самі слова. Щодо мовної ситуації у Києво-Могилянській академії, то я повторю, що все офіційне життя у нас, увесь навчальний процес, усі заходи, що відбуваються, все діловодство і т. д. провадиться українською мовою. Проте, ми знаємо, що певна частина студентів під час неформального спілкування між собою вживає також і російську мову. Простими заборонами тут нічого не доможешся. Тому ми шукаємо інших підходів до розв'язання цієї проблеми – насамперед, утверджується престижність української мови, її реальний авторитет. Ми намагаємося виховувати у наших студентів гордість за те, що вони українці. І маємо добрі результати. Зрозумійте, до нас приходять діти, які до цього виховувалися в різних умовах, в різних родин, в різних середовищах. Ми ж їх не виховуємо з малолітнього віку. Але створивши сприятливі умови для вжитку української мови, ми спостерігаємо, як ті відсотків тридцять студентів, які на першому році навчання в побуті користуються поряд з українською також і російською мовою, поступово переходять повністю на українську: на другому курсі їх лишається відсотків двадцять, на третьому – п'ять-десять, а на четвертому вони вже навіть у побуті користуються виключно українською. Ми розуміємо всю складність і важливість

цієї проблеми, й постійно тримаємо над нею контроль.

– Чи помітний спротив студентів і професорів-гостей до української мови у зв'язку з негативними мовними тенденціями в суспільстві?

– Ні, такого спротиву немає. Всі знають, що вчитися або працювати в Києво-Могилянській академії можна тільки володіючи українською мовою. До речі, ми маємо різноманітні підготовчі курси для вступників до НаУКМА. І найбільше майбутні абітурієнти записуються саме на курси української мови. Це засвідчує, що всі розуміють: без належного володіння державною мовою до нас не можна ні вступити, ні вчитися.

– А як у вас з підручниками і посібниками, друкованими українською мовою? В діаспорі поширюються погослови, що велика більшість студентів НаУКМА у побуті користується російською мовою, навіть в університетських приміщеннях. Інші кажуть, що українська мова, мовляв, потрібна тільки для офіційних звернень, і то не всюди...

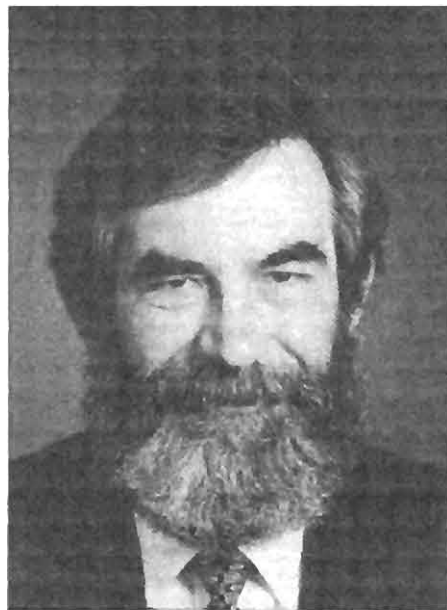
– Щодо „великої більшості” – це є абсолютна неправда. Я ще раз повторюю: до нас студенти приходять, так би мовити, „з вулиці”. Їхнє ставлення до рідної мови відображає тенденції, якими сьогодні живе хворе після комуністичного безпросвіття українське суспільство. І наше завдання якраз і виховувати свідомих українців. А щодо погослів, то ми, українці, цим тішимися. Мені часто соромно за людей, які такі погослови пускають. Як правило, такі люди ніби аж злорадіють тим бідам, що залишило українцям колоніальне минуле. Можна, звичайно, злорадіти, а можна працювати, щоб виправити ситуацію. Я прихильник останнього. Саме тому ми видаємо книжки, часописи, проводимо конференції, дискусії, присвячені мовним проблемам. Зокрема, наше видавництво вже випустило в світ близько 70 книжок українською мовою. І серед них, за фінансового сприяння родини Заковоротних із США, – „Барви української мови” Василя Горбачука, яку ми розіслали в кілька тисяч бібліотек. Оце є шлях, вартий наслідування.

– А вихід з цієї мовної кризи ви бачите який? І чи не однією з причин мовних проблем в Україні є думки деякого, що російська мова є мовою „братнього народу”, того народу, який віками нищив українську мову і українську культуру?

– Така думка, на жаль, ще побутує серед чималої кількості українців. Це треба рішуче міняти насамперед державною політикою в галузі освіти і культури. А друге – треба створювати українські інституції високого рівня, щоб вони були привабливішими за ті, які робили у нас москалі. А російська мова повинна в Україні мати статус іноземної мови, її треба знати так само, як англійську чи французьку. До речі, у нас в Академії російська мова і має статус чужої. Правда, студенти її не вивчають. Можливо, років через двадцять така потреба виникне...

УКРАЇНА–КАНАДА: СПІВПРАЦЯ ВЧЕНИХ

Він розуміє мову архівів

Д-р Іван Сварник.

Стипендіатом Меморіального фонду ім. Івана Коляски у цьому році був Іван Сварник, завідувачий сектором допоміжних історичних дисциплін Центрального державного історичного архіву у Львові (ЦДІА-Л). Його спеціальність – архівознавство, джерелознавство, сфрагістика, геральдика та генеалогічні пошуки. Він – автор багатьох статей з історії України та один зі співавторів „Історії України” (Львів, 1996, 1998 pp.).

Окрім цього, видав українською мовою документи до історії Акції „Вісла”, щоденники чужоземців, які відвідували Україну у XVI–XVIII ст., підготував збірники документів „Історія Львова”, „Ольга Басараб” та „Головна Руська Рада (1848–1851)”. Переклав на українську мову три томи праці Дмитра Яворницького „Історія запорозьких козаків”.

Протягом трьох місяців перебування в Канаді, від половини лю-

того до початку травня, Іван Сварник працював в архівах та бібліотеках Торонто, Оттави та Едмонтону. Також ознайомився з діяльністю КІУСу, включно з Центром досліджень історії України ім. Петра Ячика, з фондами, що стосуються української тематики. Прочитав лекцію в Торонтському університеті на тему „Розвиток геральдики в Україні”.

В Оттаві Іван Сварник співпрацював з Мироном Момриком, архівістом Національного архіву Канади. Виявились у фондах Дмитра Донцова та Андрія Жука деякі факти про участь історика Івана Крип'якевича в українському політичному житті початку XX ст. і його ролі у створенні Спілки визволення України під час Першої світової війни. В Оттаві І. Сварник прочитав лекцію „Джерела до історії генеалогії у ЦДІА-Л” для місцевого відділу Українського генеалогічного товариства і відвідав Мормонський Центр досліджень родинної історії.

В Едмонтоні, у бібліотеці Альбертського університету, де знаходиться фонд Івана Лисяка-Рудницького, І. Сварник вдалося знайти ряд нових деталей до біографій В. Липинського, Д. Зубрицького, С. Томашівського, Митрополита Андрея Шептицького. Під час свого побуту в Канаді члени українських громад часто ставили питання І. Сварникові про генеалогію, родинну історію та пошуки в архівах України. Під час багатьох зустрічей з українськими громадами І. Сварник радо ділився своїми знаннями у ділянці генеалогії, родинної історії, архівних пошуків і дав чимало приватних консультацій.

Пресове бюро КІУСу,
Едмонтон, Канада

ЗА ЄДИНУ УКРАЇНСЬКУ ІНФОРМАЦІЮ

Перший міжнародний конгрес українських істориків

Віра Бурдяк,
доцент Чернівецького
державного університету

16-19 травня 2000 року у Чернівецькому державному університеті ім. Ю. Федьковича, якому цього року виповнюється 125 років, відбувся Міжнародний конгрес істориків. Участь у ньому взяло понад 300 дослідників з України, Америки, Канади, Польщі, Франції, Німеччини, Австралії, Литви, Словаччини та інших країн. Організаторами конгресу були: Чернівецький державний університет, Українське Історичне Товариство (США, Україна, Канада, Європа), Інститут Історії НАН України, Світова Наукова Рада при СКУ, а співорганізаторами – Міжнародна Асоціація Україністів, Українська Вільна Академія Наук у США (Історична секція), Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Асоціація Українських Університетських Професорів, Інститут Української Археології НАНУ України, Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді, Львові, Європі і Польщі, Поль-

ська Асоціація Україністів (Варшава). Головними організаторами конгресу були: декан Історичного факультету ЧДУ, голова Осередку УІТ ім. М. Грушевського в Чернівцях проф. Юрій Макар і президент УІТ і Світової Наукової Ради СКУ, голова Історичної Секції УВАН у США проф. Любомир Виняр.

Конгрес відкрив ректор Чернівецького державного університету проф. Степан Костишин. На пленарній сесії заслухано доповіді ректора С. Костишина „Визначний центр освіти і науки” (До 125-річчя Чернівецького університету), президента УІТ проф. Л. Винара – „Українське Історичне Товариство: минуле, сучасне і майбутнє” (з нагоди 35-ліття заснування), проф. Аркадія Жуковського, голови НТШ в Європі – „Роль Церкви в житті українського народу”, акад. Я. Ісаєвича – „Українська історична наука сьогодні: здобутки і невирішені проблеми”, проф. Рєнта – „Концептуальні проблеми розвитку сучасної історичної науки в Україні”, декана проф. Юрія

(Закінчення на стор. 15)

НА СВЯТІЙ ЗЕМЛІ

Добрий пастир

„...Я прийшов, щоб ви мали життя, і подостатком мали. Я Пастир Добрий. Пастир добрий кладе власне життя за вівці”.
Евангелія від Св. Івана, 10, 10–11.

Яффа – одне з найстаріших міст Святої Землі. Легенда говорить, що започаткував його Ной і назвав на честь свого сина Яфета. Сучасні ізраїльтяни припускають, що назва походить від івритського слова „йофі” – краса. Як би то не було, але тепер Яффа – осередок Історичних пам'яток, туристичний центр країни, улюблене місце відпочинку. З верхнього міста до берега Середземного моря, з безліччю кав'ярень і рибних ресторанчиків, можна спуститися мереживом кам'яних вуличок, де розмістилися майстерні, галерії мистців, дорогі крамниці, а також монастирі та церкви різних вір і конфесій.

На вулиці Натив Хамозарет, в монастирі, що належить греко-православній церкві Єрусалимської патріархії, є церква святого Михайла, де щосуботи служить о. Олександр. Кожний священник має тут свої, властиві лише йому форми служіння, згідно з канонами того чи іншого святого. Отець Олександр багато розповідає під час служби, читає Евангелію, веде бесіди, діалоги з невидимими особами. Він народився в Запоріжжі 32 роки тому.

– У нашій сім'ї не було віруючих, – розповідає мені о. Олександр. – Я прийшов до віри досить пізно, хоча це ніколи не пізно з Божою благодаттю. Лише в 17 років я охрестився, але і тоді ще деякий час залишався людиною світською. А почалося, гадаю, з моєї професії. Я медик, 8 років працював у запорізькій лікарні, де зрозумів, що наші тілесні хвороби походять від хвороби душі. Лікувати можна тіло, душі потрібні інші ліки. Страждання, скорбота – від нашої невіри, а від того й гріх. Тому у православ'ї так важлива таємниця сповіді. Не розповідь про гріх, а зрозуміння вчинку, усвідомлення власного гріха – лише так можна знайти свій шлях, мету життя, зцілення душі.

У 1997 році я побував з прощеною на Святій Землі і тут зрозумів свою життєву місію – нести людям слово Боже. Я закінчив богословські курси і став священником. В одному з приміщень лікарні ми відкрили церкву. Моїми першими прихожанами стали хворі і сусіди лікарні. Тепер з Божого благословення служу тут. Той, хто визнав гріх за гріх, знає, як йому протистояти: молитвою. Адже Господь сказав, що цей світ лежить у злі, а апостол Іван писав, що у світі немає нічого, крім зради очей, зради тіла і життєвої гордині. Вихід? Покаяння, смиренність, молитовне життя – церковне і келійне, виконання законів Божих, читання святих

книг, апостольських послань, Евангелії. Становище Церкви Христової на Святій Землі – особливе. Особливі і стосунки людини з Богом, зовсім не такі, як в будь-якому місці земної кулі. Це – Земля Спасителя і святих пророків. Приїхав я сюди без місії, але Господь допоміг одержати цей прихід, послав мені чудових людей на цій землі, щедрих на духовність. Серед них Митрополит Тимофій – генеральний секретар Єрусалимської патріархії, Архієпископ Домоскин, який часто під час Літургії плаче від співпереживання, захоплення. А прихожани? Це прекрасні люди – українці, росіяни, болгар, що приїхали до Ізраїлю за останні роки. Є й такі, хто говорить на івриті і розуміє лише „Отче наш”. До православ'я вони прийшли через юдейство, Тору. Хрестилися уже в зрілому віці. Це довгий і нелегкий шлях, шлях пошуків і вагань. Я з повагою ставлюся до всіх прихожан – українців (їх, мабуть, найбільше), греків, арабів – всі ми діти Божі. В цій церкві святого Михайла щосуботи проходить три Служби: Архієпископ Дамаскин служить для арабів-християн, за тим ієромонах – для румунів, які тут здебільшого живуть тимчасово, а далі – наша служба. Ми всі живемо в мирі і доброму слові, з повагою ставимося одне до одного. Якось у видатного християнського богослова о. Олександра Меня запитали: „А що ви, євреї, робите у православ'ї?”. Він відповів словами апостола Павла: „У Бога немає ні елінів, ні юдеїв, всі чада Авраамові”.

– Чи ви матеріально допомагаєте прихожанам?

– Мені не хотілося б говорити на цю тему, бо Ісус сказав: „Нехай ваша ліва рука не знає, що робить права, тоді подаяння буде богоугодним”. Ми маємо за приклад святих отців. Єгипетські святі піднімалися до такої вершини пожертвувань, що коли їхні діяння і справи відкривалися, вони вважали, що їхній вчинок втратив свій сенс. Наш прихід скромний і допомога мирянам обмежена, але духовне подаяння не менш важливе, якщо не більше.

Отець Олександр має сім'ю, у нього росте донька, яка навчається у звичайній школі. Її навчання не передбачає вивчення української мови, Слова Божого, християнських традицій. Вона обов'язково вивчає Танах, має святкувати суботу.

– Це складна тема, – говорить о. Олександр, – наші діти живуть в іншому вимірі, по-іншому все сприймають. Я веду боротьбу зі світським Ізраїлем, за доньку, зі спокусами і не завжди стаю переможцем. Намагаюся її переконати, що головне – бути людиною, що Господь – шлях до істини, центр духовного життя, серцевина внутрішнього „я”. Нікому не забороняється знати інші релігії. Справа в тому, як трактувати їхнє співжиття. Скажімо, в святому єврейському писанні є провіщення про Ісуса Христа, але ми про це не завжди говоримо. Не все вивчено навіть богословами. Християнство

Отець Олександр прийшов на Святу Землю із Запоріжжя.

не чуже для Святої Землі, адже звідси почалася перша християнська церква.

Отець Олександр закінчує писати книгу „Невідомий Сіон”.

– 37 років минуло від вознесіння Христа до зруйнування Храму. Саме в цей час відбулося торжество християнської віри. Тисячі єрусалимлян хрестилися і прийшли до православ'я. Це був великий період. А затим збулися слова Ісуса про зруйнування Храму і падіння Єрусалиму. Ось тоді перші християни, з яких почалася перша світова Православна Церква, перейшли через Йордан в Сирію і розчинилися в інших народах, забравши з собою таємницю життя перших християн на Святій Землі, таємницю Сіона, коли вершилися великі справи Духу Господнього, коли учорашні грішники набували дарунку Духу Святого, коли апостол Павло проповідував по всій Юдеї Слово Боже. Це засвідчено в Діях святих апостолів. Ось цьому і присвячена моя книга.

– Ваше ставлення до України?

– Я дуже люблю ті місця в Україні, де ніколи не був, але відчуваю якийсь космічний зв'язок, якийсь душевний потяг. Мене завжди вабили старовинний Херсонес, наше маленьке, тепле Озівське море. В Україні залишилися дитинство, юність, друзі, прихожани, церква. Україна хворіє економічно, але це вже – політика, ми – поза нею. Ми повинні молитися святим Києво-Печерської Лаври Феодосію і Антонію, святим Почаєвської Лаври. А Феоданій Київський, який жив у XVIII столітті? Філософ, великий святий, який спілкувався виключно українською мовою. Це – значимі святині і святі для України. Ми повинні молитися їм, щоб врятувати державу і державність, ми мусимо звернутися до них. 70 років безбожжя дали свої негативні результати. Навіть людина, яка охрестилася, часто не може збагнути, що повинна жити у мирі зі своєю совістю, дотримуватися заповідей Божих, сповідатися, причащатися, дотримуватися посту. Це все було знівельоване роками невіри. Це, як потоп, який знищив усе. Потрібні десятиліття наполегливої праці, а в даному випадку віри, щоб відновити дух християнства в душах людей. Я цим живу. Це – той хліб життя, яким я годую свою душу і тіло. Це – кров Христова, якою причащаю прихожан. Це – плоди дерева життя.

У старій Яффі. Позаду видно собор святого Петра.

Світлив Михайло Глаз

Світлана Глаз,
Яффа-Єрусалим

ІСТОРІЯ І ПАМ'ЯТЬ

Де зараз ви, кати мого народу?

Під цією назвою, що нею став рядок з вірша Василя Симоненка, вміщуємо розповідь Олександра Северина, одного з наших постійних читачів, а також дописувача і великого прихильника „Свободи“. Цей матеріал опублікувала тижнева російськомовна газета „Окно“ у місті Краматорську Донецької області, і ми певні – спогад про кривавий 37-ий рік змусив багатьох російськомовних „хохлів“ задуматися і над своїм життям, і над долею України.

Передруковуємо цю розповідь з невеликими скороченнями.

Від тих жаклих для України часів саме тепер минає шістьдесят три роки. Тоді, а це був 1937-ий рік, репресії з волі комуністичного Кремля набирали таких темпів і масштабів, що їх наслідки відчувались навіть сьогодні. Україна ще не оговталась від голодомору 1933 року, але Сталін зі своїми опричниками знову накинув зашморг на шию.

...Того жорстокого, під кожним оглядом, року навіть погода у нас, на Краматорщині, була немилосердною: йшли постійні проливи дощі, які в листопаді з доріг зробили непролазні багна. Щоб дійти робітникам з села Семенівки до станції Ошуркове, наприклад, треба було докласти немало зусиль, щоб вчасно встигнути на роботу до краматорських заводів і „спецзаводів“, бо за спізнання більшовицькі посіпаки страшенно карали! Того року наш люд бідував, жили у злиднях – стояли постійні черги за всім, а особливо за продуктами харчування. Репресії ж набували розгону, і чекісти кожної ночі виривали з родин батьків, синів, найближчих. Темна ніч терору огорнула всю Україну.

Настав і для семенівців страшний день. Ще вчора, 25 листопада, пристосована під „чорний ворон“ тритонка-вантажівка маршрутом йшла в напрямі нашого села, але між селищами Обазівкою і Василівкою заїхала в глибокі багна та там і застрягла на кілька днів. Клясичний арешт приречених був зірваний! Тоді кандидатам на „зеків“ спішно з „сільсовету“ розіслали „повістки“ з вимогою негайно, а це було 26 листопада 1937 року, з'явитись у паспортний

стіл м. Краматорська. Від репресій моє село Семенівка, яке до війни не мало навіть 200 дворів, дуже потерпіло. Було арештовано 26 осіб – батьків в основному багатодітних родин. Сиротами або кандидатами на сироти лишилось до сотні дітей різного віку. Не оминула біда і нашу, семеринівську родину. Тато, Петро Олексійович Северин, відчував, що дні життя його вже пораховані... Він ще перед арештом зробився похмурим, якимсь відчуженим.

В день арешту, одержавши „повістку“ – я це дуже яскраво пригадую, – не збирався щось з убогих речей брати з собою й пішов з хати фактично з порожніми руками. Йдучи ж з хати, яку щойно кінчив будувати, і вже тримаючись за клямку дверей, тато якимсь чужим, неземним голосом лише й промовив до мами та нас, трьох синів: „...Не забувайте, може будете писати...“ – і пішов, щоб рідний поріг більше не переступити, до дружини й дітей ніколи не вернутись... Ми, малолітні діти та мама, були приголомшені, але ще не розуміли, що тато пішов від нас назавжди. Я – підліток в тому часі, – але мені щось чи хтось підказував: „Дивись в останнє на свого батька...“, і я дивився... Дивився, як тато вийшов з хати, як, якось дивно зсутилившись, непевною і тяжкою ходою пішов зі свого подвір'я. Таким і лишився в моїй пам'яті наш тато! Ще й тепер я бачу ті важкі батьківські кроки... Кроки були такі важкі, що тато, здавалось, з зусиллям відривав свої ноги від землі... А через кілька днів зарештували нашу маму! Нас лишилось трійко непо-

внolітніх у сирій і холодній хаті – голодні, холодні, недоглянені... Мама недовго перебувала ув'язненою, але й того часу для мене особисто було досить, щоб зрозуміти, що нам випало жити в жорстокі, з волі комуністичної Москви, часи. А влітку 1938 року мене серед ночі несподівано викликали в „сільсовет“, де в присутності „уполномоченого“ НКВД Ромащенко наші місцеві посіпаки Лиходій Віктор і директор семенівської семирічки Печериця Іван без церемоній запропонували мені брати приклад з Павліка Морозова й свідчити проти свого рідного батька. Тиск на мене юнака був вчинений цілком фахово – в душі вишколених чекістів-яничарів. Але тискові я не піддався, зухвало огризався, бо чомусь не мав почуття страху! Вже світало, як Лиходій В. зі злістю викрикнув: „Будеш там, де твій батько!“ Так не сталося, а склалось якраз навпаки: Лиходій після війни за крадіж державного майна у великих розмірах був осуджений за 10 років ув'язнення! Кару відбув „від дзвінка до дзвінка“. Вернувся з „курортів“ зі знищеним здоров'ям, дружина Леся його покинула, діти розлетілись. Лиходій дістав те, куди заганяв невинних односельчан! І як тут не згадати наше українське давнє „Не копай яму для когось, бо сам туди впадеш!“.

Не вернувся мій тато з Потьми. Там і загинув ще перед війною. Погинули на полях „великої отчественной“ діти репресованих, а серед них Олексій Якович Груненко, Микола Михайлович Груненко, Микола Миронович Машир. Інші ж, як Олексій Петрович Северин, Микола Аристархович Машир свідомо не стали дезертирами і провоювали до кінця війни.

Дивна й драматична доля випала „зекові“ Микиті Платоновичу Грунєнкові. Він, як мені відомо, дістав в часи репресій 1937 року „детський строк“ і незаслужену кару відбував не в Потьмі, а десь в районі озера Байкал. Вибухла війна, і на Далекому Сході замість знищеного популярного командарма Штерна, що був призначений Ставкою з Москви досить рішучий генерал армії Йосип Родіонович Опанасенко, з українського козацького роду. Він розумно і відважно використав дані йому широкі уповноваження „самим“ Сталіним. Генерал Опанасенко – нечувана річ! – підпорядкував під свою владу катів Далекого Сходу: Нікішова, Гоглідзе, Баркова та Негова, ґрунтовно очистив концтабори ГУЛаґ-у від арештантів в тих областях, придатних воювати, мобілізував до діючого війська та маршовим порядком відправив на Захід воювати проти Гітлера. Одним з тих, хто з концтабору став негайно під час катастрофи вояком совєтської армії, був наш Микита Платонович Груненко – батько шістьох дітей! Провоював він до травня 1945 року й загинув у Берліні в останні дні війни... Іронія долі й тут поглузувала з нещасного Микити Платоновича, а його діти розлетілись з Семенівки. Клава – дочка Груненка, наприклад, тепер живе в далекій Австралії.

Взагалі ж репресії сприяли тому, що діти репресованих батьків зробили все від них залежне й незалежне, можливе й неможли-

ве, щоб вирватись з СРСР – позбутись перспективи бути знищеними сталінсько-московсько-комуністичним режимом. І тепер семенівців – дітей репресованих, їх онуків і навіть правнуків можна зустріти в США, Канаді, Франції, Англії, Німеччині, Австралії.

... Від тих страшних часів минає 60 років, й наше нове покоління не має ніякого права забувати ту трагедію, яка забрала з України мільйони невинних жертв комуністичної півночі!

Живучи в США довгі роки, я ніколи не забуваю горе, яке опустошило Україну. І все робив, що в моїх силах було, щоб бачити Україну незалежною. Певно, що Україна та її народ сьогодні переживають не кращі часи, але краще життя прийде, бо, твердо в цьому переконаний, наша спільна доля – в наших руках!

Відсахнімось від тих, що нищили нас як націю, що ускладнюють сьогодні життя-буття в Україні. Відсахнімось від каторги тих, які навіть порушили сталінське – „патронів не жалість“ і подумалися в артемівській тюрмі влаштувати камеру, яку заливали водою до стелі і топили там відразу по сорок невинних в'язнів – по чекістській термінології „врагов народа“. В цій камері м. Аремівська, тоді Сталінської області, був утоплений мій земляк і далекий родич, батько шести дітей Юхим Федорович Борисенко.

Трагічний список-перелік склав я, пам'ятаючи про ту біль, в 1987-му році – в 50-річчя нашої спільної національної трагедії.

Отже, жертви комуністичного терору – жителі села Семенівки, Краматорського району, в минулому Сталінської області, які були репресовані в листопаді 1937 року.

1. Моруженко Федір Семенович.
2. Северин Петро Олексійович – мій тато.
3. Машир Мирон Васильович.
4. Груненко Микита Платонович.
5. Груненко Михайло Платонович.
6. Груненко Олександр Корнійович.
7. Груненко Павло Олександрович.
8. Груненко Яків Захарович.
9. Машир Аристарх Васильович.
10. Приходько Андрій Степанович.
11. Борисенко Юхим Федорович.
12. Борисенко Іван Федорович.
13. Борисенко Микола Федорович.
14. Борисенко Олександр Іванович.
15. Борисенко Дмитро Іванович.
16. Литвиненко Дмитро Іванович.
17. Кравцов Онисько.
18. Литвиненко Каленик Іванович.
19. Литвиненко Федір Іванович.
20. Ясинський Лук'ян Сергійович.
21. Босвський Никифор Тимофійович.
22. Олійник Михайло Мартинович.
23. Кравцов Андрій Павлович.
24. Баштовий Мусій.
25. Кирей Корній.
26. ? – вибачаюсь і прошу прощення в Тебе, жертво комуністичного терору. Пам'ять моя не зберегла Твоє ім'я і прізвище...

Вічна пам'ять тим, які загинули в казематах НКВД, в дугогубках, в концтаборах...

Вічна пам'ять теж тим, що зі знищеним здоров'ям вернулись в Україну, але коротко жили – так і не розповівши ближнім своїм, світові про перенесені ними нелюдські муки в комуністичних катівнях...

Олександр Северин

Перший міжнародний...

(Закінчення зі стор. 13)

Макара – „Наукові дослідження в Чернівецькому університеті“, проф. М. Бауера – „Стан та перспективи розвитку історичної освіти в національній школі“ і багато інших.

Перша сесія була присвячена станові української історіографії на порозі третього тисячоліття. Друга – актуальним проблемам і сучасним пріоритетам української історичної науки. Третя – 2000-літтю Християнства в Україні. Тематичні сесії: „Друга світова війна і Україна“, „Українці і поляки у XIX і XX століттях“, „Політика і політична думка в Україні. Історія і сьогодення“. Окремі сесії були присвячені ґрушевськознавству і оглоблінствознавству (круглий стіл), в яких обговорено важливі аспекти цих двох найновіших історичних дисциплін. На останньому пленарному засіданні конгресу прийнято резолюції „Українська історична наука на порозі XXI ст.“, „Звернення до Президента України

Леоніда Кучми“, „Звернення до уряду Литовської Республіки“ (в справі катедри україністики) та інші документи. Під час конгресу відбувся перший міжнародний з'їзд УІТ, обговорено завдання Світової Наукової Ради і МАУ. Організатори Конгресу ствердили, що історична наука вже більше не ділиться на „вітчизняну“ і „діаспорну“, а переростає в єдину українську історичну науку. Це вперше зібралися історики в такому широкому складі.

Окрему увагу конгрес звернув на жалюгідний стан української мови в Україні і прийняв відповідну резолюцію. Вирішено історичні конгреси скликати кожних два роки. Тепер готується збірник доповідей конгресу в двох томах за головною редакцією професорів Ю. Макара і Л. Винара. Без перебільшення можна ствердити, що Перший міжнародний конгрес істориків в Україні був успішним. Зокрема відродно відзначити участь молодих істориків, які вже не обтяжені ідеологічними багажами минулого.

ЗВІДУСІЛЬ

Інфекційні хвороби загрожують людству

Червоний Хрест оприлюднив свій звіт, у котрому стверджується, що незважаючи на землетруси і повені, котрі завжди мають найбільше розголосу в засобах масової інформації, заразливі хвороби вбивають набагато більше людей, ніж природні нещастя. Смертність у минулому році, спричинена СНІД-ом, туберкульозом і малярією, була в 160 разів більшою, ніж кількість смертей у минулорічних землетрусах Туреччини, гураганах Індії та повенях Венесуели – такий висновок зробила Міжнародна федерація Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

Гезболла не складе зброї

Керівник ліванської групи повстанців „Гезболла“ попередив Кофі Аннана, Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй, що їхня визвольна війна буде продовжуватися, хібащо Ізраїль спричинить прикордонні провокації. К. Аннан зустрічався з шейхом Гасаном Назралою під час своєї 24-годинної візити до Лівану з метою здобути підтримку для плянів замирення у Південному Лівані.

Молоко матері зменшує ризик захворювання

Згідно з найновішими науковими дослідженнями, немовлята яких годують молоком матері, менше хворіють на левкемію (рак крові) ніж ті, котрих годують молоком з пляшки. Ці дослідні надруковані в журналі краєвого інституту рака. Дотеперішні висновки базувалися на статистично недостатніх доказах, нібито молоко матері повністю охороняє від левкемії.

Заплатять за папки Р. Ніксона

Департамент юстиції погодився заплатити 18 мільйонів доларів спадкоємцям колишнього президента США Річарда Ніксона за його президентські матеріали, які були конфісковані після його резигнації в 1974 році. Так закінчилися 20-річні домагання родини Р.Ніксона одержати компенсацію за 44 млн. документів, 37 годин записів на стрічках і тисячі фотографій, затриманих у Національному архіві.

Економіка – найчастіша причина воєнних конфліктів

У висновках Світового банку стверджується, що різні громадянські конфлікти в світі, в тому числі збройні, постають найчастіше через жагу наживи, а не через політичні, етнічні чи релігійні непорозуміння. Вивчаючи 47 громадянських заворушень-війн від Афганістану до Зімбабве у 1960 - 1999 роках, автори аналізу з'ясували, що найчастішою причиною усіх воєнних заворушень є економічна залежність країн в таких товарах, як кава, наркотики, діаманти, перли.

НА СОРОКОВИНИ ЗАГИБЕЛІ ІГОРЯ БІЛОЗІРА

Жертви нашого мовчання

Трагічна смерть Ігоря Білозіра сорок днів тому ще раз наочно показала, наскільки українці незахищені і вразливі навіть на своїй землі! Наші вороги почуваються у нас, як у себе вдома. Ні, вони далеко не „воріженьки“. Їхній хижий вищир видає звіра. Користуючись нашою терпимістю, нерішучістю, притаманним нам нахилом до конформізму, вони дедалі більше нахабніють і звірюють.

Важко й полічити, скільки жертв на рахунок наших недоброзичливців лише за роки незалежності. Це не тільки В. Чорновіл чи В. Гетьман. Вбитих значно більше. А скільки побитих, скільки скалічених морально?! Недавно стався напад на двох членів Молодіжного конгресу українських націоналістів О. Куліша та О. Ващенка в Сумах. На Харківщині вже вкотре побито активіста Конгресу В. Виноградова. Нападники ледь не вбили голову Хмельницької міської організації Молодіжного конгресу Юрія Масленка.

І такі повідомлення надходять майже щодня.

На початку 90-их, коли знавсілий ветеран-енкаведист вибив величезною каменюкою вікно у моїй оселі, мало не вбивши малолітнього сина, мені здавалося, що довго так не буде, що або вороги перекажуться, або ми їх поставимо на місце. Але коли через деякий час футболісти з місцевої команди, нацьковані владою, били в центрі Сміли активістів Руху, міліція спостерігала і не втручалася.

Десь у Львові ще живуть вбивці Володимира Івасюка.

І от – нова жертва... Я пам'ятаю приїзд Ігоря Білозіра з гуртом „Ватра“ до Сміли. Були радянські часи, задуха, переляк... І раптом у провінційному, зросійщеному місті пролунала досі незнана, весела, горда, сучасна українська пісня. Як вона сколихнула наше застійне болото, як зворушила, як надихала! „Час мій, коню, час...“ співали люди в місті.

І час настав, а ворогів ми не чіпали. А вони, оговтавшись, пішли

у наступ. І не стало чути Білозіра, і немає ніде української книги, кінофільму. І падають найкращі... Н. Вітренко не так давно лупцювала Павла Мовчана по голові тільки за те, що той українець. І в моє помешкання кидали камінь, бо я українець, бо очолював міську „Просвіту“.

Ми живемо неначе у різних мирах. „Нсужелі ви действительно говорите с дестмі на етом языке? – допитувався офіцер місцевої військової частини, у якого я брав інтерв'ю. І досі кривлять губи на мою українську мову продавці у крамниці. І досі смикається сусід-алкоголік, на звертання „тато“ з уст моїх дітей.

Чи дочекаємося загальнонаціонального провідника, чи згуртуємося, чи навчимося давати відсіч? Жертв у нашій історії було багато, але Ігор Білозір, напевне, – перша жертва саме зросійщення. Мені нагадуватиме про нього, про Івасюка, про Чорновола і про мільйони інших – незагоєний біль. І залишена ним пісня...

Олександр Вівчарик,
м. Сміла, Україна

Вбито пісню...

Від руки більшовицьких злочинців загинули за пісню Микола Леонтович, Володимир Івасюк, а тепер – Ігор Білозір. Хто ж наступний? Після трагічної загибелі Володимира Івасюка Ігор Білозір перейняв естафету української естрадної пісні і гідно продовжив її, збагативши своїми невмирущими творами „Пшеничне перевесло“, „Мамина свілиця“, „Джерело“, „Чумацький шлях“, „Від Бога“, що ввійшли до золотого фонду української національної культури.

Ігор Білозір за своє коротке життя став символом. Своєю піснею „Встань з колін, народе мій“

він пробуджував український народ зі сну, піднімав на боротьбу за свободу і незалежність. Ще в часи тоталітарного режиму він, роздмухавши музичну „Ватру“, розпалив вогонь пісенної творчості, що полонила серця народу.

Смерть Ігоря сколихнула увесь Львів. 29 травня біля пам'ятника Тарасові Шевченку відбулося багаторічне віче-реквієм, яке відкрив член проводу Львівської обласної організації Соціал-націоналістичної партії України, народний депутат України Олег Тягнибок.

Всі, хто виступав на віче, зокрема голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих Петро Франко, голова Львівського крайового братства воїнів ОУН-УПА Олесь Гуменюк,

голова Львівської спілки політ'язнів Ярослав Малицький та інші, висловили гнів і протест проти замаху на Ігоря Білозіра, вчиненого Вороновим і Калініним, закликали повести рішучу боротьбу з антиукраїнськими ворожими силами, заборонити вульгарну російську пісню у ресторанах і кав'ярнях Львова. Цей злочинний акт викликав велику занепокоєність за долю української естрадної пісні, за повсюдне утвердження в державі української мови.

Ігор Білозір житиме в серцях наступних поколінь.

Володимир Лига,
заступник голови
Львівського обласного товариства
політ'язнів і репресованих

Терпінню настає кінець

У останній вечір свого життя композитор, народний артист України Ігор Білозір з друзями співав у львівському кафе „Цісарська кава“ пісню „Перший сніг“ – свою першу пісню, створену на Щедрий вечір 1981 року разом з українським поетом Богданом Стельмахом. Вони удвох написали десятки пісень, на яких виростало

теперішнє молоде покоління. Впродовж двадцяти останніх років він продовжував незакінчену пісню композитора Володимира Івасюка. Він загинув за свою, українську пісню... Такий випадок трактують як політичне вбивство.

Ігоря Білозіра по-звірячому вбили московські шовіністи 8 травня 2000 року. Знищення укра-

їнців-патріотів у незалежній Україні Вадима Гетьмана, Вячеслава Чорновола, журналіста Вадима Бойка – це продовження шовіністичної політики Росії, яка знищила Симона Петлюру, Євгена Коновальця, Романа Шухевича, Степана Бандеру, Лева Ребета, Володимира Івасюка та багатьох інших визначних українців.

Осип Бандерський,
Астон, Па.

Не було б України без варягів?

У травні ц.р. американська телестудія PBS запропонувала глядачам тричастинну програму „Хто були варяги?“. У першій частині

„Невже український народ на дев'ятому році незалежності залишається без кореня на своїй землі?“

було представлено походи варягів до Ісландії, Гренландії і навіть до Північної Америки, а друга частина була повністю присвячена по-дорожам варягів у Східну Європу.

Варяги прийшли до Східної Європи як завойовники, шукаючи нових торговельних шляхів у Візантію і далі – до арабського світу. Київ був тоді малим поселенням, але стояв у важливому стра-

тегічному місці над Дніпром. Найстарші документи вказують, що центр молодій держави був тут, між соборами Києва, сьогоднішньої столиці України.

Показуючи Київ і Печерську Лавру у сучасному вигляді, коментатор розповідає історію міста і робить висновки, що варяги, хоча на Сході і втратили свою ідентичність як скандинавці, але повністю перетворили країну і культуру, з'єднуючи безмежні простори Східної Європи у нове князівство.

Про Україну у передачі згадується двічі – у зв'язку з розташуванням Києва і археологічними розкопками, що продовжуються з новим ентузіазмом після розпаду Советського Союзу „як в Росії,

так і в Україні“. Ця програма породжує ряд запитань. Поперше, чому не запросили до співпраці бодай одного науковця – представника території, про яку йде мова, а надали слово російському коментаторові з Петербургу?

Невже український народ на дев'ятому році державної незалежності далі залишається без кореня на своїй землі, без окремого минулого і з вічно загадковим питанням – коли і де починати йому свою власну історію?

Як мусить почуватися наша молоддь, якій доводиться користатися з української і американської історіографії? Чи був якийсь відгук наших науковців чи інституцій на програму про варягів?

Оксана Волчук,
Нью-Джерзі

ХОЧ ЛИСТ І ПРИВАТНИЙ

Данилко лишився сиротою...

Тиждень тому до мене надійшов лист від людей з Кіровограду, які потребують допомоги. Моя сім'я зробить для них, що зможе. Можливо, хтось з читачів „Свободи” долучиться до акції допомоги, адже йдеться про виняткові обставини?

Марина Луякова,
Бриджвотер, МА

Ми з чоловіком – пенсіонери. Випало служити у війську в Афганістані, де я стала інвалідом війни. 9 травня цього року сталося велике горе: по-звірячому вбили нашу єдину доньку Ірину, студентку четвертого курсу університету. Їй був 21 рік. Залишився у нас її синок Данило, якому 2 роки і 7 місяців. Батько його з Іриною був розлучений і дитиною ніколи не цікавився. Тим часом Данило від важких пологів дістав травму і півтора місяці пролежав в реанімації. Тепер дитина є на обліку у дитячого невропатолога з діагнозом м'язово-церебральної дистрофії і уповільненим психофізичним розвитком. Для лікування внука потрібні масаж, повноцінне харчування і лікарська допомога, на що у нас немає грошей. Держава повинна виплачувати дитині допомогу 18 гривень (3 долари) на місяць, але в нинішньому році ми її жодного разу не отримали. Чи не допоможуть Данилові люди, які мають таку можливість?

Наша адреса: **вул. Калініна, 41, кв. 93, 25006 Кіровоград, Україна.** Телефон: **(052) 222-5052.** Прізвище маленького Данила – Литвинчук.

Любов Дозор,
м. Кіровоград

Допомогли жіночому центру в Ужгороді

Просимо надрукувати у „Свободі” подяку з Ужгорода тим людям, які склали свої пожертви для нашої організації.

Приємно, що серед жертводавців є не тільки українці, але також і американські громадяни, які навіть не розмовляють українською мовою.

Це говорить про те, що люди бачають Україну економічно розвинутою державою. 12 жінок, які були на навчанні в Орегонському університеті за програмою „Leadership” у м. Корвалісі, створюють коаліцію Жіночого лідерства, яка своєю діяльністю підвищить роль громадських організацій, посилить роль жінки в суспільстві.

За шість останніх місяців до нас звернулося 80 осіб, яким ми надали безкоштовні консультації з різних питань; 16 осіб ми навчили працювати на комп'ютері; 68 осіб пройшли навчання, як почати бізнес.

Ми допомогли жінкам створи-

УВАГА: ВАЖЛИВИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ПРОЄКТ

Щоб гідно вшанувати Кобзаря

У Харкові створено Ініціативний комітет, метою якого є узаконення дня народження нашого Національного Пророка Тараса Шевченка, як вільного від праці дня. У зв'язку з цим святкування 8 березня, Жіночого дня, має бути або скасоване, або перенесене. Наш комітет складається з представників Харківських відділень „Просвіти”, ветеранської організації, Фонду культури, Спілки письменників, Конгресу укра-

їнської інтелігенції, представників громадськості. Просимо підтримати нашу ініціативу і створити подібні комітети в усіх областях України, піднімати це питання в засобах інформації й домагатися від Уряду України прийняти рішення, що відповідають нашим національним інтересам.

А. Кіндратенко,
голова Харківського обласного об'єднання Всеукраїнського

Цвіте в Чикаго український “Дзвіночок”

З року в рік, щоранку спішать українські діточки в щасливому супроводі матерів та бабусь до своєї чудової казки, ймення якій – садок “Дзвіночок” при парафії церкви св. Володимира і Ольги в Чикаго. Тут завжди на них чекають дбайливі руки і теплі серця вихователів, цікава і багатогранна навчальна, культурно-виховна програми. Повз увагу дітей не проходить жодне релігійне чи державне свято, маленькі вихованці з задоволенням вивчають вірші, пісеньки, танці, щоб в черговий раз порадувати своїх рідних.

Величавою точкою дитячих виступів щоріч стають свята св. Миколая, Різдво Христове, Великдень, День Матері та інші. Щире

українське поетичне слово, молитва, пісня, танець виплітаються в справжній духовний дарунок найріднішій людині на Землі – Мамі. Саме так було 14 травня. В святковоприбраній залі Культурного осередку українські мами не тільки насолоджувалися мистецькими виступами своїх синочків та донечок, а й з задоволенням гостилися смачними стравами. Дітей привітав о. мітрат І. Кротець. А на завершення щиро дякували учителькам С. Галамай та І. Сморок за щедрю працю. Такі свята довго пам'ятатимуть всі.

Оксана Бойкевич,
бабуна Мар'яни Бойкевич,
Чикаго

Вечір танцю і пісні в Рочестері

В першу неділю червня ц. р. в Рочестері український танцювальний ансамбль “Євшан” влаштував справжню танцювальну виставу. Діти і молодь поводитись на сцені вільно, невимушено, з щирою усмішкою на устах виконували кожний номер програми. І всім приємно було дивитись на цікаве, різнобарвне дійство.

Лише можна дивуватись, як це художній керівник колективу, зна-

ний у Рочестері танцюрист Славко Вірло разом з Оксаною Кравс, Ганною Скробач та Лесею Хвесик зуміли підготувати такі по-мистецькому витончені номери.

У програмі вечора також брав участь народний хор “Сурма” під керівництвом Жанни Кременської. Самодіяльні співаки порадували глядачів повстанськими та українськими народними піснями.

Любов Цегельська

Данко, Іван Пуйо, Вікентій Шандор, Мирослава і Михайло Янковичі, Іванна Жовнір, Сергій Самчук, Григорій Онуфрів, Любомир Лампіка, Дмитро і Оксана Січі, Теодор Островський, Катерина Терлецька, Джулія Вачола, Марія Приймак, Богдан Кузик, Анна Думка, Богдан Михайлів, Михайло Литвин, Ольга Кузьмович – з Нью-Йорку; Роман Куціль, Анна і Іван Олексюк, Василь Білан, Тамара Денисенко – з Рочестеру; Наталія Вайда, подружжя Новаківських – з Філадельфії; Микола Дупляк зі Скрантону; Іван і Наталія Даниленки – з Нью-Джерзі; Лавренс Гога з Мінеаполісу; Сільвестр Поляк з Сієтлу; Джозеф Лардж, Павло і Фенні Беца, Джон Росул – з штату Огайо; пані Суслас, Галина Грінкевич з Коннектикуту; Рик і Паміла Костіні – з Кентакі.

Щиро дякуємо усім нашим добродіям за щедрість!

Марія Зілгалова,
директор Жіночого центру
в Ужгороді

ЗВІДУСІЛЬ

Померла вдова японського імператора

Згідно з повідомленням імператорського двору, у Токіо на 97-му році померла вдова імператора Гірогіто – Нагако. Вона вже роками не брала участі у будь-яких публічних виступах з огляду на своє здоров'я. Старша від неї англійська королева, мати Єлисавета, якій цього року сповниться 100 років, дальше є активною та часто бере участь у різних урочистостях. Нагако одружилася з Гірогіто 1924 року, вони мали семеро дітей. Японський імператор Гірогіто помер у січні 1989 року.

Санкції проти Австрії триватимуть

Керівники держав Європейського союзу декілька днів тому на своїх нарадах у Португалії вирішили продовжити санкції проти Австрії, застосовані після того, як у лютому цього року канцлер Вольфганг Шіселль зформував уряд з членів правої Партії Свободи. Австрія намагалася шляхом закулісних переговорів вплинути на 14 своїх союзників з Європейського союзу, щоб ті санкції скасувати.

Заборонено виводити злих псів

У Німеччині запроваджено вседержавну заборону розплоджувати злих псів, після активних публічних протестів по цілій країні, спровокованих трагічною смертю 6-річного хлопчика в Гамбургу, котрого загриз пес. Нове правило каже, що заборона стосується собак породи: „питбулл“, стафордшир булл террієрс“ і „булл террієрс“ та інших породи і гібридів, котрі є небезпечними. Крім того, керівники німецької залізниці заборонили власникам таких псів подорожувати у поїздах з ними.

Не обов'язково морити себе голодом

Для зменшення ваги зовсім непотрібно голодувати і вдаватися до дорогих екзотичних дієт. Завдяки раціональному харчуванню, запевняють турецькі медики, за день можна втрачати 500 і більше калорій. Потрібно, по-перше, їсти лише в спеціально відведених для цього місцях: у кухні, в їдальні або в ресторані. По-друге, їсти невеликими порціями. По-третє, під час вживання їжі не треба дивитися телевізор, розмовляти телефоном або читати. Зменшити отримання організмом додаткових 250 калорій можна, якщо ви відмовитеся від солодкого. Ще стільки ж можна втратити, якщо з вашого харчування вилучите яловичину, баранину і свинину. Перевагу варто віддавати курятині і рибі, але у відвареному вигляді. Також рекомендується протягом дня здійснювати півгодинну прогулянку на свіжому повітрі, що забере, найменше, ще 150 калорій.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Сила українського коріння

Вікторія Варварів-Маркович біля своїх картин.

З 1 червня 2000 року в художній галерії Міністерства оборони Словаччини у Братиславі діє виставка картин американської художниці українського походження Вікторії Варварів. Її картини – це чудовий яскравий світ природи та неосяжний простір глибоких людських переживань. Незважаючи на те, що велику частину свого життя художниця прожила в Америці та в Західній Європі, саме українська культура дала поштовх її творчості і вплинула на своєрідність сприйняття навколишнього світу.

Як тільки заходиш в будинок Вікторії Варварів-Маркович, дружини американського військового аташе у Словаччині, щасливої матері двірочної доньки Маринки – виникає відчуття спокою і затишку. Однак у будинку панує не американський дух, а наш, український. На картинах – Києво-Печерська Лавра, Андріївський узвіз, безмежні українські степи, чорноокі українки та браві запорозькі козаки. У житлі багато українських рушників та писанок – і все це гармонійно вписується в сучасний інтер'єр будинку. Батьків Вікторії Варварів під час Другої світової війни німці вивезли до Німеччини. Там, в таборі, і познайомилися. У 1949 році разом вирішили спробувати щастя в Америці. Вона виявилася до них прихильна: обидва дістали освіту, знайшли працю, згодом народилася дочка – Вікторія. „Я рано почала читати і малювати. До п'яти років батьки розмовляли зі мною тільки українською мовою. Мама була організатором суботньої української школи у Вашингтоні, яку я відвідувала до 16 років“, – згадує Вікторія. Першу свою творчу роботу – смішну керамічну свинку – Вікторія зробила в шість років. „Досі мама зберігає її, як символ моєї успішної творчої кар'єри“, – усміхається Вікторія Варварів. Будучи дитиною, вона відвідувала керамічний гурток в Corcoran Gallery та художню школу у Вашингтоні. Потім навчалася в Марімаунтському університеті (Вірджинія) та Американському університеті (Вашінгтон). У 1973 році переїхала до Парижу, де закінчила Сорбонну. У своїй докторській дисертації вона досліджува-

ла дохристиянський вплив на сучасну українську народну творчість. Тепер у Словаччині Вікторія Варварів веде курс розпису писанок. Інтерес до цієї творчості і взагалі до української культури в усіх країнах величезний.

– Важливе місце в моєму житті займає віра в Бога, – говорить художниця. – Можливо, поглиблене вивчення світових релігій допомогло мені усвідомити, що Бог – це природа. Я завжди розмовляю з Богом – в лісі, в горах, в полі.

Перша персональна виставка Вікторії Варварів відбулася в 1979 році у Женеві. Відтоді було ще понад п'ятдесят виставок в багатьох містах світу – Вашингтоні, Торонто, Едмонтоні, Сан-Франсиско, Каліфорнії, Чикаго, Нью-Йорку, Парижі, Римі, Букарешті, Брюсселі, а тепер – у Братиславі. Її картини усім подобаються і успішно продаються.

Найщасливішою подією в своєму житті Вікторія вважає народження доньки. Навколишній світ Маринка почала пізнавати з барвистих картин своєї матері – Вікторії спеціально для дочки намалювала смішних звірятко та декорувала ними стіни дитячої кімнати. „Ніколи не забуду свою першу зустріч з Києвом, яка відбулася багато років тому, – згадує Вікторія. – Наш літак летів над морем зелені, над яким мов маяки, виступали золоті бані церков, блакитна стрічка Дніпра, немов змійка, іскрилася на сонці... Я з дитинства багато чула про красу Києва, але навіть не думала, що він настільки чудовий!“

Розмовляючи з Вікторією Варварів-Маркович, дивуєшся, звідки у цією жінки стільки енергії та сили? Крім своєї багатогранної творчості: малюнок на склі та шовку, кераміка, скульптура з каменя та дерева, складення кам'яної мозаїки, писанки; крім суспільної діяльності (статус дружини американського військового аташе у Словаччині зобов'язує виконувати і громадську роботу), вона ніколи не забуває про себе: володіє шістьма мовами, багато читає, обожнює театр.

Інна Горватова,
Братислава

(Авторка – українська журналістка, яка тепер живе і працює у Словаччині).

НОВІ ВИДАННЯ

„Ми не розлучалися з тобою, Україно“

В залі Українського Культурного Центру Воррені, Мишиген, відбувся 9 квітня ц. р. літературно-мистецький вечір – презентація книжки Марії Білоус-Гарасевич „Ми не розлучалися з тобою, Україно“, який влаштував Комітет сприяння українській демократичній пресі в Україні. Спонзори вечора: кредитівки „Самопоміч“, „Будучність“, УКЦ, д-р П. Джуль, В. та А. Лизогуби.

Коротким словом відкрила вечір Х. Годів-Юзич – заступниця голови комітету. На превеликий жаль усіх присутніх, авторки книжки на вечорі не було через недугу, тому її цікаве слово „Довгий шлях в Україну“ прочитала Наталія Гевко.

Вечір мав академічну й концертну частини. В першій – читали деякі уривки з відгуків, листів, статей В. Борового „Потужна течія Оріноко“ (журнал „Березіль“, Харків), академіка Гр. Ключека „Людина прекрасна любов'ю до Батьківщини“ („Народне слово“, Кіровоград), письменника В. Чемериса „Як сонях повертається до сонця“ („Молодь України“), поетеси Г. Черінь „Широка панорама мистецької діаспори“, відгук ректора Рівненського економіко-гуманітарного інституту академіка А. Дем'янчука, ректора Краматорського економіко-гуманітарного інституту професора Лі Цзєгао (Донецчина), професора Слов'янського університету В. Горбачука, декана Черкаського університету В. Поліщука.

Літературознавець, професор філологічного факультету Національного Київського університету ім. Т. Шевченка Василь Яременко пише: „Книгою „Ми не розлучалися з тобою, Україно“ Марія Білоус-Гарасевич повертає в Україну не лише власну літературознавчу працю, широку тематично, проблемно і жанрово. У наше розпорядження повертаються численні документи непроминального значення – листи відомих діячів української культури, спогади, відгуки – все, що з документальною точністю відтворює літературний побут письменників і вчених української діаспори“.

Ректор Рівненського економіко-гуманітарного інституту академік А. Дем'янчук пише до М. Гарасевич: „...За Вашою книгою в нашому інституті проведені на всіх факультетах читання. На історико-філологічному факультеті за Вашою роботою пишуть курсові роботи... Ваша праця є аналітичною глибиною, кваліфікованим і рафінованим дослідженням творчості української класики, допомагає нашим студентам глибше й повніше збагнути красу і велич рідного письменства. Особливо пильно вчитувалися ми в розділи, присвячені нашому землякові Уласові Самчуку. Ви особисто знали його, ми розглядали вміщені у Вашій книзі фотографії, ксерокопії листів та інші документи. Усі ці реліквії допомагають нам

глибше збагнути творчість нашого видатного земляка. Ваша праця відкриває нам нові сторінки української культури і літератури. У ній є десятки імен тих трудівників пера, що про них, признаємось щиро, читаємо вперше. Ми вчимося у Вас любити рідне слово, нашу історію, культуру“.

Були також прочитані уривки з листів і відгуків вчителів, директорів шкіл, визначних людей... В дуже багатьох листах та висловлених думках приділено увагу нашій діаспорі, підкреслено величезну цінну працю, надбання і ролю, яку вона відіграла й далі відіграє для державності України.

Всі відгуки на книжку підкреслюють її велике пізнавальне значення у вивченні культурного надбання діаспори та багатство інформацій, патріотизм книжки – джерело для виховання молоді, цінний епістолярний: розділ його названо „розкішним“.

Легкість, прозорість стилю, багата, кольоритна мова, цікаве подання матеріалу робить книжку легкою до читання, поліграфія, оформлення книжки належить до найкращих. Наші читці В. Величко, Л. Величко, І. Галич, Н. Гевко, Ю. Коваль, Ю. Розгін, Х. Юзич, Я. Березовський показали своє вміння по-мистецькому виконати кожну річ.

Заключне слово й привітання від громади мала відома українка Маруся Бек. Її слово було тепле, зворушливо щире, повне признання й пошани до автора цієї небуденної книги, яка викликала таке велике зацікавлення в Україні. Підкреслюючи символічність назви книжки, М. Бек сказала, що ми дійсно ніколи не розлучалися з Україною. Ми в своїх думках, прагненнях, цілеспрямованості, любові завжди були з Батьківщиною і для Батьківщини.

Концертна частина мала свій мистецький чар. Виконували її члени ансамблю „Цвіт калини“ у складі Ю. Марштупи, заслуженої співачки України Є. Крикун, В. Марштупи, композитора, піаніста О. Бакума. У програмі були переважно пісні сучасних композиторів. Конферансьє була Л. Величко – заслужений діяч мистецтв України. Урочистий настрій вечора надавав портрет М. Гарасевич, макет її книжки – роботи мистця О. Шепченка та гарна декорація залі Ірини Тарнавської.

Присутність авторки книжки „Ми не розлучалися з тобою, Україно“ Марії Білоус-Гарасевич на вечорі відчувалася в кожному слові, і під цим враженням співаки присвячували їй пісні, а Олег Бакум написав для неї композицію „Марія“.

Марія Гарасевич присвятила цей незвичайний вечір усім невтомним трудівникам-патріотам діаспори та своєму незабутньому чоловікові, незамінному другові Богданові Гарасевичу.

Христина Годів-Юзич

Крилаті поетеси нової України

Ганна Черинь

Дві книжки поетес із України прибули до мене в одному конверті. Що їх єднає? Перш за все спонсорство Української народної каси в Монреалі, що простелила цим поетесам килимок у діаспору. Але справді спільне для них – щирий патріотизм і чуйне серце, що б'ється любов'ю до Батьківщини і всього доброго навколо. Розглянемо твори обох, почавши зі старшої – **Розалії Тарнавської**. Назва її збірки – „Птах з одним крилом“ – загадкова, символічна, а розгадати її легко, прочитавши книжку з початку до кінця. В ранніх віршах вона змальовує рідне Прикарпаття. „Село моє маленьке причаїлось, наче спить“... Тут і „верби шепчуть“, і „дівчата і жінки здавна тут шмаття прали...“ Просто і гарно, якби тільки не „шмаття“, що псує образ. Але враз сколихнулась Україна! Прийшов 1990 рік, провісник весни, радість грудня 1991 року – „Сталося. Збулося. Ми вільні, вільні, вільні!“ – вигукнула поетеса і з розпростертими крилами кинулась служити Україні словом:

*Єднайтеся, люди,
Забудьте про чвари.
Допоможіть неньці
Лікувати рани.*

Поетеса поклоняється нашому прапорові, державному гербові – „це те, що нам треба“ – дитинно, просто, але від серця пише вона. Але вже в 1992 році Розалія б'є на сполох: „Не розривайте навпіл Україну!“. Застерігає перед обманними речами Росії („Лукавиш, Росіє!“) з юдиними цілунками! Болісно викрикує поетеса:

*Єднаймося!
Бо даром не віддасть нам
Свободи лютий ворог.*

У віршах 80-их років поетеса „летить у молоді літа“. Молодою мала поетеса гаряче серце. Є вірш, присвячений синові. А чоловікові – нема. Мати, як сказала в одному вірші, залишилась із одним крилом (батько загинув...). А сама про себе поетеса у вірші 1987 року пише, що „відбували весни, а літа наче й не було“; в осінь вона влетіла з одним крилом, і воно болить. Поетеса не здається, тож не дарма її книжка кінчається акордом:

*Бунтуюсь,
Протестую,
Огризаюсь.
Не піддаюся, упираюся.
Не хочу бути „кошиком споживчим“!
Я хочу бути жінкою жаданою...
Трішечки гордовитою,
Коханою.
Я хочу і сама щось „споживати“
Я змучилась завжди все віддавати.*

Галина Сподарик з її книжкою „Жити і народжуватись“ спершу мені була ближчою, „своєю“ із двох. Поки не почала „рипатись словами“ трохи занадто. Ця поетеса народилась в селі на Миколаївщині, 1960 року, отже, тепер їй близько 40 літ; вона вже пройшла початківське вибрикування і осягла свій власний стиль, що своїми розумними думками і яскравими, для вдумливого читача сприйнятливими метафорами йде добрим шляхом і обіцяє добрий розквіт. Так само, як і Розалія Тарнавська, Галина Сподарик журиться і тривожиться долею України, що, кинута Всевишнім на шлях свободи, щось заповільно ним шкандибає... „Тіпають покручі твої пшеничні коси, косить Чорнобиль веселі вечори“... Поетеса шукає причин недолі України: „гребінцем пера розчісую історію“...

Поетеса пише патріотичні вірші на державні свята, на пошану старим і новим світочам нашого народу. Це потрібно, це підносить дух якщо не всього народу, то принаймні тих відданих діячів-патріотів, кому поетеса свої вірші присвятила. Ці вірші потрібні, але поетично вони нижчі від тих, що писані без замовлення (замовлення буває і своє власне...) Часом висихає чорнило, і тоді, як радить Галина, треба чинити так:

*Як не пишеться,
Хай читається.*

Поетеса вимагає, перш за все, від самої себе:

*Слова – не блуди-комиші
В твоїй засліпленій душі.
Будь паном слів поміж панами,
Розваж й не рипайся словами.*

Розалія Тарнавська й Галина Сподарик, сполучаючи традиційне з доцільно новаторським, гідно репрезентують нову лінію українського віршування в молодій незалежній Україні.

„ОСЕЛЕДЧИК“ ПІД ... ЖАРТАМИ

Весела імпреза в Чикаго

Одна з перших цьогорічних квітневих субот надовго запам'ятається усім, хто завітав до Культурного осередку парафії церкви св. Володимира і Ольги в Чикаго. Бо ж жіноцтво з Українського Золотого Хреста запросило нашу громаду на традиційну веселу імпрезу, що зветься чисто по-українськи – „Оселедчик“. Господиною була голова чикагського відділу Анна Кузик. Вона спочатку коротко розповіла про завдання і ціль організації, ознайомила присутніх з гостями: о. митратом Іваном Кротцем, генеральним консулом д-ром Борисом Базилевським, його дружиною та донечкою, консулом Людмилою Протасовою та колективом працівників Генерального консульства в Чикаго, директором Наукової бібліотеки ім. Стефаника у Львові д-ром Ларисою Крушельницькою, членами дирекції каси „Самопоміч“ та головою Управи організації УЗХ Наталією Іванів. Відтак А. Кузик зауважила, що „кожного року під час великого посту Відділ влаштовує товариський вечір з оселедцем“.

А найліпшою приправою до нього став виступ гумориста, професійного лікаря д-ра Євгена Стецьківа. Гість із теплої Флориди сказав на початку, що сміх – це здоров'я. А тоді він дав усім стільки отієї медицини, виголошуючи жарти відомого в Україні гумориста Павла Глазового, що замість того, щоб людей підлікувати, в деякого боліло попід ребром від сміху. На щастя, зорієнтувалась спостережлива пані Кузик і щоб злагіднити ситуацію, вона запропонувала присутнім виступ скрипкового дуету професійних музик зі Львова Дарії Городиської та Віри Хитрої. Додавку веселої медицини дістали всі пізніше, коли Стася Ястремська прочитала цікаву і веселу гумореску „Добре, що ми українці“.

І знову уважне око господині пані Кузик запримітило, що велика стрілка на годиннику вже докінчувала другий кругобіг. Тут вона попросила о. митрата Кротця провести молитву, щоб можна було починати гостину. Присутні вже слинку ковтали і, мабуть, не тому, що були голодні, а від того, що цілий вечір мусіли дивитись на різноманітні страви, виложені на столах посередині залі. Було весело, їлося смачно. Таке пам'ятається довго.

Лука Костелина

„Біла циганка“ – на шкільній сцені

Щорічна театральна вистава середньої школи при церкві Непорочного Зачаття в Дітроїті відбулася 19 травня 2000 року. Учні 12 класу разом з хором та танцювальною групою поставили музичну п'єсу „Біла циганка“. Всю працю координували та режисерували вчителі української мови Світлана Площанська та Сергій Пасічник. Переклад з англійської та підбір музичного супроводу виконали самі учні, а музичну та літературну адаптацію –

Христина Липецька та Сергій Пасічник. Молоді аматори сцени Тарас Андрушків, Андрій Гнатюк, Аня Конюх, Адріана Каранець, Іван Ковалишин, Александер Максимюк, Данило Мензо, Славко Ковальчук, Марко Мелимука, Аня Мазяк, Адам Стейсі, Леонід Кол, Іван Пулис, Давид Головчак, Женья Шикун, Адріана Вайгел, Леонід Кол і Тарас Андрушків виконали свої ролі дуже добре, грали з ентузіазмом і захопленням.

Сценка з вистави „Біла циганка“.

Протягом вистави зал вибухав оплесками та сміхом, нагороджуючи виконавців за вдало виконані сцени, пісні і танці, а завершилась вистава справжньою овацією. Це була яскрава феєрія, наповнена різноманітною музикою, співами, танцями і безупинними жартами, які талановито виконували зовсім молоді актори. Хор середньої школи і виконавці комедійних ролей Марко Мелимука, Адріана Каранець, Адріана Вайгел і Женья Шикун під проводом музичного режисера та директента Христини Липецької виконали оригінальні пісні англійською мовою. Чудовим був фортепіяновий акомпан'ємент Олі Соловій. Тепло зустріли глядачі і виступи танцювальної групи, зформованої зі студентів 10 та 11 класу (соліст – Данило Мензо), яка виконала кілька циганських танців, поставлених вчителем мистецтвознавства Любою Китасою. Художнє та технічне оформлення сцени виконали Андрій Гнатюк та Давид Головчак. Слід також відзначити активну участь учнів 11 класу, які прийшли на виставу з квітами, в циганських строях і створили для глядачів святкову атмосферу перед початком п'єси і в перерві. Багато з присутніх були розчулені гарною українською мовою, що лунала зі сцени. Після вистави Клюб батьків при школі, керований Уляною Мазяк, пригощав усіх солодким та кавою.

Вистава п'єси „Біла циганка“ дала можливість усім присутнім переконавшись, яке велике завдання виконує наша українська католицька школа при церкві Непорочного Зачаття. Тут висловлюємо свою вдячність отцям-Василіянам на чолі з парохом о. Робертом Лукавим, ЧСВВ, за їхню турботу, а також всьому вчительському складові на чолі з директором Михайлиною Вайгел.

Христина Юзич

Олімпіада-2000...

(Продовження зі стор. 5)

коли Жулинського, який передав діаспорним олімпійцям особисте привітання та побажання успіхів від Президента Леоніда Кучми та Прем'єра Віктора Ющенка. Микола Жулинський підкреслив, що уряд Ющенка – це справді український патріотичний уряд, який працює на одну мету: щоб людям стало жити краще, щоб люди були горді за свою країну і не шукали щастя по чужих землях. Задля цього у повній злагоді сьогодні працюють Президент, Верховна Рада і Уряд. Віце-прем'єр-міністр розповів про заходи на зміцнення української державності, які плануються здійснити до 10-річчя Незалежності: провести перший фестиваль українців світу, конференцію у пам'ять етноциду нашого народу, оголосити конкурс на створення меморіалу жертвам боротьби за волю України, об'єднати українське православ'я в українську автокефальну незалежну помісну Церкву, дав особисту обіцянку зробити все для того, щоб УПА була визнана воюючою стороною у Другій світовій війні. М. Жулинський вручив головному організаторові й натхненникові Олімпіади-2000 Ігореві Чижовичу почесну грамоту українського Уряду, підписану Прем'єр-міністром В. Ющенком, як нагороду за громадську працю в діаспорі.

Стефанія Вовчок – чемпіонка I-ої Діаспорної Олімпіади 1936 року.

Цікавою несподіванкою стала присутність у залі учасниці першої діаспорної Олімпіади 1936 року Стефанії Вовчок. Сьогодні їй близько 80 років, але вона пригадала події тих змагань, ніби то було вчора – як здобула золоту медаль у бігу на 400 метрів, а срібну – за стрибки у висоту.

Президент Світового Конгресу Українців Аскольд Лозинський закликав поширити діаспорні олімпіади на усіх українців, які живуть поза межами України – а їх не багато й не мало – аж 20 мільйонів! 800 тисяч в США, 800 тисяч в Канаді, 700 тисяч в Казахстані, 350 тисяч в Узбекистані, понад мільйон в Білорусі..., і ми, сказав, А. Лозинський, пам'ятаючи слова Т. Шевченка "Обніміте ж, брати мої, найменшого брата", мусимо включати до наших спортивних свят і тих братів, що живуть в гірших умовах.

Голова олімпійського комітету Ігор Чижович (ліворуч) вручає плякату з медаллю керівникові футбольної команди "Чорноморська Січ" Ярославові Твардовському.

Микола Жулинський вітає парад учасників.

Офіційне відкриття Олімпіади відбулося наступного дня, в неділю, на великій футбольній площі. Ведучий Роман Дубенко оголошує марш учасників. Прапороносці виносять олімпійський прапор спортивних організацій діаспори. Команди-учасниці виходять одна за одною і, обійшовши коло спортивного поля, шикуються в центрі.

Ось виходить збірна з Чикаго УАСТ "Леви" і "Крила". Ці обидва спортивні осередки були засновані в 1949 році, з-посеред інших видів спорту найбільше плекали футбол. "Леви" протягом довгих років виступали в найвищій класі місцевих американських ліг, дуже часто здобуваючи перемоги. Двічі, в 1958 і 1972 роках, дійшли до півфіналу за Кубок Америки. Також не раз виходили волейболісти чемпіонами в змаганнях американських команд і УСЦАК. А футболісти "Крил" мають на своєму рахунку титули чемпіонів у місцевій I-ій дивізії і УСЦАК.

Маршують представники українського спортивного товариства "Львів" з Клівленду. Товариство засноване наприкінці 1949 року і спочатку мало назву "Орлик", яку змінено на "Львів" у 1954 році. Протягом свого 50-річного існування особливо відзначалися футболісти й жіночі волейбольні команди, які багаторазово ставали чемпіонами як в американських лігах, так і на терені УСЦАК. Футбольна ланка цього товариства виховала ряд видатних фут-

больних гравців. На поле виходить УСТ "Черник" з Дітройту. Засноване 20 листопада 1949 року, Товариство "Черник" протягом своєї півстолітньої історії гідно репрезентує український спорт на американських спортивних аренах і є одним з найактивніших товариств у рамках УСЦАК. УСТ "Черник" довгі роки є остосем делегатури УСЦАК-Захід.

Ведучий спортивного параду олімпійців Роман Дубенко вітає відбиванкову (волейбольну) команду під спонсорством Українського Культурного Центру у Воррен, Мишиген, які достойно несуть звання українських спортсменів на американських аренах.

Оплесками й бадьорими вигуками вітають учасники свята вихід на поле команди спортивно-виховного товариства "Чорноморська Січ" з Ньюарку, Нью-Джерсі. Засноване 21 грудня 1924 року, це

"Україна" з Торонто. 30 червня Товариство якраз відзначило 52 роки свого існування. Від 1948 року і донині "Україна" з Торонто славиться як один з наймогутніших спортивних осередків цієї країни поселення. Найбільшими успіхами уславилися футболісти, волейболісти і шахісти, які не раз ставали чемпіонами. У 1975 році волейбольна команда здобула звання чемпіона Канади. Великого визнання заслуговують спортивні організатори з Торонто, передусім пан Чолій, що привіз дітей на змагання, які зуміли так гарно представити свою команду у Філадельфії. Це коштувало немалих грошей, варто сказати, що лише автобус на 4 дні обійшовся в 5,000 доларів, не кажучи вже про інші витрати.

Іде Український футбольний клуб з Йонкерсу, Нью-Йорк, – в минулому СК СУМ "Крилаті", що почали виступати на футбольних грищах в місті Йонкерс в 1966 році. Протягом років українські футболісти багато разів здобували звання чемпіонів у своїй дивізії, як також лігові чаші і трофеї першунів у турнірах УСЦАК. На цій Олімпіаді спортсмени з Йонкерсу виступають під назвою УФК (Український Футбольний Клуб) Йонкерс, під якою їх зголосив здібний молодий провідник Марко Гованський.

З особливою приємністю ведучий олімпійського параду вітає нову спортивну одиницю – Український футбольний клуб з Нью-Йорку, який створили новоприбулі з України. Присутні гарячими оплесками супроводжують марш футболістів "четвертої хвили". Український спорт в діаспорі справді дуже потребує свіжого поповнення, а завзяття і фізична підготовка футболістів новоствореної команди показують, що в ряди діаспорного спорту влилася надійна підмога.

Учасників спортивного свята привітали голова Олімпійського комітету Ігор Чижович та почесний гість, віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський. Офіційне відкриття змагань проголосив президент УСЦАК Мiron Стебельський. Звучить гуцульська трембіта – традиційне вітання діаспорних олімпіад. Його виконав трембітар Дмитро Луців. Настас урочистий момент піднесення прапорів і відспівання державних гімнів – українського, канадського і американського. Услід за солістом Ігорем Кушніром гімни співають усі учасники свята. І нарешті, найвищий момент олімпіад – запалення олімпійського вогню. Маленький спортсмен з високо піднятим вогнем в руці вибігає на спортивну арену і передає факел іншому юному учасникові – естафета передається з рук в руки, останній гінець підносить факел до олімпійської чаші, спалахує вогонь – і Діаспорна Олімпіада-2000 офіційно відкрита. Отець мітрат д-р Іван Біланич благословляє імпрезу, учасник змагань Тарас Яворський виголошує олімпійське приречення чесної гри. Роман Пиндус – урядовий дорадник повіту Ессекс, Нью-Джерсі, а в українській громаді – член "Чорноморської Січі" та секретар УСЦАК, вручає почесні грамоти Конгресу І. Чижовичу та Я. Козакові – представникам "Тризуба" у зв'язку з 50-річчям організації. Завершує церемоніал танцю-

(Закінчення на стор. 21)

Олімпіада-2000...

(Закінчення зі стор. 20)

Трембітар Дмитро Луців посилав традиційне вітання діаспорних олімпіад.

вальний ансамбль "Сизокрилі" під керівництвом Р. Прийми-Богачевської. Олімпіада-2000 здійснюється, закарбувавши ще одну славу сторінку в історії українців Америки і Канади.

В такі хвилини, мабуть, немає людини, яка б не замислилась з гордістю і зворушенням про нашу спільноту за межами батьківщини, про наші надбання, а особливо про людей, які багато працюють, щоб втримати і розвивати наші традиції, щоб ми почувалися в чужому середовищі не як пил на вітрі, а як організована спільнота на розсіянні, що шанує коріння свого роду. Переважна більшість учасників спортивного свята народжена на американському континенті і, можливо, саме цей фактор має особливу цінність: передати нащадкам український дух і закріпити його в молодих душах назажди. І які ще імпрези, як не спортивне братство і чесне суперництво, можуть здійснити цю мету краще?

Звичайно, серед вдалого, на загальну думку, спортивного свята можна було чути й критику, і зауваження, і побажання. Особливо – побажання. І найголовніше з них, щоб діаспорні олімпіади проходились не вряди-годи, а регулярно, як належить олімпіадам; щоб огляд спортивних сил нашої молоді був представлений більш масово, "як колись" (в Олімпіаді-1988 взяло участь 718 учасників);

щоб і публіки з'їжджалося "як колись" (до 10 тисяч людей в 1988 році і менше тисячі нині)... Доводилося чути і таке, наприклад, що спілкування футболістів між собою пересипане нецензурними словами усіма мовами – російською, польською, англійською, або що діти не навчені відповідно поводитися, коли виконуються державні гимни, що колони учасників мляві... Все це, так би мовити, – маленькі закиди на маргінесі великої, титанічної праці, яку здійснила група самовідданих ентузіастів, що роками присвячують свій час і сили цій, можливо, найважливішій, ділянці у справі виховання і гуртування нашої молоді. І цього ніхто не зможе применшити. В тому, що третя Діаспорна Олімпі-

ського спорту в діаспорі. В голосі мого співрозмовника звучала стурбованість:

– Колись такі осередки, як Дітройт, Клівленд, Торонто, Монреаль, Чикаго, виставляли сотки учасників. Сьогодні – не те. І не тому, що молоді бракує. Підійть увечері на забаву – сотні і сотні молодих людей... Треба думати, як оживити наш спорт. Велику надію подають новоприбулі...

– Ми називаємо це діаспорними олімпіадами, – продовжує далі М. Стебельський. – Може, це не зовсім відповідна назва? Може, краще – спортивний фестиваль? Олімпіада зобов'язує до певних правил... До олімпіад люди ставлять певні вимоги... Будемо думати над цим...

Мирон Стебельський (ліворуч) вручає нагороди змагунам.

ада здійснилася так успішно, заслуга передусім Ігоря Чижовича, президента Кредитової Спільки "Самопоміч" у Філадельфії, президента спортивного осередку "Тризуб"; Ярослава Козака – заступника президента "Тризуба", управителя "Тризубівки"; Іриней Ісаїва – спортивного координатора Олімпіади-2000; Ореста Лисюка, на руки якого лягла відповідальність за господарку – підготовку спортивної площі, написів, карточок, сорочок, а також розміщення в готелях та всі інші клопоти; брати Богдан і Юрій Чайківські, Олег Цюк... Понад сотню людей доклали праці, щоб свято пройшло на такому гарному організаційному рівні.

Після відкриття, коли змагання і відпочинок на "Тризубівці" йшли своїм порядком, ми довго розмовляли з паном Мироном Стебельським про долю україн-

М. Стебельський, як приклад, розповів про такий курйоз: футбольна команда "Галичина" з України виявила бажання взяти участь в Діаспорній Олімпіаді-2000. Організаційний комітет радо вислав їм запрошення, в якому було вказано, що "для участі в олімпіаді". Службовець у відділі віз покрутив папір в руках і сказав: "Яка тепер олімпіада? Що ви мені єрунду говорите? Олімпіада буде у вересні в Австралії". І відмовив у візі.

...Треба думати на майбутнє – на такій ноті, в загальному, завершилось це спортивне свято на "Тризубівці". І навіть якби йому дали іншу назву, все одно для кожного з нас воно по своїй значимості – у сенсі організації і виховання української молоді – ніколи не втратить ваги олімпіад.

**Світліни Раїси Галешко,
Ярослава Кулинич
і Романа Луня.**

Перебудову завершено до спортивного свята

Ще в березні минулого року на загальних зборах УСО "Тризуб" у Філадельфії було вирішено перебудувати головний будинок "Тризубівки", щоб краще пристосувати його до потреб спортивного життя молоді. Пропонувалося закінчити роботи до української діаспорної Олімпіади-2000. Декому це завдання видавалося непосильним, але часом й очайдушні наміри набирають реальних форм, коли є ентузіаст, готові взяти на себе відповідальність і завершити нелегке діло. І ось після тринадцяти місяців праці добровольців, членів "Тризуба", з фінансовою допомогою місцевої громади, перебудову було завершено до початку спортивного свята.

Для здійснення цього проєкту найбільше зробили Ярмо Козак та Ігор Чижович. Вони впродовж тижнів і місяців віддавали свій труд, щоб зробити нашій громаді цей прекрасний подарунок на порозі Олімпіади-2000. До цього патріотичного діла причинилась теж місцева кредитівка "Самопоміч", яка подвоювала пожертви членів на користь "Тризуба".

І ось настало 10 червня – посвячення перебудованого головного будинку "Тризубівки". Його довершили о. д-р І. Біланіч – капелян "Тризуба", і о. М. Чуман. Вони теж сказали кілька похвальних слів для тих, що своєю добровільною працею і грошовими жертвами причинились до завершення будинку на "Тризубівці".

Після релігійної церемонії настав акт перетинання стрічки при вході до головної зали. Це здійснили голова "Тризуба" інж. І. Чижович, Я. Козак і Т. Колп.

Мгр. Ярмо Козак, який був головним організатором перебудови, розповів про виконання робіт добровільними працівниками, членами "Тризуба". Серед них – В. Сімків, Т. Колп (провідні виконавці), Г. Долинський, М. Пришляк, М. Бучковський, Г. Походжай, П. Чорів, Р. Циган, А. Музика, С. Ярема, Л. Лучанко, С. Абрам, Е. Швак і покійні вже М. Качанок і Г. Гарматій. Присутні вшанували цих працівників тривалими оплесками.

Д-р Олександр Білик

Успішний виступ спортсменів-інвалідів

До Олімпіади-2000 готуються українські спортсмени-інваліди, які братимуть участь в Параолімпійських іграх цього року. Недавно у Вільнюсі відбувся міжнародний турнір дзюдо, в якому поруч зі спортсменами-інвалідами Англії, Греції, Росії, Латвії та Литви виступали спортсмени-інваліди України. Вони здобули перше загальнокомандне місце. Це вже другий за порядком успіх українських спортсменів-інвалідів, які раніше у відбіркових змаганнях в м. Деолз у Франції здобули ліцензії для участі в Параолімпійських іграх. У Вільнюсі золоту медаль здобув Сергій Сидоренко у вазі 65 кг. Костянтин Калагурян (73 кг.), Микола Левицький (100 кг.), Василь Дуб (81 кг.) та Костянтин Бичковський (80 кг.) завоювали срібні медалі.

Невтішний стан в художній гімнастиці України

Ще так недавно художні гімнастки України посідали чільні місця на міжнародних змаганнях. На чемпіонаті Європи 1994 року в Греції українки здобули перше місце, в 1996 році повторили цей осяг в Осло, Норвегія. В 1996 році на черговому чемпіонаті Європи в Португалії ко-

манда України стала віце-чемпіонкою. Саме в цих роках кістяк збірної складала Катерина Серебрянська і Олена Вітриченко. Після цього виникли чвари між провідними тренерами і школами цього виду спорту, внаслідок яких завчасно відійшла від змагань Катерина Сере-

брянська, а тепер робиться усе можливе до відходу Олени Вітриченко. Перевірка сил української художньої гімнастики на недавньому чемпіонаті Європи в Сарагосі, Іспанія, показала її слабкість. В індивідуальних конкуренціях українки заледве здобули єдину срібну медаль (Тамара Єрофеева), а команда опинилася аж на 5-му місці. Давню перевагу України в цьому виді спорту через вищенаведених причин на терені Європи перейняла збірна Росії, яка цим разом здобула командну першість.

Календарець тенісових змагань на 2000 р.

5-6 серпня

2-4 вересня

30 вересня- 1 жовтня

– Подвійні ігри, „Союзівка”;

– Чемпіонати УСЦАК, „Союзівка”;

– Осінній турнір, „Тризубівка”.

В КІНЦІ ГАЗЕТИ

ЦІКАВО

Появляться друком історичні герби українських земель

КИЇВ. – Видавниче і поліграфічне агентство „Такі справи“ підготує до друку понад 400 історичних гербів українських земель,

повідомив директор агентства Сергій Данилов. Українська геральдика зібрана воєдино, вперше побачить світ. Видання має з'явитися у вересні-жовтні ц.р. Матеріали для публікації та наукові консультації, за словами директора агентства, надає кандидат історичних наук Юрій Савчак, який консультував щодо створення великого герба України. „Цим проєктом ми займаємося десять років, – сказав С. Данилов. – Ми прагнемо, щоб видання було просто розкішним не лише за змістом, але й за поліграфією і дизайном“.

Майбутнє видання точно відтворюватиме старовинні герби, але виконані вони будуть у сучасній стилістиці. Керівник проєкту – журналіст Юрій Луканов, автор книжки „Третій Президент. Політичний портрет Леоніда Кучми“.

Ця дивовижна природа

Фікус

Фікуси та алое є у багатьох українських житлах як кімнатні рослини. З алое-столітника виготовляють цілющі сполуки для лікування очей. Фікус належить до родини шовковиць, а його різновид – інжир, смоква – дає великі солодкі плоди. Українка Марта Христова, яка читає „Свободу“ в

Ізраїлі, побачила ці рослини в країні свого перебування і зфотографувала для нашої газети.

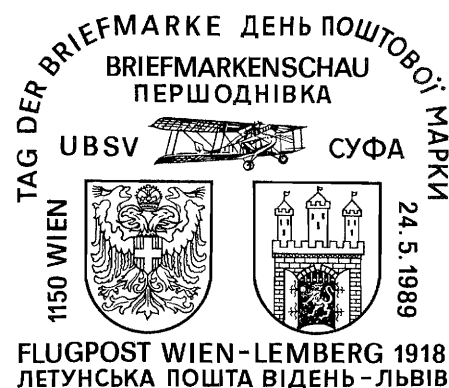
Звісно, бувальців тропічних країн не здивують фікус та столітник як дерева, але для багатьох наших читачів буде цікаво побачити звичні кімнатні рослини такими велетнями.

Алое

ФІЛАТЕЛІЯ

Перша в світі летунська пошта: Відень – Львів – Київ

Поштові марка і штемпель
Австрії, присвячені летунській
пошті Відень – Львів

Під час Першої світової війни, взимку 1914 року, Перемишль був оточений російським військом і австрійське командування доставляло свої накази до Перемишля літаками. Повертаючись, летуни брали з собою приватні картки й листи. Коли про це дізналася ширша громада, то почала клопотатися про відкриття офіційної летунської пошти. Таке рішення було прийняте.

Так виник перший в світі повітряний міст – „пошта летунів“. На головній пошті Перемишля з'явився штемпель зі зображенням літака і написом „Пошта летунів, Перемишль. 1914-1915“ (K.u.K. Fliegerpost. FSTG Przemyśl. 1914-1915). Поштові картки з обложеного міста укладалися в пачки по 5 кілограмів. Кожного разу летун брав з собою 5 пачок. Таким чином за 33 лети було перевезено 85 тисяч карток.

Літаки доставляли також газети, ліки. В облозі опинилося 120 тисяч осіб і пошта летунів, звісно, не вдовольняла їхні запити. При цьому лети виконувалися на недосконалох і ненадійних літаках того часу „Кнолер-Альбатрос БП“, з відкритими кабінами.

Цей досвід було використано в

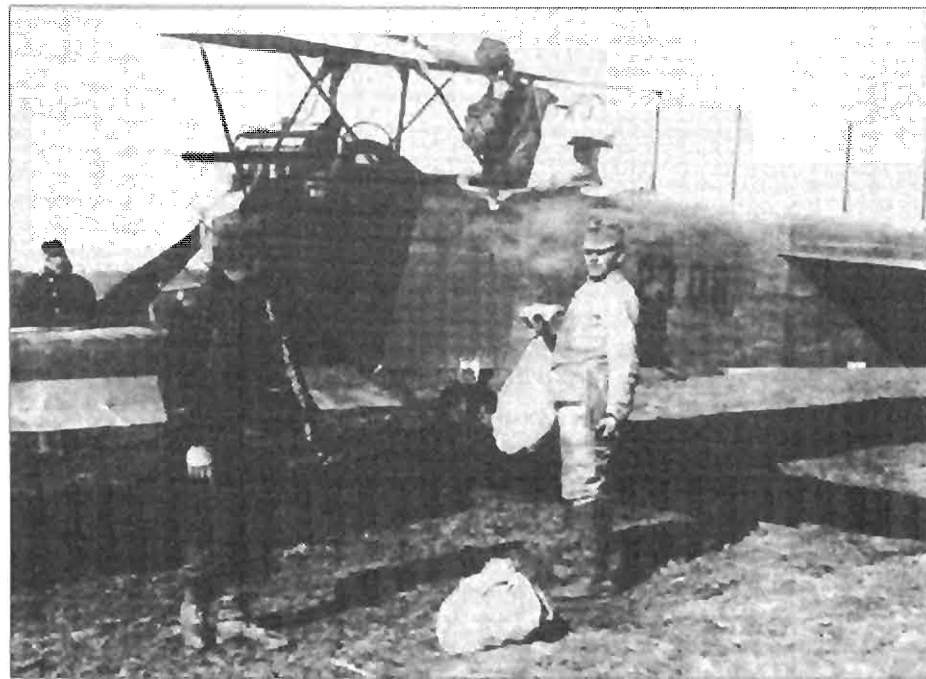
квітні 1918 року при відкритті першої в світі регулярної лінії летунської пошти Відень – Краків – Львів – Київ. Її керівником став 24-річний фронтовий летун Август Рафт фон Марвіль, який мав команду з 30 летунів, а також 22 машини. Лінія діяла до 15 жовтня 1918 року. Лише за перший місяць було переслано з Відня до Києва 6,482 листи і картки, з Києва до Відня – 9,124. Лише у Відні для летунської пошти було продано за місяць 97,973 марки.

Лінія Відень – Київ мала протяжність 1,200 км. Літак вирушав з Відня щодня о 4.30 ранку, приземлявся у Кракові, Львові, Проскурові, а о 5.30 вечора прибував до Києва. Зворотній лет виконувався за тим же розкладом. Безперервне перебування в повітрі тривало 11 годин.

Події війни змусили в жовтні 1918 року перервати лети до Києва і летунська пошта з Австрії була відновлена в липні 1922 року на трасі Відень – Париж. Картки і листи першої в світі летунської пошти високо цінять філателісти.

За матеріалами журналу „Вісті СУФА“, травень, 1989 року

Л.Х.

Австрійський літак привіз листи до Перемишля (світлина 1914 року).

Відповіді на хрестиківку з ч. 26

Горизонтально:

1. Підпис. 4. Мовник. 7. Грім. 8. Абат. 9. Крути. 12. Абсурд. 13. Бестія. 14. Золото. 16. Собака. 19. Алтай. 21. Лихо. 22. Море. 23. Корчма. 24. Армада.

Вертикально:

1. Пагода. 2. Двір. 3. Смород. 4. Маштаб. 5. Небо. 6. Кितिця. 10. Бубон. 11. Особа. 14. Земляк. 15. Облуда. 16. Скарга. 17. Анкета. 18. Тхір. 20. Тора.

З Америки до України! Незабаром!

Over 3 millions customers in 38th countries.

Швидкі та дешеві грошові перекази

1-800-777-8784 ext. 280

Шукаємо нових представників. За інформацією телефонуйте (212)921-1522 Ext.280

APA TRANSFER, 1265 E MONTAUK HWY., COPIAGUE, NY (631) 956-3910

POLONUS, 145 NASSAU AVE., BROOKLYN, NY, (718) 383-7713

JACEK AGENCY, 1St. Ave. and 13 St., MANHATTAN, NY, (212) 674-4423

ORBIT SERVICES, 3139 CONEY ISLAND AVE., BROOKLYN, NY, (718) 615-1118

UNIVERSAL, 124 N WOOD AVE., LINDEN, NJ (908) 486-3346

PAN AMERICAN MONEY TRANSFER

5038 So. ARCHER AVE., CHICAGO, IL, (773) 467-9997

5730 W. BELMONT AVE., CHICAGO, IL, (773) 467-9979

3069 N. MILWAUKEE AVE., CHICAGO, IL, (773) 583-5125

...AND MANY MORE LOCATIONS IN YOUR NEIGHBOURHOOD.

VIGO Is licenced by State Banking Departments of NY, NJ, CA, CT, FL, IL, PA, MA and others

10 років чесної та відданої праці для Вас

DNIPRO CO.

Пакунки в Україну: швидко, гарантовано, дешево!

- ♦ Відбираємо пакунки з хати.
- ♦ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

Інші послуги

Долари в Україну через Вестерн Юніон або вручаємо готівку власноручно.

Авіаквитки в Україну та з України.
Візи в Україну без запрошення.
Завірені переклади та оформлення документів.
Запрошення для відвідувачів з України.

Продаємо телефонні картки (\$10 картка-66 хв. розмови з Україною).

Рентуємо відеокасети.

Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.

Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт.

У наших крамницях можна придбати:
кераміку, хустини, обруси, книжки,
поштівки, писанки, відео та аудіокасети,
українські сувеніри, українські
вишиванки, електронні перекладачі з
англійської на українську мову.

Brooklyn, NY
80 Avenue "O"
Tel. 718-234-8943

Warren, MI
26499 Ryan Rd.
Tel. 810-759-6563

Parma, OH
5909 State Rd.
Tel. 440-886-7124

Hamtrack, MI
11758 Mitchell St.
Tel. 313-892-6563

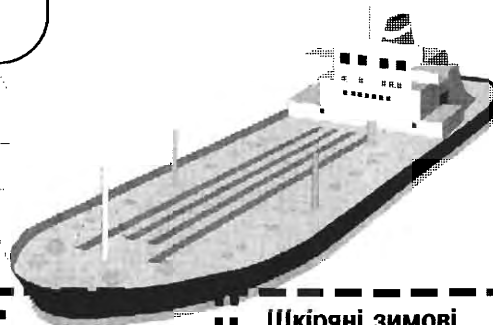
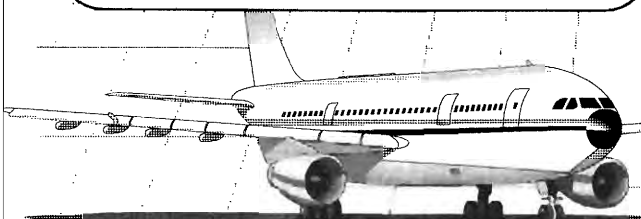
Newark, NJ
698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
Free 888-336-4776

Philadelphia, PA
1801 Cottman Ave.
Tel. 215-728-6040

Clifton, NJ
565 Clifton Ave.
Tel. 973-916-1543

Chicago, IL
2319 W.Chicago Ave.
Tel. 773-486-6563

Elk Grove Village, IL
224 Crossen Ave.
Tel. 773-486-2332

\$10

знижки
на електронні
перекладачі

\$10

знижки
на вовняні хустки із
френзлями

\$10

знижки
на зустрічі і доведення
в аеропорт

\$10

знижки
на квитки в Україну

\$5

Перезапис відеокасет з
PAL/SECAM у NTSC

Шкіряні зимові
чоботи від
\$ 25

Shipka Cruise-n-Travel

5434 State Road Cleveland, Ohio 44134

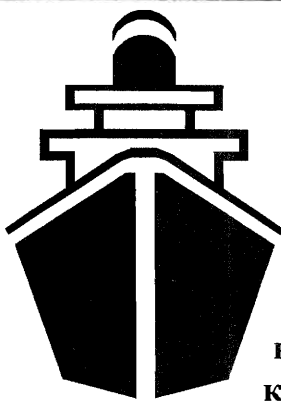
(216) 351-1700 or (800) 860-0089

www.shipkatravel.com

info@shipkatravel.com

відбіркові змагання Європи
за світове мистецтво
у копаному м'ячі 2002 року
відбудуться 11 жовтня 2000 року
в Осло, столиці Норвегії

подорожуйте з нами, від \$799 за особу
завдаток слід зложити до 31 липня 2000 р.

Маланка на Морі

14-21 січня 2001 р.

ПОВТОРЕННЯ

на кораблі "Norwegian Sky"
кошт круїзу від \$903 за особу
можна додати безпосередні лети

зобов'язуючий завдаток
слід зложити до
10 вересня 2000 р.

NORWEGIAN
CRUISE LINE

Любов Коленська

ПОТОЙБІЧ РУБІКОНУ

ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛИ, НАРИСИ, ДРАМА

Мистецьке оформлення

Любослава Гуцалюка

Тверда обкладинка.

Ціна \$15.00 плюс \$2.00 за пересилку.

Замовляти:

СВОБОДА BOOK STORE

P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, N.J. 07054

Мешканців стейту Нью Джерсі обов'язує
6% стейтового податку

Володимир Барагура

МЕЧ І КНИГА

Історичні оповідання для молоді.

Ілюстрації П. Андрусева і М.

Михалевича

Ціна 7.00 дол. з портом

Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує
6% стейтового податку.

СВОБОДА BOOK STORE

P.O.Box 280, 2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054

ВИБИРАЮЧИ
ПОДАРУНОК РІДНИМ І
ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!

НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ

Передплата на рік лише 50 дол.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

3 нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➔ **ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ**

Україна

➔ **ПАКУНКИ**

- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари
особисто в руки

до **4** днів
Експрес
24 години

**ЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ**

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки
з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: **1-800-361-7345**

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10

*років разом
з громадою*

#1

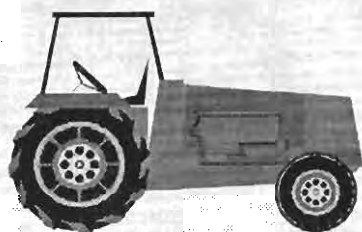
*в США та
Канаді*

Свій до свого по своє!

➔ **НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ**

➔ **ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ**

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИ

Доставка
від **1** до **4**
тижнів

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: **1-800-361-7345**

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення!

На кожне замовлення даєм
письмове підтвердження
від отримувача

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Rd.
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
1 (800) 361-7345

MEEST - AMERICA
817 Pennsylvania Ave.
Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 925-5525
1 (800) 288-9949

MEEST-KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225
1 (800) 527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834 97 Street,
Edmonton, AB T5H 2M3
Tel.: (403) 424-1777
1 (800) 518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: **1-800-361-7345**

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Air Ukraine **UZBEKISTAN airways**

"UZBEKISTAN AIRWAYS" та "AIR UKRAINE"
ВИКОНУЮТЬ СПІЛЬНІ БЕЗПОСАДКОВІ ЛЕТИ

НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ далі до ТАШКЕНТУ

на літаку БОІНГ-767-300
В П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ,
а від 6 червня і у ВІВТОРКИ
з летища Кеннеді-термінал 4 East

За довідками телефонувати:
"UZBEKISTAN AIRWAYS":

1-212-489-3954 (бюро)
1-212-245-1005 (резервування квитків)
1-718-244-0248 (вантажі)
1-718-244-0251 (вантажі, факс)

Diaspora ENTERPRISES For lowest airfares call **215-567-1328**

INDEPENDENCE TOUR

August 11 - 25 August 22 - Sept. 5
Lviv Iv. FRANKIVSK/Yaremche CHERNIVTS Kamjanets-Podilskyy
ODESA/Kherson YALTA SYMFEROPII/Bakhchisaray KYIV/Kaniv

Independence Concert August 23
Independence Day Celebrations in KYIV
15 days \$2550.00

FOR TOUR BROCHURE: 1-800-487-5324

220 South 20th Street, Philadelphia, PA 19103

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 **(908) 925-0717**

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ мін. 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2 - 3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Висилка та доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 В
-----------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ до Західної України

10% OFF
З ЦИМ КУПОНОМ Є ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД \$88 ДО \$248
SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

БУДЬ-ЯКИЙ ХАРЧОВИЙ ПАКУНОК З НАШОГО КАТАЛОГУ

ТІЛЬКИ У НАС! ВСІ ХАРЧІ З АМЕРИКАНСЬКИХ КРАМНИЦЬ

ВІДПРАВКА КОМЕРЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ

Пакунки

Door to door delivery of packages, letters

Пачки з продуктами
Food parcels

Грошові перекази
Money transfers

Кур'єрські послуги

Courier service

Комерційні вантажі
Commercial shipments

Туристичні послуги
Travel services

Ми доставляємо:
в Україну
Росія, Білорусь,
Литву, Латвію
Естонію,
Грузію, Вірменію
Азербайджан,
Казахстан, Киргизію,
Узбекистан

We deliver to **Ukraine**
Russia, Latvia, Estonia, Georgia
Armenia, Uzbekistan
Azerbaijan, Kazakhstan.

Air - Авіа **Sea - Морем**

Доставка до адресата

Пересилка грошей
Швидко
Надійно
Конфіденційно
Money delivered
Quickly
Reliable
Personally
By Western Union

Наші гарантії:
фотографія отримувача

Each parcel is hand delivered and receipt confirmed by photo of the recipient.

Дзвоніть! Ми завжди біля вас та разом з Вами!

За інформацією звертайтеся

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

Toll free: (877) UPI-POST
(877) 804-7078
(201) 313-3630
348 Lawton Avenue • Cliffside Park, NJ 07010

For information contact

PICK UP

Мої близькі можуть покладатися на мене, бо я покладаюся на Вестерн Юніон®

Я завжди впевнений, що гроші, які надсилаю до своїх близьких, потраплять до України надійно та протягом якихось хвилин,

каже Віктор Петренко, чемпіон Олімпійських Ігор та клієнт Вестерн Юніон.

Коли пересилаєте долари до України через Вестерн Юніон, душевний спокій вам гарантовано. Ця провідна компанія, яка існує вже понад 125 років, пропонує надійні грошові перекази протягом кількох хвилин. Вестерн Юніон має понад 78 тисяч своїх представництв у більше, ніж 178 країнах; в Україні ж - понад 470 представництв. Та й розцінки Вестерн Юніон має доступні.

І не випадково, що все більше українців користуються компанією Вестерн Юніон, якій довіряють мільйони людей, коли пересилають свої гроші по всьому світі.

Ми говоримо українською мовою

1-800-799-6882

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказу грошей по всьому світі™

ДИПЛОМ СНД = ДИПЛОМ США

Bachelor Degree, Master Degree, Ph.D

Чи Ви маєте бажання працювати або вчитися у США?
Тоді Вам необхідно прирівняти освіту, що отримана
в СНД, до освітніх стандартів США.

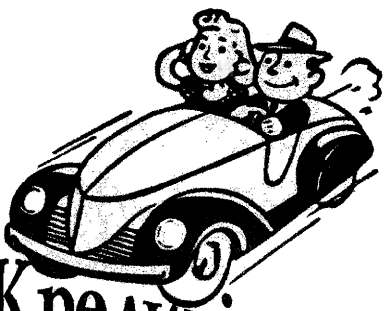
FOREIGN CONSULTANTS Inc. EDUCATIONAL EVALUATION SERVICES

Член Американських Національних
Асоціацій AACRAO та NAFSA
виконує „EVALUATION“ (оцінку)
дипломів та академічних довідок.

2809 W. DEVON AVE., CHICAGO, IL 60659

(773) 761-4842
(773) 761-0030

*Ваше улюблене
авто чекає
Вас...*

українська Кредитівка
САМОПОМІЧ НЬО ЙОРК
ПОЗИЧАЄ ГРОШІ...

Фінансування до 95% ціни авто!

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-Mail: SRNYFCU@aol.com

ОЛІІ:

Відвідайте нашу електронну сторінку:
www.selfreliance.org

23 Main Street
Kerhonkson, NY
12426
Tel: 914 626-2938
Fax: 914 626-8636

226 Uniondale Ave.
Uniondale, NY
11553

Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

32-01 31 Avenue
Astoria, NY 11106

Поша Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL

Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

WITNESSES UKRAINIAN FAMINE, 1932-1933

JULY 2000: 51-year-old Eastern Michigan University graduate student written questionnaire and/or oral history interviews, both telephone and in-person, with survivors for use in masters thesis on famine. Interviewees must review and approve(!) tape and transcripts of tape prior to archive or publishing. References available on request.

Richard Marquis, 650 Simpson Avenue, Plymouth, MI 48170-2259

(734) 416-8699

richardmarquis@yahoo.com

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ ЗБІРКА О-КИ ПРО ЦЕ І ТЕ?

Книжку можна купити у
„Молодому Житті“ в Нью-Йорку при
308 East 9th Street, New York, NY 10003

або замовити у авторки за адресою:

O. Kuzmowycz

64 East 3rd Street, Apt. 2, New York, NY 10003

Ціна книжки – 15 дол.
2 дол. за пересилку

СПОРТОВА ШКОЛА УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“

Для юнацтва у віці 6-18 років життя (дівчата і хлопці)

Оселя УБС „Верховина“ — Глен Спей, Н. Й.

Від: 23-го липня до 19-го серпня 2000 р.

КОПАНИЙ М'ЯЧ • ВІДБИВАНКА • ТЕНІС • ПЛАВАННЯ • ФАХОВІ та ДОСВІДЧЕНІ ТРЕНЕРИ й ОПІКУНИ

По інформації і апікації писати:

UKRAINIAN SITCH SPORT SCHOOL

680 Sanford Avenue ♦ Newark, NJ 07106

www.Oleh.net/sitch

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

OFFERS A VARIETY OF BENEFICIAL & CONVENIENT FINANCIAL SERVICES

Secured Investments with Stock Market Returns

HIGH YIELD Jumbo Share CD's • IRA's

**LOW RATE: Mortgages, Auto, Business,
Signature, Lines of Credit & other LOANS**

ATM • VISA • Check & Credit Cards •
Direct Deposit, • Automatic Loan Payments, • Wire Transfers, • Checking, •
and much, much, more...

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East, Rochester NY 14617 • (716) 544-9518 • Fax: (716) 338-2980
www.rufcu.org

scope travel inc
1605 Springfield Ave, Maplewood NJ 07040
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903
<http://www.scopetravel.com> info@scopetravel.com

Brochure mailed upon request!

Escorted Group Tours:

MEDICAL CONGRESS	Aug 10	Aug 18
MEDICAL CONGRESS	Aug 10	Aug 26
HUTSULKA V	Aug 16	Sep 02
LVIV EXPRESS V	Aug 16	Sep 02
CHERVONA KALYNA	Aug 20	Sep 03
HUTSULKA VI	Sep 13	Sep 30
LVIV EXPRESS VI	Sep 13	Sep 30

AIR ONLY to LVIV Aug 10 Sep 16

AIR+HOTEL LVIV Aug 10 Aug 19
Sep 07 Sep 16

LVIV OPERA Oct 05 Oct 10

Tour A	Lviv (land only)	\$ 900
Tour B	Lviv, Yalta, Kyiv	from \$2900
	Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Krakow	\$2490
	Escorted AIR ONLY to Lviv, Krakow	\$1290
	Kyiv, Lviv, Krakow, Prague	Waitlist
	Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Krakow	\$2275
	Escorted AIR ONLY to Lviv, Krakow	\$1190

Tour C 35 Days New York (JFK) - Lviv - New York \$ 829

Tour 3 10 Days Incl- Georg Htl, transfers and visa Waitlist

Tour 4 10 Days Incl- Georg Htl, transfers and visa \$1299

PREMIER "MOSES" (Franko/Skoryk) Air, hotel, transfers \$ 999

Повна фінансова обслуга для цілої української громади

Illinois - Jersey City - Indiana

SELFRELiance
Ukrainian Federal
Credit Union

Українська Федеральна
Кооперативна Каса
"САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622

Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)

Link to Chicagoland's Ukrainian Community: www.selfreliance.com

Parcels To Ukraine Пачки в Україну

Dnipro

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

Ukrainian Gift Shop

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212
(313) 892-6563

STANDARD FOOD PACKAGES • Стандартні харчові пачки

PARCEL #1 – \$34.00

3 lbs. Coffee • 5 lbs. Macaroni
10 lbs. Sugar

PARCEL #2 – \$28.00

1 Case - Ramen Noodles
5 lbs. Macaroni
8 Cans - Tuna Fish

PARCEL #3 – \$30.00

1 Box - Powdered Milk
2 lbs. Vegetable Shortening
8 lbs. Flour

PARCEL #4 – \$34.00

2 lbs. Ham • 200 Tea Bags
20 lbs. Rice

PARCEL #5 – \$34.00

2 lbs. Ham • 1 Bag Apricots
20 lbs. Rice

PARCEL #6 – \$31.00

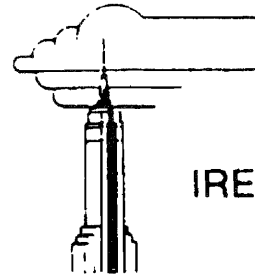
2 - 40 oz. Peanut Butter
6 Cans Peaches
5 lbs. Macaroni

PARCEL #7 – \$35.00

4 lbs. Spaghetti Sauce
64 oz. Olive Oil • 8 Cans Peas

PARCEL #8 – \$28.00

1000 Aspirin
12 Bars - Hand Soap
3 Tubes - Toothpaste

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

40-07 Westmoreland Street
Little Neck, N.Y. 11363
(718) 225-4492

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

ЛАЗЕР

ОЧНИЙ ИНСТИТУТ

Спеціалісти „LASIK“

(973) 616-7337

ВІДКРИТТЯ

Чи Ви є НЕВІЛЬНИКАМИ окулярів або контактних лінз?

ЗВІЛЬНИТЬ СЕБЕ ВІД ЦЬОГО НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ!

Наслідуйте мільйони американців, які перейшли

ЛАЗЕРНУ КОРЕКТУ ЗОРУ

Вступна програма – 1,750 дол.*

(*за кожне око/перших 200 пацієнтів)

Можливість сплати частинами

(973) 616-7337

Лікарі:

С. Палидович, Т. Кулик, Б. Голлінгер

www.lasikspecialistsmd.com

51 Route 23 South • Riverdale, NJ

1st Light South of Route 23 & Route 287 Interchange

• ДО ВИНАЙМУ •

ПРИМІЩЕННЯ при головній вулиці Мейплвуду, Н.Дж., партер (коло 750 sq ft.) можливість уживання пивниці, приватне паркування, підходить на бюро для лікаря, адвоката, різних агенцій: висилка пачок, продаж нерухомостей (Real Estate, Travel, Accounting), 1703 Springfield Ave., Maplewood, NJ.

(973) 761-5800 or (973) 762-9379

• ЗНАЙОМСТВА •

Розведена українка, 53, (5.3 рік, 145 вага), вродлива, спокійна, веселі вдачі, бажає познайомитися з чоловіком віком від 45 – 75 років для спільного щастя.

Тел.: 520 790-6604

Американець-українського походження, 25 р. (5.8-170), пристійний, закінчив університет, фінансово забезпечений, радо познайомиться з молодією україною з вищою освітою. Фото побажане. Адреса. 4560 E. 18 St., Tucson, AZ 85711

КУПЛЮ

„Малу Українську Енциклопедію“
Евгена Онацького.

Тел. "Collect" 503 393-3738

• НА ПРОДАЖ •

В Кергонксоні, недалеко від Союзівки, продається дім з гаражем на 2 акрах землі в гарній дільниці. Ціна знижена до 99,500 дол.

Тел. 914 626-5152

Продається 14 акрів землі, частинно з лісом, близько Союзівки.

Ціна 55,000 дол.

Тел.: 914 626-5687

Продається двокімнатна квартира в м. Києві (Дарниця). Ціна поміркована.

Тел.: 202 518-7694

Кергонксон, Н.Й. – „Ranch“, 4 спальні, 2 лазнички, велика кухня і родинна кімната, окремий вхід. Може бути „Mother-daughter“. Великий огріваний гараж і майстерня. Прекрасна земля і спокійна вулиця. Добра ціна – 124,900 дол.

Fleming Realty –

(845) 687-4451 або
(845) 255-0771.

Selfreliance UA

Federal
Credit
Union

Самопоміч UA

Кредитова
Спілка

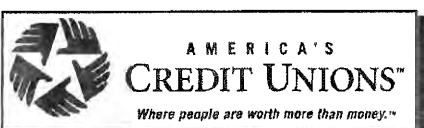
Маємо!

Банкові перекази
по Америці та Інтернаціонально

Так легко!

Чудова можливість пересилати гроші на Україну!

AMERICA'S
CREDIT UNIONS™
Where people are worth more than money.™

Ви і Кредитівка
Яка чудова спілка!

Newark, NJ (973) 373-7839 • www.selfreliance.org • Parsippany, NJ (973) 451-0200

Ukrainian-American Cultural Foundation

Українсько-Американська Культурна Фундація
P.O. Box 418, Glen Spey, NY 12737 Tel. (800) 836-4184

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

ПРОДАЮТЬ ВЕРХОВИНУ

оселю Українського Братського Союзу в Глен Спей, Н.Й.

Головна Рада Українського Братського Союзу (УБС) 26-го червня 2000 р. постановила продати оселю ВЕРХОВИНА Українсько-Американській Культурній Фундації (УАКФ)

ціна 925 тисяч доларів

Вкортці буде підписаний контракт між УБС і УАКФ зі завдатком 100 тисяч доларів, а повна сума мусить бути сплачена до трьох місяців.

Українсько-Американська Культурна Фундація потребує одну тисячу жертводавців по одній тисячі доларів, щоби при кінці вересня цього року могла заплатити повну суму та почати працю.

ПОЖЕРТВИ КОЖНОЇ ВИСОТИ ПРИЙМАЮТЬСЯ З ВДЯЧНІСТЮ

ПОЖЕРТВИ ВІДТЯГАЮТЬСЯ ВІД ПОДАТКУ
Federal Identification Number 13-6208514

Якщо УАКФ не отримає пожертв на заплановану повну суму за оселю, то УБС продасть її бізнесовим спекулянтам, навіть чужинцям.

УАКФ просить усіх надсилати пожертви на:

UKRAINIAN AMERICAN
CULTURAL FOUNDATION

P.O. Box 418,
Glen Spey, NY 12737
Tel.: (800) 836-4184
(914) 858-3805(2524)

УПРАВА УАКФ:

ЕВГЕН ТАТАРИН, АНТОН ФІЛІМОНЧУК, ОЛЬГА ФІЛІМОНЧУК, о. НЕСТОР КОВАЛЬ,
ВСЕВОЛОД САЛЕНКО, ОЛЕГ КОЛОДІЙ, д-р СТЕПАН ВОРОХ, ОКСАНА
ВАНЧИЦЬКА, СТЕФАН ПАЛИЛИК, АНДРІЙ РАКОВСЬКИЙ, ІГОР РАКОВСЬКИЙ

UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA
UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку.

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода“ ☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище
Адреса

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище
Адреса

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити \$1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

До уваги БАТЬКІВ, ДІДУСІВ та БЛИЗЬКИХ РОДИЧІВ!

*Привітайте своїх дітей,
внуків чи правнуків
з закінченням школи, вищих студій
чи з приводу інших досягнень.*

Ціна залежна від розміру.

Початкова ціна 12 дол. за 1 інч x 1 колонка

Тел.: 973 292-9800 Ext. 3040 або 3041

fax: 973 644-9510

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road
914-626-5641

Kerhonkson, New York 12446
FAX 914-626-4638

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ НА СОЮЗІВЦІ

Л І Т О 2000

Субота – 8 липня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ Дует „Люба і Микола“
	10:00 веч.	ЗАБАВА
Субота – 15 липня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ Вокальний Ансамбль „Промінь“
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра „Бурлаки“
Субота – 22 липня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ „Черес“, Український Фолкльорний Ансамбль
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра „Водограй“
Субота – 29 липня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ Чоловічий Хор „Прометей“, Філадельфія
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра „Монтаж“
Субота – 5 серпня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ ЗАБАВА, оркестра „Луна“
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра „Луна“
Неділя – 6 серпня		ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ
Субота – 12 серпня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ Хор „Думка“, Нью-Йорк
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра „Темпо“

11:45 веч. ВИБІР МІС СОЮЗІВКИ 2001

Субота – 19 серпня 8:30 веч. КОНЦЕРТ

ВІДЗНАЧЕННЯ ДЕВ'ЯТОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Учасники Майстерні Українського Народного Танцю на Союзівці

	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра „Світанок“
Субота – 26 серпня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ СОЛОМІЯ ІВАХІВ – скрипка ХРИСТИНА АНУМ-ДОРГУСО – піяно
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра „Відлуння“

1, 2, 3 вересня „ВІКЕНД“ 3 НАГОДИ ДНЯ ПРАЦІ

концерти, забави, тенісові і плавацькі змагання

Ділимося сумною вісткою, що 30 червня 2000 р.
відійшла у вічність

бл. п.

ГАЛИНА СЕГЕЙДА з дому ЗАГОНОВСЬКА

вдова по колишньому послові Василеві Сегейді

ПАНАХИДА буде відслужена в середу, 5 липня ц.р., о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Congru Funeral Home, Baund Brook, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер, 6 липня ц.р., о год. 10-й ранку в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

- брат – ЮРІЙ ЗАГОНОВСЬКИЙ з дружиною ЛЮСЕЮ
- племінниця – ХРИСТИНА з чоловіком КОРТИСОМ
- племінник – МИКОЛА з дружиною ДОННОЮ і дітьми ЕРИКОМ і АНДРІЙКОМ
- та ближча родина СЕГЕЙДІВ
- швагерка – ОЛЕКСАНДРА СЕЛЕПИНА
- племінниця – ТАМАРА з чоловіком КЕНЕТОМ КОМБЕЛАК та їхніми дітьми.

Вічна їй пам'ять!

З почуттям невимовного жалю ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 26 червня 2000 р. з волі Всевишнього, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов у вічність на 96-му році свого трудолюбивого життя наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУНЬО, ПРАДІДО, ВУЙКО, ШВАГЕР і ТЕСТЬ

бл. п.

мгр прав

АТАНАЗІЙ СВАРИЧЕВСЬКИЙ

нар. 19 липня 1904 р. в Залісся

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 29 червня 2000 р., о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Hempstead Funeral Home, Hempstead, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 30 червня 2000 р., о год. 10-й ранку в церкві св. Володимира в Гемпстеді. Після Заупокійної Служби Божої, тлінні останки були перевезені на вічний спочинок на цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишені:

- доньки – УЛЯНА, вдова по св. п. АНАТОЛІСВІ ВОВКОВІ
- ХРИСТИНА ПОДОЛЮК з мужем БОГДАНОМ
- син – ЮРІЙ
- внуки – АНДРІЙ ВОВК з дружиною ЛЯРИСОЮ
- МАРТА ПОДОЛЮК ДЖІОВАГНОНІ з мужем РОБЕРТОМ
- РОМАН ПОДОЛЮК
- ЛІДА ВАСИЛЕНКО з мужем МИХАЙЛОМ
- ХРИСТЯ КОЛИНС з мужем ДЖИМОМ
- правнуки – СТЕФЦЯ і ЛЕСЯ КОЛИНС
- ТОМА ВАСИЛЕНКО
- швагер – РОМАН РОМАНЮК з дружиною СОФІЄЮ, дітьми та внуками
- братанки – ОРЕСТ, ІГОР з дітьми ХРИСТИНОЮ і ДЖЕКОЛІН
- і ТЕОДОР РОМАНЮК
- братанниці – РОМА КОРОПЕЙ з дітьми ЛЕСЕЮ, БОРИСОМ і ЛІНОЮ
- СТЕФАНІЯ ЧУБЕЙ з родиною в Україні
- сестрінка – МАРТА ОСИПЕНКО з родиною в Україні
- свати – ІВАН і МАРІЯ РИХВІЦЬКІ
- та ближча і дальша родина в ЗСА і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Просимо про молитви за душу Покійного.

Замість квітів родина просить складати пожертви в пам'ять Покійного на стипендійну акцію Союзу Українок Америки, Фонд Суспільної Опіки СУА, або Фонд Чорнобиля СУА: 108 Second Ave., New York, NY 10003

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ в АМЕРИЦІ
КРАЙОВА УПРАВА

Подаємо до відома, що 30 червня 2000 р. відійшов у вічність довголітній активний член і спортовий референт при КУ СУМ

СВ. П.

друг ЯРОСЛАВ ПЕТРИК

Родині складаємо щирі співчуття і закликаємо все наше членство долучитися до молитов за спокій душі Покійного.

Гартуйсь!

Вічна йому пам'ять!

КРАЙОВА УПРАВА СУМ в АМЕРИЦІ:

ЮРІЙ НАКОНЕЧНИЙ, голова
ІРИНА КОГУН, секретар

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 29 червня 2000 р. відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

ІВАН КРОПИВКА

нар. 1916 р. в Наріжжю, Полтавської обл., Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 1 липня 2000 р., о год. 11-й ранку в похоронному заведенні Buchanan Funeral Home в Neillsville, Wisconsin на цвинтар у Neillsville.

У глибокому смутку залишилися:

- дружина – ЕВА
- сини – ТОМ з дружиною ДЖУДІТ
- АНДРІЙ з дружиною ЛОРІ
- МИХАЙЛО з дружиною ДАЯНОЮ
- внуки – БРАСН, ЕМІ, СКАТ, АНДРІЙ, БЕРИ і МИХАЙЛО
- та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна йому пам'ять!

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

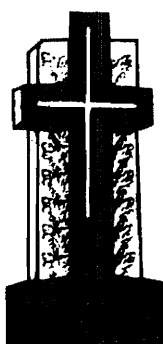
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?
Зверніться до
ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVE

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER: (973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert Realtors

Ask About Weichert's
One-Stop Shopping Services

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ECONOMY AIRFARES

FREGATA TRAVEL

Нью-Йорк/Київ – 730 дол. * tax

(round trip)

Нью-Йорк/Львів – 850 дол. * tax

(round trip)

420 дол. (one way)

Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107

Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

ЕВГЕН ОСЦИСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537 • fax: 732 583-8344
E-mail: matawan96@aol.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н. Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908) 789-1870; (732) 627-0517

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

EUROPEAN WOODART CORPORATION
на Флориді потребує майстра з художньої
обробки дерева та столярної справи. Доб-
ра платня та медичне забезпечення.
Тел.: (904) 740-7740 (Vasyl Boychuk)
1 (407) 574-7796

EUROPE TRAVEL & SERVICES

КИЇВ – 730 дол. в обі сторони

ЛЬВІВ – 730 дол. в обі сторони

ОДЕСА – 842 дол. в обі сторони

36 Main St. South River, NJ 08882

fax (732) 390-1946

Tel.: (732) 390-1750

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
Професійний продавець
забезпечення УНС
ANDRE WOROBEC
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
9 Bayard Pl., Newark, NJ 07106
Tel.: (973) 292-9800 ext. 3055
Fax: (973) 292-0900
e-mail: aworobec@hotmail.com

ФІРМА „МІСТ“
Забираємо посилки
з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 223-8655 • 1-888-633-7853

Фірма „КАРПАТИ“
Переробляє хати, пивниці, направляє да-
хи, виконує цементні праці, переробляє лаз-
нички, малює назовні і всередині. Викон-
ує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821
Beeper (917) 491-6150

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник

Виконуємо друкарські роботи

- ♦ книжки
- ♦ журнали
- ♦ брошури
- ♦ коверти, канцелярські друки
- ♦ візитівки
- ♦ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

**ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

Йосиф Купчак
власник
JOSEPH MEAT MARKET
М'ясні європейські вироби
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages
throughout the United States and Canada.

For information send a self-addressed
stamped envelope to:

Single Ukrainians
P.O. Box 24733, Phila., Pa. 19111
TEL: (215) 722-6282

APON

VIDEO TAPES • COMPACT DISCS

AUDIO CASSETTES

NEW FROM UKRAINE

WRITE OR CALL

APON MUSIC, P.O. BOX 3082

LONG ISLAND CITY, NY 11103

718-721-5599

We convert video from European to
American and Vice-A-Versa

10 років чесно і солідно служимо українській громаді

КАРПАТИ
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

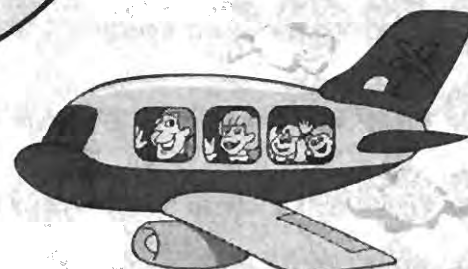
e-mail: nsemczys@aol.com

Для нас не існує відстаней –
наші клієнти є всюди:
в Канаді, Америці,
Європі, Австралії
та інших країнах

**Найкращі ціни
на квитки**

на всі авіалінії світу

А також:

Запрошення до Канади
та США

Візи до України, Польщі,
Росії

Швидко і конфіденційну доставку доларів до
рук адресата

Вчасну доставку продуктових пачок з каталогу
(великий вибір, високоякісні продукти)

До 35% знижки
на сільськогосподарську техніку

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!